UNIUNEA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL EUROPEAN **CONSILIUL**

Bruxelles, 3 aprilie 2024
(OR. en)

2021/0426(COD) **PE-CONS 102/23**

ENER 719
ENV 1550
TRANS 629
ECOFIN 1437
RECH 574
CODEC 2603

ACTE LEGISLATIVE ȘI ALTE INSTRUMENTE

Subiect:	DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI privind performanța energetică a clădirilor (reformare)

DIRECTIVA (UE) 2024/…
A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din …

privind performanța energetică a clădirilor
(reformare)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 194 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[1],

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor[2],

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară[3],

---

1 JO C 290, 29.7.2022, p. 114.
2 JO C 375, 30.9.2022, p. 64.
3 Poziția Parlamentului European din 12 martie 2024 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din ….

întrucât:

(1) Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului[4] a fost modificată în mod substanțial de mai multe ori[5]. Întrucât se impun noi modificări, este necesar, din motive de claritate, să se procedeze la reformarea directivei menționate.

(2) În temeiul Acordului de la Paris[6], adoptat în decembrie 2015 în temeiul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) (denumit în continuare „Acordul de la Paris”), părțile semnatare au convenit să mențină creșterea temperaturii medii globale cu mult sub 2 °C în raport cu nivelurile din perioada preindustrială și să continue eforturile de limitare a creșterii temperaturii la 1,5 °C în raport cu nivelurile din perioada preindustrială. Atingerea obiectivelor Acordului de la Paris se află în centrul Comunicării Comisiei din 11 decembrie 2019 intitulată „Pactul verde european” (denumită în continuare „Pactul verde european”). Uniunea s-a angajat să reducă până în 2030 emisiile nete de gaze cu efect de seră la nivelul întregii economii a Uniunii cu cel puțin 55 % comparativ cu nivelurile din 1990, în cadrul contribuției actualizate stabilite la nivel național transmise secretariatului CCONUSC la 17 decembrie 2020.

---

4 Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13).

5 A se vedea anexa IX partea A.

6 JO L 282, 19.10.2016, p. 4.

(3) După cum s-a anunțat în Pactul verde european, Comisia și-a prezentat strategia privind valul de renovări în Comunicarea sa din 14 octombrie 2020 intitulată „Un val de renovări pentru Europa – ecologizarea clădirilor, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de trai”. Strategia privind valul de renovări conține un plan de acțiune cu măsuri concrete de reglementare, de finanțare și de facilitare, cu obiectivul de a dubla cel puțin rata anuală de renovare energetică a clădirilor până în 2030 și de a încuraja renovările în profunzime, având ca rezultat renovarea a 35 de milioane de unități de clădire până în 2030 și crearea de locuri de muncă în sectorul construcțiilor. Revizuirea Directivei 2010/31/UE este necesară, aceasta fiind una dintre modalitățile de realizare a valului de renovări. Aceasta va contribui, de asemenea, la punerea în aplicare a inițiativei privind noul Bauhaus european, prezentată în Comunicarea Comisiei din 15 septembrie 2021 intitulată „Noul Bauhaus european. Frumos, durabil, pentru toți” și a misiunii europene privind orașele inteligente și neutre din punct de vedere climatic. Inițiativa noul Bauhaus european este destinată să încurajeze o societate mai incluzivă, care promovează starea de bine a tuturor, în concordanță cu curentul istoric Bauhaus, care a contribuit la incluziunea socială și la starea de bine a cetățenilor, îndeosebi a comunităților de lucrători. Prin facilitarea formării și a rețelelor și prin furnizarea de orientări pentru arhitecți, studenți, ingineri și proiectanți în concordanță cu principiile sustenabilității, esteticii și incluziunii, inițiativa noul Bauhaus european poate permite autorităților locale să dezvolte soluții inovatoare și culturale pentru a crea un mediu construit mai sustenabil.

(4) Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului[7] consacră în dreptul Uniunii obiectivul neutralității climatice la nivelul întregii economii până cel târziu în 2050 și stabilește un angajament intern obligatoriu al Uniunii de reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră (emisii după deducerea absorbțiilor) cu cel puțin 55 % sub nivelurile din 1990 până în 2030.

(5) Pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”, anunțat prin Comunicarea Comisiei din 19 octombrie 2020 intitulată „Programul de lucru al Comisiei pentru 2021 – O Uniune a vitalității într-o lume fragilă”, vizează punerea în aplicare a obiectivelor respective. Pachetul legislativ menționat acoperă o serie de domenii de politică, inclusiv eficiența energetică, energia din surse regenerabile, exploatarea terenurilor, schimbarea terenurilor și silvicultura, impozitarea energiei, partajarea eforturilor, comercializarea certificatelor de emisii și infrastructura pentru combustibili alternativi. Revizuirea Directivei 2010/31/UE face parte integrantă din acest pachet. Pe baza pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”, planul REPowerEU cuprins în Comunicarea Comisiei din 18 mai 2022 intitulată „Planul REPowerEU” a prezentat un set suplimentar de acțiuni menite să economisească energie, să diversifice aprovizionarea, să înlocuiască rapid combustibilii fosili prin accelerarea tranziției Europei către o energie curată și să combine în mod inteligent investițiile și reformele. Aceasta a inclus noi propuneri legislative și recomandări specifice pentru creșterea nivelului de ambiție în ceea ce privește eficiența energetică și economiile de energie. Comunicarea a menționat, de asemenea, măsurile de impozitare ca mijloace pentru a institui stimulente pentru economiile de energie și a reduce consumul de combustibili fosili.

---

[7] Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”) (JO L 243, 9.7.2021, p. 1).

(6) Clădirile sunt responsabile pentru 40 % din consumul final de energie în Uniune și pentru 36 % din emisiile sale de gaze cu efect de seră legate de energie, în situația în care 75 % din clădirile Uniunii sunt încă ineficiente din punct de vedere energetic. Gazele naturale joacă cel mai important rol în încălzirea clădirilor, reprezentând aproximativ 39 % din consumul de energie utilizată pentru încălzirea spațiilor în sectorul rezidențial. Petrolul ocupă locul al doilea printre combustibilii fosili utilizați pentru încălzire, reprezentând 11 %, în timp ce cărbunele reprezintă aproximativ 3 %. Prin urmare, reducerea consumului de energie, în conformitate cu principiul „eficiența energetică înainte de toate", astfel cum este prevăzut la articolul 3 din Directiva (UE) 2023/1791 a Parlamentului European și a Consiliului[8] și definit la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului[9], și utilizarea energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor constituie măsuri importante necesare pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a sărăciei energetice în Uniune. Consumul redus de energie și utilizarea sporită a energiei din surse regenerabile, în special a energiei solare, au, de asemenea, un rol esențial în reducerea dependenței energetice a Uniunii de combustibilii fosili în general și de importuri în special, în promovarea siguranței aprovizionării cu energie în conformitate cu obiectivele stabilite în planul REPowerEU, în promovarea evoluțiilor tehnologice și în crearea de posibilități de ocupare a forței de muncă și de dezvoltare regională, îndeosebi pe insule, în zonele rurale și în comunitățile din afara rețelelor.

---

[8] Directiva (UE) 2023/1791 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2023 privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 (JO L 231, 20.9.2023, p. 1).

[9] Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 21.12.2018, p. 1).

(7) Clădirile sunt responsabile pentru emisiile de gaze cu efect de seră înainte, în timpul și după durata lor de viață operațională. Viziunea pentru 2050 privind un parc imobiliar decarbonizat depășește accentul pus în prezent pe emisiile operaționale de gaze cu efect de seră. Prin urmare, emisiile generate de clădiri de-a lungul întregului ciclu de viață ar trebui luate în considerare progresiv, începând cu clădirile noi. Clădirile sunt bănci importante de materiale, un rezervor de resurse timp de mai multe decenii, iar opțiunile de proiectare și opțiunile de materiale influențează în mare măsură emisiile generate de-a lungul întregului ciclu de viață, atât pentru clădirile noi, cât și pentru cele renovate. Performanța clădirilor pe parcursul întregului ciclu de viață ar trebui luată în considerare nu numai în cazul construcțiilor noi, ci și în cazul clădirilor renovate, prin includerea în planurile naționale de renovare a clădirilor ale statelor membre a unor politici de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pe durata întregului ciclu de viață.

(8) Reducerea la minimum a emisiilor de gaze cu efect de seră generate de clădiri pe durata întregului ciclu de viață necesită utilizarea eficientă a resurselor și circularitatea. Acest lucru poate fi combinat, de asemenea, cu transformarea unor părți din parcul imobiliar într-un rezervor temporar de carbon.

(9) Potențialul de încălzire globală (GWP) pe parcursul întregului ciclu de viață al unei clădiri indică contribuția globală a clădirilor la emisiile care duc la schimbările climatice. Acesta reunește emisiile de gaze cu efect de seră încorporate în produsele pentru construcții și emisiile directe și indirecte din etapa de utilizare. Cerința de a calcula GWP pe durata ciclului de viață al clădirilor noi constituie, prin urmare, un prim pas către o mai mare luare în considerare a performanței pe durata întregului ciclu de viață a clădirilor și către o economie circulară.

(10) Clădirile sunt responsabile pentru aproximativ jumătate din emisiile primare de particule fine (PM2,5) din Uniune, care cauzează moartea prematură și boli. Îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor poate și ar trebui să reducă în același timp emisiile poluante, în conformitate cu Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului[10].

(11) Măsurile care vizează îmbunătățirea în continuare a performanței energetice a clădirilor ar trebui să țină seama de condițiile climatice, inclusiv de adaptarea la schimbările climatice, de condițiile locale, precum și de climatul interior și de raportul cost-eficiență. Măsurile respective nu ar trebui să aducă atingere altor cerințe referitoare la clădiri, cum ar fi accesibilitatea, protecția împotriva incendiilor și siguranța seismică și destinația prevăzută a clădirii.

[10] Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE (JO L 344, 17.12.2016, p. 1).

(12) Performanța energetică a clădirilor ar trebui calculată pe baza unei metodologii care să poată fi diferențiată la nivel național și regional. Metodologia respectivă ar trebui să includă, în afară de caracteristicile termice, și alți factori care joacă un rol din ce în ce mai important, cum ar fi efectul de insulă termică urbană, instalațiile de încălzire și de climatizare, folosirea energiei din surse regenerabile, sistemele de automatizare și de control al clădirilor, recuperarea căldurii din aerul evacuat sau din apele reziduale, echilibrarea sistemelor, soluțiile inteligente, elementele pasive de încălzire și de răcire, umbrirea, calitatea mediului interior, lumina naturală adecvată și proiectarea clădirii. Metodologia de calcul al performanței energetice a clădirilor nu ar trebui să se bazeze doar pe sezonul în care este necesară încălzirea sau climatizarea, ci ar trebui să vizeze performanța energetică anuală a unei clădiri. Aceasta ar trebui să țină seama de standardele europene în vigoare. Metodologia ar trebui să asigure reprezentarea condițiilor reale de funcționare și să permită utilizarea energiei contorizate pentru a verifica corectitudinea și comparabilitatea și ar trebui să se bazeze pe intervale de calcul lunare, orare sau suborare. Pentru a încuraja utilizarea energiei din surse regenerabile la fața locului, și în plus față de cadrul general comun, statele membre ar trebui să ia măsurile necesare astfel încât beneficiile maximizării utilizării energiei din surse regenerabile la fața locului, inclusiv pentru alte utilizări cum ar fi punctele de reîncărcare pentru vehiculele electrice, să fie recunoscute și luate în considerare în metodologia de calcul.

(13) Statele membre ar trebui să stabilească cerințe minime de performanță energetică pentru clădiri și pentru elementele acestora, avându-se în vedere atingerea echilibrului optim, din punctul de vedere al costurilor, între investițiile necesare și economiile de cost al energiei realizate pe durata de viață a clădirii, fără a aduce atingere dreptului statelor membre de a stabili cerințe minime de performanță energetică mai eficiente din punct de vedere energetic decât nivelurile de eficiență energetică optime din punctul de vedere al costurilor. Ar trebui prevăzută posibilitatea ca statele membre să își revizuiască periodic cerințele minime de performanță energetică pentru clădiri luând în considerare progresul tehnic.

(14) Două treimi din energia consumată pentru încălzirea și răcirea clădirilor provin în continuare din combustibili fosili. Pentru decarbonizarea sectorului construcțiilor, este deosebit de important să se elimine treptat utilizarea combustibililor fosili pentru încălzire și răcire. Prin urmare, statele membre ar trebui să indice în planurile lor naționale de renovare a clădirilor politicile și măsurile lor naționale de eliminare treptată a combustibililor fosili pentru încălzire și răcire. Acestea ar trebui să depună eforturi pentru a elimina treptat cazanele autonome pe bază de combustibili fosili și, într-o primă etapă, începând din 2025, nu ar trebui să acorde niciun stimulent financiar pentru instalarea de cazane autonome pe bază de combustibili fosili, cu excepția celor selectate pentru investiții, înainte de 2025, în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență instituit prin Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului[11] și al Fondului european de dezvoltare regională și al Fondului de coeziune în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului[12]. Ar trebui să fie în continuare posibil să se acorde stimulente financiare pentru instalarea de sisteme de încălzire hibride în cadrul cărora energia din surse regenerabile să aibă o pondere considerabilă, cum ar fi cazanele utilizate în combinație cu energia termică solară sau cu o pompă de căldură. Politicile și măsurile naționale de eliminare treptată ar trebui să se sprijine pe un temei juridic clar pentru interzicerea generatoarelor de căldură pe baza emisiilor lor de gaze cu efect de seră, a tipului de combustibil utilizat sau a părții minime de energie din surse regenerabile consumate pentru încălzire la nivelul clădirii.

---

11 Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

12 Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (JO L 231, 30.6.2021, p. 60).

(15) Generarea de apă caldă menajeră este una dintre principalele surse de consum de energie pentru clădirile de înaltă performanță. În cele mai multe cazuri energia respectivă nu este recuperată. Colectarea căldurii din scurgerile de apă caldă menajeră aferente clădirilor ar putea fi o modalitate simplă și eficientă din punctul de vedere al costurilor de economisire a energiei.

(16) Cerințele de performanță energetică pentru sistemele tehnice ale clădirilor ar trebui să se aplice sistemelor întregi, astfel cum sunt instalate în clădiri, și nu performanței componentelor independente, care intră sub incidența regulamentelor specifice produselor în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului[13]. În momentul stabilirii cerințelor de performanță energetică pentru sistemele tehnice ale clădirilor, statele membre ar trebui să utilizeze, atunci când sunt disponibile și dacă este cazul, instrumente armonizate, în special metode de încercare și de calcul și clasele de eficiență energetică dezvoltate în temeiul măsurilor de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE și a Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului[14], în vederea asigurării corelării cu inițiativele conexe și a minimizării, în măsura în care este posibil, a potențialei fragmentări a pieței. Tehnologiile de economisire a energiei care au perioade foarte scurte de recuperare a investiției, cum ar fi instalarea sau înlocuirea valvelor de control termostatice sau recuperarea căldurii din aerul evacuat sau din apele reziduale, sunt insuficient luate în considerare în prezent. Atunci când se estimează puterea nominală utilă a sistemelor de încălzire, a sistemelor de climatizare, a sistemelor combinate de încălzire și ventilare a spațiului, sau a sistemelor combinate de climatizare și ventilare, dintr-o anumită clădire sau unitate de clădire, ar trebui să se adune valorile puterii nominale utile corespunzătoare diferitelor generatoare ale aceluiași sistem.

---

[13] Directiva 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic (JO L 285, 31.10.2009, p. 10).

[14] Regulamentul (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2017 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică și de abrogare a Directivei 2010/30/UE (JO L 198, 28.7.2017, p. 1).

(17) Prezenta directivă nu aduce atingere articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). În consecință, noțiunea de „stimulent” astfel cum este folosită în prezenta directivă nu ar trebui interpretată ca reprezentând ajutor de stat.

(18) Comisia ar trebui să stabilească un cadru metodologic comparativ de calcul al nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică. O revizuire a respectivului cadru ar trebui să permită calcularea atât a performanței energetice, cât și a performanței în materie de emisii și ar trebui să țină seama de externalitățile de mediu și sănătate, precum și de extinderea schemei de comercializare a certificatelor de emisii și de prețurile la carbon. Statele membre ar trebui să utilizeze acest cadru pentru a compara rezultatele cu cerințele minime de performanță energetică pe care le-au adoptat. În cazul în care există discrepanțe semnificative, și anume discrepanțe de peste 15 %, între nivelurile optime din punctul de vedere al costurilor calculate ale cerințelor minime de performanță energetică și cerințele minime de performanță energetică în vigoare, statele membre ar trebui să justifice diferența sau să proiecteze măsuri adecvate în vederea reducerii acestei discrepanțe. Durata normată de funcționare a unei clădiri sau a unui element al clădirii ar trebui stabilită de statele membre, ținându-se seama de practicile curente și de experiența în ceea ce privește definirea duratelor normate de funcționare. Statele membre ar trebui să raporteze periodic Comisiei rezultatele respectivei comparații și datele utilizate pentru a obține rezultatele respective. Aceste rapoarte ar trebui să îi permită Comisiei să evalueze și să raporteze cu privire la progresele înregistrate de statele membre în ceea ce privește atingerea nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică.

(19) Renovarea majoră a unor clădiri existente, indiferent de dimensiunea acestora, constituie o ocazie de a adopta măsuri eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru creșterea performanței energetice. Din motive de eficiență din punctul de vedere al costurilor, ar trebui să fie posibilă limitarea cerințelor minime de performanță energetică la părțile renovate care influențează cel mai mult performanța energetică a clădirii. Statele membre ar trebui să poată defini noțiunea de „renovare majoră” fie în termeni de procent din suprafața anvelopei clădirii, fie în termeni de valoare a clădirii. În cazul în care un stat membru decide să definească o renovare majoră în termeni de valoare a clădirii, ar putea fi utilizate valori precum valoarea actuarială sau valoarea actuală pe baza costurilor de reconstrucție, excluzând valoarea terenului pe care este situată clădirea.

(20) Ambiția sporită a Uniunii în materie de climă și energie necesită o nouă viziune pentru clădiri: clădirea cu emisii zero, cu o cerere de energie foarte scăzută, zero emisii de carbon din combustibili fosili la fața locului și emisii operaționale de gaze cu efect de seră egale cu zero sau foarte scăzute. Toate clădirile noi ar trebui să fie clădiri cu emisii zero până în 2030, iar clădirile existente ar trebui transformate în clădiri cu emisii zero până în 2050.

(21) Atunci când o clădire existentă este modificată, aceasta nu este considerată a fi o clădire nouă.

(22) Există diferite opțiuni pentru a acoperi nevoile de energie ale unei clădiri cu emisii zero: energia generată la fața locului sau în apropiere din surse regenerabile, cum ar fi energia termică solară, energia geotermală, energia solară fotovoltaică, pompele de căldură, energia hidroelectrică și biomasa, energia din surse regenerabile furnizată de comunitățile de energie din surse regenerabile, încălzirea și răcirea centralizate eficiente și energia din alte surse fără emisii de dioxid de carbon. Energia derivată din arderea combustibililor din surse regenerabile este considerată a fi energie din surse regenerabile generată la fața locului în cazul în care arderea combustibilului din surse regenerabile este efectuată la fața locului.

(23) Clădirile cu emisii zero pot contribui la flexibilitatea cererii, de exemplu prin gestionarea cererii, stocarea energiei electrice, stocarea energiei termice și producerea distribuită de energie din surse regenerabile pentru a sprijini un sistem energetic mai fiabil, mai durabil și mai eficient.

(24) Decarbonizarea necesară a parcului imobiliar al Uniunii necesită renovarea energetică la scară largă: aproape 75 % din parcul imobiliar respectiv este ineficient în raport cu standardele actuale în materie de clădiri, iar 85 până la 95 % din clădirile care există în prezent vor continua să existe în 2050. Cu toate acestea, rata anuală ponderată a renovărilor energetice este în mod constant scăzută, de aproximativ 1 %. În ritmul actual, decarbonizarea sectorului construcțiilor ar necesita secole. Activarea și sprijinirea renovării clădirilor, inclusiv trecerea la sisteme de încălzire fără emisii, este, prin urmare, un obiectiv-cheie al prezentei directive. Sprijinirea renovărilor la nivel de cartiere, inclusiv prin renovări industriale sau în serie, aduce beneficii prin faptul că stimulează volumul și profunzimea renovărilor clădirilor și va conduce la o decarbonizare mai rapidă și mai ieftină a parcului imobiliar. Soluțiile industriale pentru lucrările de construcții și de renovare a clădirilor includ elemente prefabricate versatile care îndeplinesc diferite funcții, cum ar fi izolarea și generarea de energie.

(25) Standardele minime de performanță energetică reprezintă instrumentul de reglementare esențial prin intermediul căruia se declanșează renovarea clădirilor existente la scară largă, deoarece acestea abordează principalele obstacole din calea renovării, cum ar fi motivațiile divergente și structurile de coproprietate, care nu pot fi depășite prin stimulente economice. Introducerea unor standarde minime de performanță energetică ar trebui să conducă la o eliminare treptată a clădirilor cu cele mai slabe performanțe și la o îmbunătățire continuă a parcului imobiliar național, contribuind la obiectivul pe termen lung al unui parc imobiliar decarbonizat până în 2050.

(26) Standardele minime de performanță energetică pentru clădirile nerezidențiale ar trebui să fie stabilite la nivelul Uniunii și ar trebui să se axeze pe renovarea clădirilor nerezidențiale cu cele mai slabe performanțe, care au cel mai mare potențial în ceea ce privește decarbonizarea și beneficiile sociale și economice extinse și care, prin urmare, trebuie să fie renovate în mod prioritar. În plus, statele membre ar trebui să stabilească calendare specifice pentru renovarea în continuare a clădirilor nerezidențiale în cadrul planurilor lor naționale de renovare a clădirilor. Unele situații specifice justifică derogări pentru clădiri nerezidențiale individuale de la standardele minime de performanță energetică, în special demolarea planificată a unei clădiri sau o evaluare cost-beneficiu negativă; cazurile de dificultăți considerabile justifică o derogare pe durata persistenței dificultăților respective. Statele membre ar trebui să stabilească criterii stricte pentru astfel de derogări pentru a evita o cotă disproporționată de clădiri nerezidențiale care beneficiază de derogări. Acestea ar trebui să comunice criteriile respective în planurile lor naționale de renovare a clădirilor și ar trebui să compenseze derogările acordate unor clădiri nerezidențiale prin îmbunătățiri echivalente ale performanței energetice în alte părți ale parcului imobiliar nerezidențial.

(27) În ceea ce privește clădirile rezidențiale, statele membre ar trebui să aibă flexibilitatea de a alege instrumentele prin intermediul cărora realizează îmbunătățirea necesară a parcului imobiliar rezidențial, cum ar fi standardele minime de performanță energetică, măsurile de asistență tehnică și măsurile de sprijin financiar. Statele membre ar trebui să stabilească o traiectorie națională pentru renovarea progresivă a parcului imobiliar rezidențial național în concordanță cu foaia de parcurs națională și cu obiectivele pentru 2030, 2040 și 2050 cuprinse în planul național de renovare a clădirilor statului membru și cu transformarea parcului imobiliar național astfel încât să înregistreze emisii zero până în 2050. Traiectoriile naționale ar trebui să respecte etape orientative intermediare de cinci ani pentru scăderea consumului mediu de energie primară al parcului imobiliar rezidențial, începând din 2030, astfel încât să se asigure existența unor eforturi similare în toate statele membre.

(28) În ceea ce privește restul parcului imobiliar național, statele membre sunt libere să decidă dacă doresc să introducă standarde minime de performanță energetică, concepute la nivel național și adaptate la condițiile naționale. La revizuirea prezentei directive, Comisia ar trebui să evalueze dacă măsurile instituite în temeiul prezentei directive vor asigura progrese suficiente în direcția realizării unui parc imobiliar complet decarbonizat și cu emisii zero până în 2050 sau dacă este necesar să se introducă măsuri suplimentare, cum ar fi standarde minime obligatorii de performanță energetică, în special pentru clădirile rezidențiale, pentru a îndeplini obiectivele etapelor orientative de cinci ani.

(29) Introducerea unor standarde minime de performanță energetică ar trebui să fie însoțită de un cadru favorabil, care să includă asistență tehnică și măsuri financiare, în special pentru gospodăriile vulnerabile. Standardele minime de performanță energetică stabilite la nivel național nu constituie „standarde ale Uniunii” în sensul normelor privind ajutoarele de stat, în timp ce standardele minime de performanță energetică la nivelul Uniunii ar putea fi considerate ca fiind astfel de „standarde ale Uniunii”. În conformitate cu normele revizuite privind ajutoarele de stat, statele membre pot acorda ajutoare de stat pentru renovarea clădirilor în vederea respectării standardelor de performanță energetică la nivelul Uniunii până când aceste standarde la nivelul Uniunii devin obligatorii. Odată ce standardele sunt obligatorii, statele membre pot continua să acorde ajutoare de stat pentru renovarea clădirilor și a unităților de clădire care intră sub incidența standardelor de performanță energetică la nivelul Uniunii, cu condiția ca renovarea clădirilor să vizeze un standard mai ridicat.

(30) Taxonomia UE, instituită prin Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului[15], clasifică activitățile economice durabile din punctul de vedere al mediului în întreaga economie, inclusiv pentru sectorul construcțiilor. În temeiul Regulamentului delegat (UE) 2021/2139 al Comisiei[16] (denumit în continuare „Actul delegat privind taxonomia UE în domeniul climei”), renovarea clădirilor este considerată a fi o activitate durabilă atunci când realizează economii de energie de cel puțin 30 %, respectă cerințele minime de performanță energetică pentru renovarea majoră a clădirilor existente sau constă în măsuri individuale legate de performanța energetică a clădirilor, cum ar fi instalarea, întreținerea sau repararea echipamentelor de eficiență energetică sau a instrumentelor și dispozitivelor pentru măsurarea, reglementarea și controlul performanței energetice a clădirilor, în cazul în care astfel de măsuri individuale respectă criteriile stabilite. Renovarea clădirilor efectuată cu scopul de a respecta standardele minime de performanță energetică la nivelul Uniunii se desfășoară, de regulă, în conformitate cu criteriile taxonomiei UE legate de activitățile de renovare a clădirilor.

---

15 Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13).

16 Regulamentul delegat (UE) 2021/2139 al Comisiei din 4 iunie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunuia dintre celelalte obiective de mediu (JO L 442, 9.12.2021, p. 1).

(31) Cerințele minime de performanță energetică pentru clădirile și elementele existente ale clădirilor erau deja incluse în precedentele versiuni ale prezentei directive și ar trebui să se aplice în continuare. În timp ce standardele minime de performanță energetică nou introduse stabilesc un nivel minim de performanță energetică a clădirilor existente și asigură renovarea clădirilor ineficiente, cerințele minime de performanță energetică pentru clădirile existente și elementele acestora asigură profunzimea necesară a renovării atunci când are loc o renovare.

(32) Există o nevoie urgentă de a reduce dependența de combustibilii fosili în clădiri și de a accelera eforturile de decarbonizare și electrificare a consumului de energie al acestora. Pentru a permite instalarea ulterioară, eficientă din punctul de vedere al costurilor, a tehnologiilor solare, toate clădirile noi ar trebui să fie „proiectate pentru tehnologia solară”, respectiv să fie concepute astfel încât să optimizeze potențialul de generare a energiei solare pe baza radiației solare de pe amplasament, ceea ce va permite instalarea tehnologiilor solare fără intervenții structurale costisitoare. În plus, statele membre ar trebui să asigure implementarea unor instalații solare adecvate pe clădirile noi, atât cele rezidențiale, cât și cele nerezidențiale, precum și pe clădirile nerezidențiale existente. Implementarea pe scară largă a energiei solare în clădiri ar avea o contribuție majoră la protejarea mai eficace a consumatorilor de prețurile tot mai mari și volatile ale combustibililor fosili, ar reduce expunerea cetățenilor vulnerabili la costurile ridicate ale energiei și ar genera beneficii de mediu, economice și sociale de ordin mai general. Pentru a exploata în mod eficient potențialul instalațiilor solare de pe clădiri, statele membre ar trebui să stabilească criterii de punere în aplicare a implementării instalațiilor solare pe clădiri și eventualele derogări de la acestea, în conformitate cu potențialul tehnic și economic evaluat al instalațiilor de energie solară și cu caracteristicile clădirilor care fac obiectul acestei obligații, ținând seama de principiul neutralității tehnologice și de combinația instalațiilor solare cu alte utilizări ale acoperișului, cum ar fi acoperișurile verzi sau alte instalații de servicii ale clădirii. În criteriile lor pentru punerea în aplicare practică a obligațiilor de implementare a unor instalații de energie solară adecvate pe clădiri, statele membre ar trebui să poată stabili pragul relevant în funcție de suprafața la sol a clădirii în loc de suprafața utilă a clădirii, cu condiția ca o astfel de metodă să corespundă unei capacități echivalente instalate pentru instalația de energie solară adecvată pe clădiri. Având în vedere că obligația de a implementa instalații solare pe clădiri individuale depinde de criteriile stabilite de statele membre, dispozițiile privind energia solară pe clădiri nu pot fi considerate drept „standard al Uniunii” în sensul normelor privind ajutoarele de stat.

(33) Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a încuraja, prin informare, prin proceduri administrative adecvate sau prin alte măsuri care sunt stabilite în planurile lor naționale de renovare a clădirilor, implementarea unor instalații de energie solară adecvate în combinație cu renovarea anvelopei clădirii, cu înlocuirea sistemelor tehnice ale clădirilor sau cu instalarea infrastructurii de reîncărcare pentru vehiculele electrice, a pompelor de căldură sau a sistemelor de automatizare și de control ale clădirilor.

(34) În ceea ce privește clădirile cu utilizare mixtă, care includ atât unități locative, cât și unități de clădire nerezidențială, statele membre pot continua să aleagă dacă le tratează drept clădiri rezidențiale sau nerezidențiale.

(35) Energia solară fotovoltaică și tehnologiile termosolare, inclusiv în combinație cu stocarea energiei, ar trebui implementate rapid pentru a aduce beneficii atât climei, cât și situației financiare a cetățenilor și a întreprinderilor.

(36) Electrificarea clădirilor, de exemplu prin instalarea de pompe de căldură, instalații solare, baterii și infrastructuri de reîncărcare, schimbă riscurile legate de protecția clădirilor împotriva incendiilor, pe care statele membre trebuie să le abordeze. În ceea ce privește protecția împotriva incendiilor în parcări, Comisia ar trebui să publice orientări fără caracter obligatoriu pentru statele membre.

(37) Pentru a realiza un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonizat și transformarea clădirilor existente în clădiri cu emisii zero până în 2050, statele membre ar trebui să stabilească planuri naționale de renovare a clădirilor, care să înlocuiască strategiile de renovare pe termen lung prevăzute la articolul 2a din Directiva 2010/31/UE și care urmează să devină un instrument de planificare și mai puternic și pe deplin operațional pentru statele membre, în conformitate cu principiul „eficiența energetică înainte de toate”, cu un accent mai puternic pe finanțare, și să se asigure că sunt disponibili lucrători cu calificări adecvate pentru a efectua renovările clădirilor. Statele membre pot ține seama de Pactul pentru competențe prevăzut în comunicarea Comisiei din 1 iulie 2020 intitulată „Agenda europeană pentru competențe în scopul promovării competitivității durabile, a echității sociale și a rezilienței”. În planurile lor naționale de renovare a clădirilor, statele membre ar trebui să își stabilească propriile obiective naționale de renovare a clădirilor. În conformitate cu articolul 21 litera (b) punctul 7 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și cu condițiile favorizante stabilite în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului[17], statele membre ar trebui să furnizeze o prezentare generală a măsurilor de finanțare, precum și o descriere a nevoilor de investiții și a resurselor administrative necesare pentru punerea în aplicare a planurilor lor naționale de renovare a clădirilor.

[17] Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

(38) Principiul „eficiența energetică înainte de toate” este un principiu general care ar trebui luat în considerare în toate sectoarele, dincolo de sistemul energetic, la toate nivelurile. Acesta este definit la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) 2018/1999 ca însemnând că în planificarea energetică și în deciziile de politici și de investiții se ține seama în mod strict de măsurile alternative rentabile privind eficiența energetică, care să eficientizeze cererea și oferta de energie, în special prin economiile de energie la nivelul utilizării finale rentabile din punct de vedere al costurilor, prin inițiative de participare activă a cererii și prin eficientizarea conversiei, transportului și a distribuției de energie, fiind îndeplinite totodată obiectivele deciziilor respective. Prin urmare, principiul este în egală măsură relevant în ceea ce privește îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor și este evidențiat în strategia privind valul de renovări ale clădirilor ca unul dintre principiile esențiale pentru renovarea clădirilor în perspectiva anilor 2030 și 2050. Astfel cum se afirmă în Recomandarea (UE) 2021/1749 a Comisiei[18], îmbunătățirea sănătății și a stării de bine reprezintă unul dintre principalele beneficii conexe ale aplicării principiului „eficiența energetică înainte de toate” pentru a îmbunătăți performanța energetică a clădirilor.

(39) Pentru a se asigura că forța de muncă a Uniunii este pe deplin pregătită să depună eforturi active în vederea realizării obiectivelor climatice ale Uniunii, statele membre ar trebui să încurajeze grupurile subreprezentate să se formeze și să lucreze în sectorul construcțiilor și al clădirilor.

(40) Planurile naționale de renovare a clădirilor ar trebui să se bazeze pe un model armonizat pentru a asigura comparabilitatea planurilor. Pentru a asigura nivelul de ambiție necesar, Comisia ar trebui să evalueze proiectele de planuri naționale de renovare a clădirilor și să adreseze recomandări statelor membre.

---

18 Recomandarea (UE) 2021/1749 a Comisiei din 28 septembrie 2021 privind „eficiența energetică înainte de toate”: de la principii la practică – Orientări și exemple pentru implementarea în procesul decizional care cuprinde și sectorul energetic (JO L 350, 4.10.2021, p. 9).

(41) Planurile naționale de renovare a clădirilor ar trebui să fie strâns legate de planurile energetice și climatice naționale integrate în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999, iar progresele înregistrate în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor naționale și contribuția planurilor naționale de renovare a clădirilor la obiectivele naționale și la obiectivele Uniunii ar trebui raportate ca parte a raportării bienale în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999. Având în vedere necesitatea urgentă de a extinde renovarea pe baza unor planuri solide naționale de renovare a clădirilor, data de depunere a primului plan național de renovare a clădirilor ar trebui stabilită cât mai curând posibil. Planurile naționale ulterioare de renovare a clădirilor ar trebui prezentate ca parte a planurilor naționale integrate privind energia și clima și a actualizărilor acestora, ceea ce înseamnă că al doilea proiect de plan național de renovare a clădirilor ar trebui prezentat împreună cu al doilea proiect de plan național integrat privind energia și clima în 2028.

(42) Renovarea în profunzime etapizată poate fi o soluție pentru abordarea costurilor inițiale ridicate și a problemelor pentru locuitori care pot apărea atunci când se renovează „într-o singură etapă” și poate permite adoptarea unor măsuri de renovare mai puțin perturbatoare și mai fezabile din punct de vedere financiar. Cu toate acestea, o astfel de renovare în profunzime etapizată trebuie să fie planificată cu atenție pentru a se evita ca o etapă de renovare să împiedice etapele ulterioare necesare. Renovarea în profunzime într-o singură etapă poate fi mai eficientă din punctul de vedere al costurilor și poate avea ca rezultat mai puține emisii legate de renovare decât renovarea etapizată. Pașapoartele de renovare oferă o foaie de parcurs clară pentru renovarea în profunzime etapizată, ajutând proprietarii și investitorii să planifice cel mai bun calendar și domeniu de aplicare pentru intervenții. Prin urmare, utilizarea pașapoartelor de renovare ar trebui încurajată și acestea ar trebui puse la dispoziția proprietarilor de clădiri din toate statele membre, ca instrument voluntar. Statele membre ar trebui să se asigure că pașapoartele de renovare nu creează o sarcină disproporționată.

(43) Există unele sinergii între pașapoartele de renovare și certificatele de performanță energetică, în special în ceea ce privește evaluarea performanței actuale a clădirii și recomandările pentru îmbunătățirea acesteia. Pentru a valorifica cât mai mult aceste sinergii și a reduce costurile pentru proprietarii de clădiri, statele membre ar trebui să poată permite ca pașaportul de renovare și certificatul de performanță energetică să fie întocmite împreună de același expert și emise împreună. În cazul unei astfel de întocmiri și emiteri împreună, pașaportul de renovare ar trebui să înlocuiască recomandările din certificatul de performanță energetică. Cu toate acestea, ar trebui să se mențină posibilitatea de a se obține un certificat de performanță energetică fără un pașaport de renovare.

(44) Contractele de renovare pe termen lung reprezintă un instrument important de stimulare a renovării etapizate. Statele membre pot introduce mecanisme care să permită încheierea de contracte de renovare pe termen lung pe parcursul diferitelor etape ale renovării etapizate. Când vor fi disponibile stimulente noi și mai eficace pe parcursul diferitelor etape ale renovării, se poate asigura accesul la aceste noi stimulente permițând beneficiarilor să treacă la noile stimulente.

(45) Conceptul de „renovare în profunzime” nu a fost încă definit în dreptul Uniunii. În vederea realizării viziunii pe termen lung pentru clădiri, renovarea în profunzime ar trebui definită ca o renovare care transformă clădirile în clădiri cu emisii zero, dar, într-o primă etapă, ar trebui definită ca o renovare care transformă clădirile în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Această definiție are ca scop creșterea performanței energetice a clădirilor. O renovare în profunzime în scopul performanței energetice poate, de asemenea, reprezenta o ocazie unică de a aborda alte aspecte, cum ar fi calitatea mediului interior, condițiile de viață ale gospodăriilor vulnerabile, creșterea rezistenței la schimbările climatice, rezistența la dezastre, inclusiv în cazul seismelor, protecția împotriva incendiilor, eliminarea substanțelor periculoase, inclusiv a azbestului, precum și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități.

(46) Pentru a încuraja renovarea în profunzime, care este unul dintre obiectivele strategiei privind valul de renovări, statele membre ar trebui să acorde un sprijin financiar și administrativ sporit acestui tip de renovări.

(47) Statele membre ar trebui să sprijine lucrările de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor existente care contribuie la crearea unui nivel adecvat de calitate a mediului interior, prin eliminarea azbestului și a altor substanțe nocive, împiedicarea înlăturării ilegale a substanțelor nocive, precum și facilitarea respectării actelor legislative în vigoare, cum ar fi Directivele 2009/148/CE[19] și (UE) 2016/2284[20] ale Parlamentului European și ale Consiliului.

---

[19] Directiva 2009/148/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă (JO L 330, 16.12.2009, p. 28).

[20] Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE (JO L 344, 17.12.2016, p. 1).

(48) Abordările integrate bazate pe cartiere sau pe vecinătate contribuie la creșterea rentabilității renovărilor necesare pentru clădirile care sunt interconectate din punct de vedere spațial, cum ar fi blocurile de locuințe. Astfel de abordări ale renovărilor oferă diverse soluții la scară mai largă.

(49) Se preconizează că vehiculele electrice vor juca un rol esențial în decarbonizarea și eficiența sistemului de energie electrică, și anume prin furnizarea de servicii de flexibilitate, echilibrare și stocare, în special prin agregare. Acest potențial al vehiculelor electrice de a se integra în sistemul de energie electrică și de a contribui la eficiența sistemului și la absorbția în continuare a energiei electrice din surse regenerabile ar trebui exploatat pe deplin. Reîncărcarea în legătură cu clădirile este deosebit de importantă, având în vedere că acesta este locul în care vehiculele electrice staționează în mod regulat și pe perioade lungi de timp. Reîncărcarea lentă este economică, iar instalarea de puncte de reîncărcare în spațiile private poate asigura stocarea energiei pentru clădirea aferentă și integrarea serviciilor de reîncărcare inteligentă și a serviciilor de reîncărcare bidirecțională și de integrare a sistemelor în general.

(50) Combinate cu o pondere sporită a producției de energie electrică din surse regenerabile, vehiculele electrice produc mai puține emisii de dioxid de carbon. Vehiculele electrice reprezintă un element important al unei tranziții către energia curată pe baza unor măsuri de eficiență energetică, pe combustibili alternativi, pe energie din surse regenerabile și pe soluții inovatoare de gestionare a flexibilității energetice. Se pot folosi în mod eficient coduri pentru clădiri în vederea introducerii de cerințe specifice pentru a sprijini instalarea de infrastructură de reîncărcare în parcările clădirilor rezidențiale și nerezidențiale. Statele membre ar trebui să urmărească să elimine obstacole precum motivațiile divergente și complicațiile administrative pe care fiecare proprietar le întâlnește atunci când încearcă să instaleze un punct de reîncărcare pe locul său de parcare.

(51) Precablarea și infrastructura încastrată facilitează instalarea rapidă a punctelor de reîncărcare dacă și unde acestea sunt necesare. Infrastructura ușor accesibilă va scădea costurile de instalare a punctelor de reîncărcare pentru fiecare proprietar și le va asigura utilizatorilor de vehicule electrice accesul la punctele de reîncărcare. La nivelul Uniunii, stabilirea de cerințe pentru electromobilitate în ceea ce privește dotarea în prealabil a locurilor de parcare și instalarea de puncte de reîncărcare constituie o modalitate eficace de promovare a vehiculelor electrice în viitorul apropiat, permițând totodată dezvoltarea ulterioară la costuri reduse pe termen mediu și lung. În cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic, statele membre ar trebui să asigure accesibilitatea punctelor de reîncărcare pentru persoanele cu dizabilități.

(52) Reîncărcarea inteligentă și reîncărcarea bidirecțională permit integrarea în sistemul energetic a clădirilor. Punctele de reîncărcare în care vehiculele electrice sunt parcate de obicei pentru perioade lungi de timp, cum ar fi locurile în care persoanele parchează din motive de reședință sau legate de locul de muncă, sunt extrem de relevante pentru integrarea sistemului energetic. Prin urmare, trebuie asigurate funcționalități de reîncărcare inteligentă. În situațiile în care reîncărcarea bidirecțională ar contribui la pătrunderea în continuare a energiei electrice din surse regenerabile în sectorul transporturilor și în sistemul de energie electrică în general, prin intermediul parcurilor de vehicule electrice, o astfel de funcționalitate ar trebui, de asemenea, să fie pusă la dispoziție.

(53) Promovarea mobilității ecologice este un element-cheie al Pactului verde european, iar clădirile pot juca un rol important în asigurarea infrastructurii necesare, nu numai pentru reîncărcarea vehiculelor electrice, ci și pentru biciclete. Trecerea la o mobilitate activă, cum ar fi mersul cu bicicleta, poate reduce în mod semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră generate de transporturi. Având în vedere creșterea vânzărilor de biciclete asistate electric și de alte tipuri de vehicule din categoria L, menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[21], și pentru a facilita instalarea punctelor de reîncărcare într-o etapă ulterioară, ar trebui să se impună realizarea precablării sau instalarea unei infrastructuri încastrate în clădirile rezidențiale noi și, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și economic, în clădirile rezidențiale care sunt supuse unor renovări majore. Astfel cum se prevede în Comunicarea Comisiei din 17 septembrie 2020 privind „Stabilirea unui obiectiv mai ambițios în materie de climă pentru Europa în perspectiva anului 2030 – Investirea într-un viitor neutru din punct de vedere climatic, în interesul cetățenilor” (denumită în continuare „Planul privind obiectivele climatice pentru 2030”), creșterea ponderii modale a transportului public și privat curat și eficient, cum ar fi mersul cu bicicleta, va reduce drastic poluarea generată de transport și va aduce beneficii majore cetățenilor și comunităților individuale. Lipsa locurilor de parcare pentru biciclete reprezintă un obstacol major în calea utilizării bicicletei, atât în clădirile rezidențiale, cât și în cele nerezidențiale. Cerințele Uniunii și codurile naționale privind construcțiile pot sprijini în mod eficace tranziția către o mobilitate mai curată prin stabilirea unor cerințe pentru un număr minim de locuri de parcare pentru biciclete, iar construcția de locuri de parcare pentru biciclete și de infrastructuri conexe în zonele în care bicicletele sunt mai puțin utilizate poate conduce la o creștere a utilizării acestora. Cerința de a prevedea locuri de parcare pentru biciclete nu ar trebui să depindă sau să fie în mod necesar legată de disponibilitatea și furnizarea de locuri de parcare pentru autoturisme, care ar putea fi indisponibile în anumite circumstanțe. Statele membre ar trebui să permită o creștere a numărului de locuri de parcare pentru biciclete în clădirile rezidențiale în care nu există locuri de parcare pentru autoturisme, prin prevederea instalării a cel puțin două locuri de parcare pentru biciclete pentru fiecare unitate locativă.

---

21 Regulamentul (UE) nr. 168/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2013 privind omologarea și supravegherea pieței pentru vehiculele cu două sau trei roți și pentru cvadricicluri (JO L 60, 2.3.2013, p. 52).

(54) Agenda pieței unice digitale și cea a uniunii energetice ar trebui să fie aliniate și să deservească obiective comune. Digitalizarea sistemului energetic modifică rapid peisajul energetic, de la integrarea surselor de energie regenerabile până la rețele inteligente și la clădiri pregătite pentru soluții inteligente. În vederea digitalizării sectorului clădirilor, țintele Uniunii în domeniul conectivității și obiectivele sale ambițioase în materie de instalare a rețelelor de comunicații de mare capacitate sunt importante pentru casele inteligente și comunitățile bine conectate. Ar trebui oferite stimulente specifice pentru a promova sistemele pregătite pentru soluții inteligente și soluțiile digitale în mediul construit. Aceasta ar oferi noi oportunități de economisire a energiei, prin furnizarea de informații mai precise consumatorilor cu privire la modelele lor de consum, precum și prin posibilitatea oferită operatorului de sistem de a gestiona mai eficient rețeaua. Statele membre ar trebui să încurajeze utilizarea tehnologiilor digitale pentru analiza, simularea și gestionarea clădirilor, inclusiv în ceea ce privește renovările în profunzime.

(55) Pentru a facilita o piață competitivă și inovatoare pentru serviciile de clădiri inteligente, care să contribuie la consumul eficient de energie și la integrarea energiei din surse regenerabile în clădiri și să sprijine investițiile în renovare, statele membre ar trebui să asigure accesul direct al părților interesate la datele sistemelor de clădiri. Pentru a evita costurile administrative excesive pentru terți, statele membre facilitează interoperabilitatea deplină a serviciilor și a schimbului de date în cadrul Uniunii.

(56) Indicatorul gradului de pregătire pentru soluții inteligente ar trebui utilizat pentru a măsura capacitatea clădirilor de a utiliza tehnologiile informației și comunicațiilor și sistemele electronice pentru a adapta operarea clădirilor la nevoile ocupanților și la rețea și pentru a îmbunătăți eficiența energetică și performanța globală a clădirilor. Indicatorul gradului de pregătire pentru soluții inteligente ar trebui să sensibilizeze proprietarii și ocupanții clădirilor în ceea ce privește valoarea automatizării clădirilor și a monitorizării electronice a sistemelor tehnice ale clădirilor și ar trebui să ofere ocupanților încredere în privința economiilor efective generate de respectivele noi funcționalități îmbunătățite. Indicatorul gradului de pregătire pentru soluții inteligente este deosebit de benefic pentru clădirile mari cu o cerere mare de energie. În cazul altor clădiri, sistemul de evaluare a gradului de pregătire a clădirilor pentru soluții inteligente ar trebui să aibă un caracter opțional pentru statele membre.

(57) Geamănul digital al unei clădiri este o simulare dinamică și interactivă care reflectă starea și comportamentul în timp real ale unei clădiri fizice. Prin încorporarea de date în timp real de la senzori, contoare inteligente și alte surse, geamănul digital al unei clădiri oferă o imagine holistică a performanței clădirii, inclusiv a consumului de energie, a temperaturii, a umidității, a nivelurilor de ocupare și altele și poate fi utilizată pentru a monitoriza și a gestiona consumul de energie al clădirii. În cazul în care este disponibil, geamănul digital al unei clădiri ar trebui să fie luat în considerare, în special în ceea ce privește indicatorul gradului de pregătire pentru soluții inteligente.

(58) Accesul la o finanțare suficientă este esențial pentru îndeplinirea obiectivelor în materie de energie și climă pentru 2030 și 2050. În scopul de a veni în sprijinul performanței energetice a clădirilor, au fost instituite sau adaptate instrumente financiare ale Uniunii, precum și alte măsuri. Cele mai recente inițiative de sporire a disponibilității finanțării la nivelul Uniunii includ, printre altele, componenta emblematică „Renovare” a Mecanismului de redresare și reziliență, în special planul REPowerEU și Fondul social pentru climă, instituit prin Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului[22].

(59) Instrumentele financiare ale Uniunii ar trebui utilizate în vederea obținerii unor efecte practice în ceea ce privește obiectivele prezentei directive, fără a înlocui însă măsurile naționale. În special, dată fiind amploarea eforturilor de renovare necesare, acestea ar trebui utilizate pentru a furniza mijloace adecvate și inovatoare de finanțare în vederea catalizării investițiilor în performanța energetică a clădirilor. Acestea ar putea juca un rol important în dezvoltarea fondurilor, instrumentelor și mecanismelor naționale, regionale și locale pentru eficiența energetică, care oferă astfel de posibilități de finanțare deținătorilor de proprietăți private, întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și societăților de servicii energetice.

[22] Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 de instituire a Fondului social pentru climă și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1060 (JO L 130, 16.5.2023, p. 1).

(60) Mecanismele și stimulentele financiare și mobilizarea instituțiilor financiare pentru renovările vizând eficiența energetică a clădirilor ar trebui să joace un rol central în planurile naționale de renovare și să fie promovate în mod activ de către statele membre. Astfel de măsuri ar trebui să includă încurajarea creditelor ipotecare axate pe eficiența energetică pentru renovări certificate în materie de eficiență energetică ale clădirilor, promovarea investițiilor din partea organismelor publice într-un parc imobiliar eficient din punct de vedere energetic, de exemplu prin parteneriate public-privat sau contracte de performanță energetică sau reducerea riscului perceput al investițiilor. Ar trebui ca informațiile privind finanțarea și instrumentele financiare disponibile să fie puse la dispoziția publicului într-o manieră ușor accesibilă și transparentă. Statele membre ar trebui să încurajeze instituțiile financiare să promoveze produse financiare, granturi și subvenții specifice, având drept scop îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor în care se află gospodării vulnerabile, precum și destinate proprietarilor din clădirile cu mai multe unități locative cu cele mai slabe performanțe și din clădirile din zonele rurale și altor grupuri care au dificultăți în privința accesului la finanțare. Comisia ar trebui să adopte un cadru voluntar pentru a ajuta instituțiile financiare să vizeze și să sporească volumele împrumuturilor în conformitate cu ambiția în materie de decarbonizare și cu obiectivele energetice relevante ale Uniunii.

(61) Creditele ipotecare verzi și creditele verzi pot contribui în mod semnificativ la transformarea economiei și la reducerea emisiilor de dioxid de carbon.

(62) Doar finanțarea nu va răspunde nevoilor de renovare. Împreună cu finanțarea, instituirea unor instrumente de consiliere și de asistență accesibile și transparente, cum ar fi ghișeele unice care oferă servicii integrate de renovare energetică sau facilitatori, precum și punerea în aplicare a altor măsuri și inițiative, cum ar fi cele menționate în inițiativa Comisiei privind finanțarea inteligentă pentru clădiri inteligente, este indispensabilă pentru a oferi cadrul favorabil adecvat și pentru a elimina barierele din calea renovării. Ghișeele unice ar trebui să ofere asistență tehnică și să fie ușor accesibile tuturor celor implicați în renovarea clădirilor, inclusiv proprietarilor de locuințe și actorilor administrativi, financiari și economici, cum ar fi IMM-urile, inclusiv microîntreprinderile.

(63) Clădirile ineficiente sunt adesea legate de sărăcia energetică și de problemele sociale. Gospodăriile vulnerabile sunt deosebit de expuse la creșterea prețurilor la energie, deoarece cheltuiesc o proporție mai mare din bugetul lor pentru produse energetice. Prin reducerea facturilor excesive la energie, renovarea clădirilor poate scoate oamenii din sărăcie energetică și, de asemenea, o poate preveni. În același timp, renovarea clădirilor nu este gratuită și este esențial să se asigure că impactul social al costurilor aferente renovării clădirilor, în special asupra gospodăriilor vulnerabile, este ținut sub control. Strategia privind valul de renovări nu ar trebui să lase pe nimeni în urmă și ar trebui valorificat ca o oportunitate de a îmbunătăți situația gospodăriilor vulnerabile, fiind necesar să se asigure totodată o tranziție echitabilă către neutralitatea climatică. Prin urmare, stimulentele financiare și alte măsuri de politică ar trebui să vizeze în mod prioritar gospodăriile vulnerabile, persoanele afectate de sărăcia energetică și persoanele care trăiesc în locuințe sociale, iar statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a preveni evacuările cauzate de renovare, cum ar fi plafoanele pentru creșterile chiriilor. Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022[23] privind asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică oferă un cadru comun și o înțelegere comună a politicilor și investițiilor cuprinzătoare necesare pentru a asigura că tranziția este echitabilă.

[23] Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică (JO C 243, 27.6.2022, p. 35).

(64) Microîntreprinderile reprezintă 94 % din întreprinderile active în sectorul construcțiilor. Împreună cu întreprinderile mici, acestea acoperă 70 % din locurile de muncă din sectorul construcțiilor. Ele furnizează servicii esențiale și locuri de muncă la nivel local. Cu toate acestea, întrucât se bazează de obicei pe mai puțin de 10 angajați, microîntreprinderile dispun de resurse limitate pentru a se conforma cerințelor de reglementare și normelor aferente schemelor din cadrul programelor de sprijin financiar. Comunitățile de energie, inițiativele conduse de cetățeni și agențiile pentru energie și autoritățile locale, deși sunt indispensabile pentru realizarea valului de renovări, se confruntă cu aceleași probleme legate de capacitățile administrative, financiare și organizaționale reduse. Acest lucru nu ar trebui să împiedice rolul esențial al unor astfel de entități și ar trebui să fie luat în considerare la elaborarea programelor de sprijin și de formare, fiind vizate o vizibilitate suficientă și un acces facil. Statele membre pot sprijini în mod activ organizațiile cu mijloace mai reduse prin intermediul asistenței tehnice, financiare și juridice specifice.

(65) Certificatele de performanță energetică pentru clădiri sunt utilizate începând din 2002. Totuși, utilizarea unor scări și formate diferite împiedică comparabilitatea între diferitele sisteme naționale. O mai bună comparabilitate a certificatelor de performanță energetică în întreaga Uniune facilitează utilizarea unor astfel de certificate de către instituțiile financiare, orientând astfel finanțarea către clădiri mai performante din punct de vedere energetic și către renovarea clădirilor. Taxonomia UE se bazează pe utilizarea certificatelor de performanță energetică și accentuează necesitatea de a îmbunătăți comparabilitatea acestora. Introducerea unei scări comune a claselor de performanță energetică și a unui model comun ar trebui să asigure o comparabilitate suficientă între certificatele de performanță energetică în întreaga Uniune.

(66) O serie de state membre și-au modificat recent sistemele de certificare a performanței energetice. Pentru a evita perturbările, statele membre respective ar trebui să dispună de timp suplimentar pentru a-și adapta sistemele.

(67) Pentru a se asigura că performanța energetică a clădirilor poate fi luată în considerare de către potențialii cumpărători sau locatari la începutul procesului, clădirile sau unitățile de clădire care sunt oferite spre vânzare sau închiriere ar trebui să aibă un certificat de performanță energetică, iar clasa și indicatorul de performanță energetică ar trebui să fie menționate în toate articolele publicitare. Potențialii cumpărători sau locatari ai unei clădiri sau ai unei unități de clădire ar trebui să primească, prin intermediul certificatului de performanță energetică, informații corecte despre performanța energetică a clădirii și sfaturi practice pentru îmbunătățirea acestei performanțe. Certificatul de performanță energetică ar trebui, de asemenea, să furnizeze informații privind consumul acesteia de energie primară și finală, privind nevoile de energie, privind producția sa de energie din surse regenerabile, privind emisiile de gaze cu efect de seră, privind potențialul de încălzire globală pe durata ciclului de viață, dacă sunt disponibile, și, opțional, privind senzorii sau controalele de calitate a mediului interior. Certificatul de performanță energetică ar trebui să conțină recomandări pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirii.

(68) Monitorizarea parcului imobiliar este facilitată de disponibilitatea datelor colectate cu ajutorul instrumentelor digitale, reducând astfel costurile administrative. Prin urmare, ar trebui create baze de date naționale pentru performanța energetică a clădirilor, iar informațiile conținute în acestea ar trebui transferate Observatorului parcului imobiliar al UE.

(69) Clădirile deținute sau ocupate de organisme publice ar trebui să ofere un exemplu, arătând că sunt luați în considerare factori de protecție a mediului și de conservare a energiei. Respectivele clădiri ar trebui, așadar, să fie supuse certificării energetice periodice. Diseminarea către public a informațiilor privind performanța energetică a clădirilor ar trebui îmbunătățită prin expunerea în locuri vizibile a certificatelor de performanță energetică, în special în clădirile care sunt ocupate de organisme publice și care sunt vizitate frecvent de public și în anumite clădiri nerezidențiale, precum primăriile, școlile, magazinele și centrele comerciale, supermarketurile, restaurantele, teatrele, băncile și hotelurile.

(70) În ultimii ani s-a înregistrat o creștere a numărului de sisteme de climatizare în țările Europei. Aceasta creează probleme considerabile la orele de vârf energetic, determinând creșterea costului electricității și dezechilibrarea balanței energetice. Ar trebui să se acorde prioritate strategiilor care promovează performanța termică a clădirilor pe perioada de vară. În acest scop, accentul ar trebui pus pe măsurile de evitare a supraîncălzirii, precum umbrirea și capacitatea termică suficientă în construcția clădirii, precum și dezvoltarea și aplicarea într-o mai mare măsură a tehnicilor de răcire pasivă, în primul rând a celor care îmbunătățesc calitatea mediului interior, microclimatul din preajma clădirilor și reduc efectul de insulă termică urbană.

(71) Întreținerea și inspecția periodică a sistemelor de încălzire, a sistemelor de ventilare și a sistemelor de climatizare de către personal calificat permite menținerea reglajelor corecte, în conformitate cu specificațiile tehnice ale produselor, ceea ce asigură o performanță optimă din punctul de vedere al mediului, al siguranței și al energiei. Ar trebui să se efectueze o evaluare independentă a întregului sistem de încălzire, sistem de ventilare și sistem de climatizare la intervale regulate pe durata sa de viață, mai ales înainte de înlocuirea sau de modernizarea acestuia. Inspecțiile ar trebui să vizeze părțile sistemelor care sunt accesibile fie direct, fie indirect, utilizându-se metodele nedistructive disponibile. Pentru a minimiza sarcina administrativă impusă proprietarilor și locatarilor clădirilor, statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a combina inspecțiile și certificările în măsura în care este posibil. În cazul în care este instalat un sistem de ventilare, ar trebui evaluate, de asemenea, dimensionarea acestuia și capacitățile sale de a-și optimiza performanța în condiții tipice sau medii de funcționare relevante pentru destinația specifică și actuală a clădirii.

(72) În cazul în care sistemul care urmează să fie inspectat se bazează pe combustibili fosili, inspecția ar trebui să includă o evaluare de bază privind fezabilitatea reducerii nivelului de utilizare la fața locului a combustibililor fosili, de exemplu prin integrarea energiei din surse regenerabile, prin schimbarea sursei de energie sau prin înlocuirea sau ajustarea sistemelor existente. Pentru a reduce sarcina asupra utilizatorilor, această evaluare nu ar trebui repetată dacă astfel de recomandări au fost deja documentate, în contextul unui certificat de performanță energetică, al pașapoartelor de renovare, al auditului energetic, al recomandărilor producătorului sau prin alte mijloace de furnizare de consiliere într-un document oficial echivalent sau în cazul în care înlocuirea sistemului a fost deja planificată.

(73) Unele sisteme de încălzire implică un risc ridicat de intoxicare cu monoxid de carbon, în funcție de tipul de generator de căldură (cazan, pompă de căldură), de tipul de combustibil (cărbune, petrol, biomasă, gaz) sau de amplasarea generatorului de căldură (de exemplu, în spațiile de locuit sau în spații care nu sunt ventilate corespunzător). Inspecțiile vizând astfel de sisteme oferă o bună ocazie pentru gestionarea riscurilor respective.

(74) O abordare comună a certificării performanței energetice a clădirilor, a pașapoartelor de renovare, a indicatorilor gradului de pregătire pentru soluții inteligente și a inspecției sistemelor de încălzire și a sistemelor de climatizare, efectuate de specialiști acreditați calificați sau certificați, a căror independență trebuie să fie garantată pe baza unor criterii obiective, va contribui la omogenizarea regulilor în ceea ce privește eforturile statelor membre de a economisi energia în sectorul clădirilor și va introduce transparență pentru viitorii proprietari sau utilizatori în ceea ce privește performanța energetică pe piața imobiliară în cadrul Uniunii. Specialiștii ar trebui să beneficieze de utilizarea echipamentelor de testare certificate în conformitate cu standardele EN și ISO. Pentru a se asigura calitatea certificatelor de performanță energetică, a pașapoartelor de renovare, a indicatorilor gradului de pregătire pentru soluții inteligente și a inspecției sistemelor de încălzire și a sistemelor de climatizare în întreaga Uniune, în fiecare stat membru ar trebui să se instituie un sistem de control independent.

(75) Ar trebui să fie disponibil un număr suficient de profesioniști de încredere, competenți în domeniul renovării energetice, care să asigure o capacitate suficientă pentru a realiza lucrări de renovare de calitate la scara necesară. Prin urmare, statele membre ar trebui, după caz și acolo unde este fezabil, să instituie sisteme de certificare pentru lucrări integrate de renovare, care necesită expertiză în privința diverselor elemente sau sisteme ale clădirilor, cum ar fi izolarea clădirilor, sistemele de electricitate și de încălzire și instalarea de tehnologii solare; printre profesioniștii implicați se pot număra designeri, contractanți generali, contractanți specializați și instalatori.

(76) Întrucât autoritățile locale și regionale sunt esențiale pentru punerea în aplicare cu succes a prezentei directive, acestea ar trebui consultate și implicate, în mod adecvat, după caz, în conformitate cu dreptul intern aplicabil, în chestiunile legate de planificare, în elaborarea programelor de informare, în activitățile de formare și sensibilizare și în punerea în aplicare a prezentei directive la nivel național și regional. Aceste consultări ar putea servi, de asemenea, la promovarea furnizării unor orientări adecvate urbaniștilor locali și inspectorilor de construcții, în vederea exercitării atribuțiilor necesare de către aceștia. De asemenea, statele membre ar trebui să permită arhitecților, urbaniștilor și inginerilor și, de asemenea, să îi încurajeze să țină seama în mod corespunzător de combinația optimă dintre îmbunătățirea eficienței energetice, utilizarea energiei din surse regenerabile și utilizarea încălzirii și a răcirii centralizate în planificarea, proiectarea, construirea și renovarea zonelor industriale sau rezidențiale, inclusiv tehnologiile de modelare și simulare a clădirilor.

(77) Instalatorii și constructorii joacă un rol esențial în punerea în aplicare cu succes a prezentei directive. Prin urmare, un număr adecvat de instalatori și constructori ar trebui să dețină, ca urmare a unor activități de formare și a altor măsuri, un nivel corespunzător al competențelor pentru instalarea și integrarea tehnologiilor necesare eficiente din punct de vedere energetic și bazate pe energie din surse regenerabile.

(78) În vederea promovării obiectivului de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește adaptarea la progresul tehnic a anumitor părți ale cadrului general expus în anexa I, în ceea ce privește stabilirea unui cadru metodologic comparativ de calcul al nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică, în ceea ce privește stabilirea unui cadru al Uniunii pentru calcularea la nivel național a GWP pe durata ciclului de viață în vederea realizării neutralității climatice, în ceea ce privește un sistem al Uniunii de evaluare a gradului de pregătire a clădirilor pentru soluții inteligente și pentru a încuraja efectiv instituțiile financiare să majoreze volumele prevăzute pentru renovările vizând sporirea performanței energetice prin intermediul unui cadru cuprinzător al portofoliului pentru utilizarea voluntară de către instituțiile financiare. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare[24]. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.

[24] JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

(79) Pentru a asigura o punere în aplicare eficace a dispozițiilor prevăzute în prezenta directivă, Comisia sprijină statele membre prin diverse instrumente, cum ar fi Instrumentul de sprijin tehnic instituit prin Regulamentul (UE) 2021/240 al Parlamentului European și al Consiliului[25], care oferă expertiză tehnică personalizată pentru conceperea și punerea în aplicare a reformelor, inclusiv cele care vizează creșterea ratei anuale de renovare energetică a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale până în 2030 și promovarea renovărilor energetice în profunzime. Sprijinul tehnic se referă, de exemplu, la consolidarea capacității administrative, la sprijinirea elaborării și punerii în aplicare a politicilor și la schimbul de bune practici relevante.

(80) Întrucât obiectivele prezentei directive, și anume îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la clădiri, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre din cauza complexității sectorului clădirilor și a incapacității piețelor naționale ale locuințelor de a aborda corespunzător provocările eficienței energetice, dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.

---

[25] Regulamentul (UE) 2021/240 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 februarie 2021 de instituire a unui Instrument de sprijin tehnic (JO L 57, 18.2.2021, p. 1).

(81) Temeiul juridic al prezentei inițiative împuternicește Uniunea să stabilească măsurile necesare pentru realizarea obiectivelor Uniunii în domeniul politicii energetice. Propunerea contribuie la obiectivele politicii energetice a Uniunii, astfel cum sunt prevăzute la articolul 194 alineatul (1) din TFUE, în special la îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră ale acestora, care contribuie la conservarea și îmbunătățirea mediului.

(82) În conformitate cu punctul 44 din Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare, statele membre ar trebui să elaboreze, în interesul propriu și al Uniunii, propriile tabele care să ilustreze, în măsura posibilului, corelația dintre prezenta directivă și măsurile de transpunere și să le facă publice. În conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative, statele membre s-au angajat ca, în cazuri justificate, să transmită alături de notificarea măsurilor lor de transpunere și unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare din instrumentele naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră că transmiterea unor astfel de documente este justificată, în special în urma hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-543/17[26].

[26] Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 8 iulie 2019, *Comisia Europeană/Regatul Belgiei*, cauza C-543/17, ECLI:EU:C:2019:573.

(83) Obligația de a transpune prezenta directivă în dreptul intern ar trebui să fie limitată la dispozițiile care reprezintă o modificare de substanță față de directiva anterioară. Transpunerea dispozițiilor care nu au făcut obiectul unor modificări se efectuează în temeiul directivei anterioare.

(84) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor statelor membre în ceea ce privește termenele de transpunere în dreptul intern și datele de aplicare a directivelor menționate în anexa VIII partea B,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiect

(1) Prezenta directivă promovează îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la clădiri în cadrul Uniunii, în vederea realizării unui parc imobiliar cu emisii zero până în 2050 ținând cont de condițiile climatice din exterior, de condițiile locale, de cerințele legate de calitatea mediului interior și de raportul cost-eficiență.

(2) Prezenta directivă stabilește cerințe cu privire la:

(a) cadrul general comun pentru o metodologie de calcul al performanței energetice integrate a clădirilor și a unităților de clădire;

(b) aplicarea cerințelor minime de performanță energetică clădirilor noi și noilor unități de clădire;

(c) aplicarea cerințelor minime de performanță energetică:

(i) clădirilor existente și unităților de clădire existente care sunt supuse renovării majore;

(ii) elementelor care fac parte din anvelopa clădirii și care au un impact semnificativ asupra performanței energetice a anvelopei clădirii atunci când sunt modernizate sau înlocuite;

(iii) sistemelor tehnice ale clădirilor, atunci când acestea sunt instalate, înlocuite sau îmbunătățite;

(d) aplicarea unor standarde minime de performanță energetică în cazul clădirilor existente și al unităților existente de clădire, în conformitate cu articolele 3 și 9;

(e) calcularea și divulgarea potențialului de încălzire globală pe durata ciclului de viață al clădirilor;

(f) energia solară în clădiri;

(g) pașapoartele de renovare;

(h) planurile naționale de renovare a clădirilor;

(i) infrastructura de mobilitate durabilă în interiorul clădirilor și în vecinătatea acestora;

(j) clădiri inteligente;

(k) certificarea performanței energetice a clădirilor sau a unităților de clădire;

(l) inspecția periodică a sistemelor de încălzire, a sistemelor de ventilare și a sistemelor de climatizare din clădiri;

(m) sistemele de control independent al certificatelor de performanță energetică, al pașapoartelor de renovare, al indicatorilor gradului de pregătire pentru soluții inteligente și al rapoartelor de inspecție;

(n) performanța clădirilor în ceea ce privește calitatea mediului interior.

(3) Cerințele stabilite în prezenta directivă sunt cerințe minime și nu împiedică niciun stat membru să mențină sau să introducă măsuri mai stricte, cu condiția ca măsurile respective să fie compatibile cu dreptul Uniunii. Măsurile respective se notifică Comisiei.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive se aplică următoarele definiții:

1. „clădire” înseamnă o construcție cu acoperiș și pereți în care energia este utilizată pentru a se regla mediul interior;

2. „clădire cu emisii zero” înseamnă o clădire cu o performanță energetică foarte ridicată, astfel cum este stabilită în conformitate cu anexa I, care necesită energie egală cu zero sau o cantitate foarte scăzută de energie, care produce zero emisii de carbon din combustibili fosili la fața locului și care produce emisii operaționale de gaze cu efect de seră egale cu zero sau foarte scăzute, în conformitate cu articolul 11;

3. „clădire al cărei consum de energie este aproape egal cu zero” înseamnă o clădire cu o performanță energetică foarte ridicată, stabilită în conformitate cu anexa I, care nu este mai slabă decât nivelul optim din punct de vedere al costurilor din 2023 raportat de statele membre în temeiul articolului 6 alineatul (2) și în care necesarul de energie aproape egal cu zero sau foarte scăzut este acoperit, într-o foarte mare măsură, cu energie din surse regenerabile, inclusiv cu energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau cu energie din surse regenerabile produsă în apropiere;

4. „standarde minime de performanță energetică” înseamnă norme care impun clădirilor existente să îndeplinească o cerință de performanță energetică ca parte a unui plan amplu de renovare a unui parc imobiliar sau la un punct de declanșare de pe piață, cum ar fi vânzare, chirie, donație sau schimbarea scopului în cadastru și cartea funciară, într-o perioadă de timp sau până la o anumită dată, declanșând astfel renovarea clădirilor existente;

5. „organisme publice” înseamnă organisme publice în sensul definiției de la articolul 2 punctul 12 din Directiva (UE) 2023/1791;

6. „sistem tehnic al clădirii” înseamnă echipamente tehnice ale unei clădiri sau ale unei unități de clădire pentru încălzirea spațiului, răcirea spațiului, ventilare, apă caldă menajeră, iluminat încorporat, automatizarea și controlul clădirii, generarea la fața locului de energie din surse regenerabile și stocarea energiei sau o combinație a acestora, inclusiv acele sisteme care folosesc energie din surse regenerabile;

7. „sistem de automatizare și de control al clădirii” înseamnă un sistem care cuprinde toate produsele, software-ul și serviciile de inginerie care pot sprijini funcționarea eficientă din punct de vedere energetic, economică și sigură a sistemelor tehnice ale unei clădiri prin controale automate și prin facilitarea gestionării manuale a respectivelor sisteme tehnice ale clădirii;

8. „performanță energetică a unei clădiri” înseamnă cantitatea de energie calculată sau contorizată necesară pentru a se asigura necesarul de energie în condițiile utilizării normale a clădirii, care presupune energia consumată pentru încălzire, răcire, ventilare, apă caldă menajeră și iluminat;

9. „energie primară” înseamnă energie din surse regenerabile și neregenerabile, care nu a trecut prin niciun proces de conversie sau transformare;

10. „contorizat” înseamnă măsurat printr-un dispozitiv relevant, cum ar fi un contor de energie, un wattmetru, un dispozitiv de măsurare și monitorizare a puterii sau un contor de energie electrică;

11. „factor de energie primară neregenerabilă” înseamnă un indicator care se calculează prin împărțirea energiei primare din surse neregenerabile pentru un vector energetic dat, inclusiv energia furnizată și cheltuielile indirecte calculate aferente livrării către punctele de utilizare, la energia furnizată;

12. „factor de energie primară regenerabilă” înseamnă un indicator care se calculează prin împărțirea energiei primare din surse regenerabile obținute la fața locului, în apropiere sau la distanță, care este furnizată prin intermediul unui vector energetic dat, inclusiv energia furnizată și cheltuielile indirecte calculate aferente livrării către punctele de utilizare, la energia furnizată;

13. „factor de energie primară totală” înseamnă suma factorilor de energie primară regenerabilă și neregenerabilă pentru un vector energetic dat;

14. „energie din surse regenerabile” înseamnă energie din surse regenerabile nefosile, respectiv: eoliană, solară (termică solară și solară fotovoltaică) și geotermală, energie osmotică, energie ambientală, energia mareelor, energia valurilor și alte tipuri de energie a oceanelor, energia hidroelectrică, biomasa, gazul de fermentare a deșeurilor, gazul provenit din instalațiile de epurare a apelor reziduale și biogazul;

15. „anvelopă a clădirii” înseamnă elementele integrate ale unei clădiri care separă interiorul acesteia de mediul exterior;

16. „unitate de clădire” înseamnă o secțiune, un etaj sau un apartament dintr-o clădire care este conceput sau modificat pentru a fi utilizat separat;

17. „element al clădirii” înseamnă un sistem tehnic al clădirii sau un element al anvelopei clădirii;

18. „clădire rezidențială sau unitate de clădire” înseamnă o cameră sau o suită de camere dintr-o clădire permanentă sau dintr-o parte separată din punct de vedere structural a unei clădiri care este proiectată pentru a fi locuită pe tot parcursul anului de o gospodărie privată;

19. „pașaport de renovare” înseamnă o foaie de parcurs adaptată pentru renovarea în profunzime a unei anumite clădiri într-un număr maxim de etape care vor îmbunătăți în mod semnificativ performanța energetică a acesteia;

20. „renovare în profunzime” înseamnă o renovare care este în conformitate cu principiul „eficiența energetică înainte de toate”, care se axează pe elemente esențiale ale clădirii și care transformă o clădire sau o unitate de clădire:

    (a) înainte de 1 ianuarie 2030, într-o clădire al cărei consum de energie este aproape egal cu zero;

    (b) de la 1 ianuarie 2030, într-o clădire cu emisii zero;

21. „renovare în profunzime etapizată” înseamnă o renovare în profunzime efectuată într-un număr maxim de etape, astfel cum se stabilește într-un pașaport de renovare;

22. „renovare majoră” înseamnă renovarea unei clădiri în cazul căreia:

    (a) costul total al renovării referitoare la anvelopa clădirii sau la sistemele tehnice ale acesteia depășește 25 % din valoarea clădirii, excluzând valoarea terenului pe care este situată clădirea, sau

    (b) peste 25 % din suprafața anvelopei clădirii este supusă renovării.

    Statele membre pot alege să aplice litera (a) sau litera (b).

23. „emisii operaționale de gaze cu efect de seră” înseamnă emisiile de gaze cu efect de seră asociate consumului de energie al sistemelor tehnice ale clădirii în timpul utilizării și funcționării clădirii;

24. „emisii de gaze cu efect de seră pe durata întregului ciclu de viață” înseamnă emisiile de gaze cu efect de seră înregistrate de-a lungul întregului ciclu de viață al clădirilor, inclusiv fabricarea și transportul produselor pentru construcții, activitățile șantierelor de construcții, utilizarea de energie în clădire și înlocuirea produselor pentru construcții, precum și demolările, transportul și gestionarea deșeurilor și reutilizarea, reciclarea și eliminarea finală a acestora;

25. „potențial de încălzire globală pe durata ciclului de viață” sau „GWP pe durata ciclului de viață” înseamnă un indicator care cuantifică contribuțiile potențiale de încălzire globală ale unei clădiri de-a lungul întregului său ciclu de viață;

26. „motivații divergente” înseamnă motivații divergente astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 54 din Directiva (UE) 2023/1791;

27. „sărăcie energetică” înseamnă sărăcia energetică astfel cum este definită la articolul 2 punctul 52 din Directiva (UE) 2023/1791;

28. „gospodării vulnerabile” înseamnă gospodăriile care se confruntă cu sărăcia energetică sau gospodăriile, inclusiv gospodăriile cu venituri medii inferioare, care sunt expuse în mod deosebit la costuri ridicate ale energiei și care nu dispun de mijloacele necesare pentru renovarea clădirii pe care o ocupă;

29. „standard european” înseamnă un standard adoptat de Comitetul European de Standardizare, de Comitetul European de Standardizare Electrotehnică sau de Institutul European de Standarde în Telecomunicații și pus la dispoziția publicului;

30. „certificat de performanță energetică” înseamnă un certificat recunoscut de un stat membru sau de o persoană juridică desemnată de acesta, care indică performanța energetică a unei clădiri sau a unei unități de clădire, calculată în conformitate cu o metodologie adoptată în temeiul articolului 4;

31. „cogenerare” înseamnă producerea simultană, în același proces, a energiei termice și a energiei electrice sau mecanice;

32. „nivel optim din punctul de vedere al costurilor” înseamnă nivelul de performanță energetică care determină cel mai redus cost pe durata normată de funcționare rămasă, unde:

(a) costul cel mai redus este stabilit ținându-se seama:

(i) de categoria și utilizarea clădirii în cauză:

(ii) de costurile de investiție legate de energie calculate pe baza previziunilor oficiale;

(iii) de costurile de întreținere și exploatare, inclusiv costurile de energie, având în vedere costul certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră;

(iv) de externalitățile de mediu și de sănătate ale consumului de energie;

(v) de veniturile din energia produsă la fața locului, după caz;

(vi) de costurile cu gestionarea deșeurilor, după caz; și

(b) durata normată de funcționare este stabilită de fiecare stat membru și se referă la durata normată de funcționare rămasă a unei clădiri, cerințele de performanță energetică fiind stabilite pentru clădire în ansamblu, sau la durata normată de funcționare a unui element al clădirii, cerințele de performanță energetică fiind stabilite pentru elementele clădirii.

Nivelul optim din punctul de vedere al costurilor se situează în intervalul nivelurilor de performanță în care analiza cost-beneficiu calculată pe durata normată de funcționare este pozitivă;

33. „punct de reîncărcare” înseamnă un punct de reîncărcare în sensul definiției de la articolul 2 punctul 48 din Regulamentul (UE) 2023/1804 al Parlamentului European și al Consiliului[27];

34. „precablare” înseamnă toate măsurile necesare pentru a permite instalarea punctelor de reîncărcare, inclusiv transmisia de date, cablurile, traseele de cabluri și, dacă este necesar, contoarele de energie electrică;

35. „parcare acoperită” înseamnă o construcție cu acoperiș, cu cel puțin trei locuri de parcare, care nu utilizează energie pentru a regla mediul interior;

36. „microsistem izolat” înseamnă orice sistem cu un consum mai mic de 500 GWh în anul 2022, fără a fi interconectat cu alte sisteme;

---

[27] Regulamentul (UE) 2023/1804 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2023 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi și de abrogare a Directivei 2014/94/UE (JO L 234, 22.9.2023, p. 1).

37. „reîncărcare inteligentă” înseamnă reîncărcarea inteligentă în sensul definiției de la articolul 2 al doilea paragraf punctul 14m din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului[28];

38. „reîncărcare bidirecțională” înseamnă reîncărcarea bidirecțională în sensul definiției de la articolul 2 punctul 11 din Regulamentul (UE) 2023/1804;

39. „standarde privind portofoliile de credite ipotecare” înseamnă mecanisme care stimulează creditorii ipotecari să stabilească o traiectorie de creștere a performanței energetice mediane a portofoliului de clădiri care fac obiectul ipotecilor lor către 2030 și 2050 și să încurajeze potențialii clienți să îmbunătățească performanța energetică a proprietăților lor, în conformitate cu ambiția Uniunii în materie de decarbonizare și cu obiectivele energetice relevante în domeniul consumului de energie al clădirilor, pe baza criteriilor pentru determinarea activităților economice durabile din punctul de vedere al mediului prevăzute la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2020/852;

40. „schemă financiară bazată pe principiul «plătești pe măsură ce economisești»” înseamnă o schemă de creditare dedicată în mod exclusiv îmbunătățirii performanței energetice, în cadrul căreia, în etapa conceperii, se stabilește o corelație între rambursările împrumutului și economiile de energie realizate, ținând seama și de alți factori economici, cum ar fi indexarea costului energiei, ratele dobânzii, creșterea valorii activelor și refinanțarea împrumuturilor;

---

28 Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).

41. „registru digital al clădirilor” înseamnă un registru comun pentru toate datele relevante referitoare la clădiri, inclusiv datele referitoare la performanța energetică, cum ar fi certificatele de performanță energetică, pașapoartele de renovare și indicatorii gradului de pregătire pentru soluții inteligente, precum și datele legate de GWP pe durata ciclului de viață, care facilitează luarea de decizii în cunoștință de cauză și schimbul de informații în sectorul construcțiilor, și între proprietarii și ocupanții clădirilor, instituțiile financiare și organismele publice;

42. „sistem de climatizare” înseamnă o combinație a componentelor necesare pentru a asigura o formă de tratare a aerului interior, prin care temperatura este controlată sau poate fi scăzută;

43. „sistem de încălzire” înseamnă o combinație a componentelor necesare pentru a asigura o formă de tratare a aerului interior prin care se crește temperatura;

44. „sistem de ventilare” înseamnă sistemul tehnic al clădirii care furnizează unui spațiu aer din exterior prin mijloace naturale sau mecanice;

45. „generator de căldură” înseamnă partea unui sistem de încălzire care generează căldură utilă pentru utilizările identificate în anexa I, printr-unul sau mai multe dintre următoarele procese:

    (a) arderea de combustibili, de exemplu, într-un cazan;

    (b) efectul Joule, care are loc în elementele de încălzire ale unui sistem de încălzire cu rezistență electrică;

    (c) captarea căldurii din aerul ambiant, din aerul evacuat din instalațiile de ventilare, sau dintr-o sursă de apă sau de căldură din sol folosind o pompă de căldură;

46. „generator de răcire” înseamnă partea unui sistem de climatizare care generează răcire utilă pentru utilizările identificate în anexa I;

47. „contracte de performanță energetică” înseamnă contractele de performanță energetică astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 33 din Directiva (UE) 2023/1791;

48. „cazan” înseamnă ansamblul format din corpul cazanului și arzător, destinat să transmită unor fluide căldura rezultată în urma procesului de ardere;

49. „putere nominală utilă” înseamnă puterea termică maximă, exprimată în kW, specificată și garantată de către producător ca fiind furnizată în timpul unei exploatări continue, cu respectarea randamentului nominal indicat de fabricant;

50. „încălzire centralizată” sau „răcire centralizată” înseamnă distribuția de energie termică sub formă de abur, apă fierbinte sau lichide răcite, de la o sursă de producție centralizată sau descentralizată, prin intermediul unei rețele, către mai multe clădiri sau locații, în vederea utilizării sale pentru încălzirea sau răcirea spațiilor ori pentru încălzirea sau răcirea proceselor industriale;

51. „suprafață utilă” înseamnă suprafața unei clădiri necesară ca parametru pentru cuantificarea condițiilor specifice de utilizare care sunt exprimate în unități de suprafață și pentru aplicarea simplificărilor și a normelor de zonare și de alocare sau realocare;

52. „suprafață de referință” înseamnă suprafața utilizată ca dimensiune de referință pentru evaluarea performanței energetice a unei clădiri, calculată ca sumă a suprafețelor utile ale spațiilor din anvelopa clădirii specificate pentru evaluarea performanței energetice;

53. „limită de evaluare” înseamnă limita în care energia furnizată și energia exportată este măsurată sau calculată;

54. „la fața locului” înseamnă într-o anumită clădire sau pe terenul pe care este situată clădirea respectivă;

55. „energie din surse regenerabile produsă în apropiere” înseamnă energie din surse regenerabile produsă în perimetrul de nivel local sau de cartier al unei anumite clădiri, care îndeplinește toate condițiile următoare:

(a) aceasta poate fi distribuită și utilizată numai în interiorul perimetrului local și superior respectiv, prin intermediul unei rețele de distribuție specifice;

(b) permite calcularea unui factor specific de energie primară valabil numai pentru energia din surse regenerabile produsă în perimetrul de nivel local sau de cartier respectiv; și

(c) poate fi utilizată la fața locului printr-un racord specific la sursa de producere a energiei, atunci când racordul specific respectiv necesită echipamente specifice pentru furnizarea și contorizarea în condiții de siguranță a energiei autoutilizate de clădire;

56. „servicii legate de performanța energetică a clădirilor” sau „servicii EPB” înseamnă servicii precum încălzirea, răcirea, ventilarea, apa caldă menajeră și iluminatul și altele, pentru care consumul de energie este luat în considerare în calculul performanței energetice a clădirilor;

57. „nevoi de energie” înseamnă energia care urmează să fie furnizată sau extrasă dintr-un spațiu condiționat pentru a menține condițiile spațiului prevăzut pentru o anumită perioadă de timp, fără a ține seama de ineficiențele sistemelor tehnice ale clădirii;

58. „utilizare de energie” sau „consum de energie” înseamnă consumul de energie pentru un sistem tehnic al clădirii care furnizează un serviciu EPB destinat să satisfacă o nevoie de energie;

59. „autoutilizare” înseamnă utilizarea de energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau de energie din surse regenerabile produsă în apropiere de către sistemele tehnice la fața locului pentru serviciile EPB;

60. „alte utilizări la fața locului” înseamnă energia consumată la fața locului pentru alte utilizări decât serviciile EPB, inclusiv aparate, sarcini diverse și auxiliare sau puncte de încărcare pentru electromobilitate;

61. „interval de calcul” înseamnă intervalul de timp discret utilizat pentru calcularea performanței energetice;

62. „energie furnizată” înseamnă energia, exprimată per vector energetic, furnizată sistemelor tehnice ale clădirilor prin limita de evaluare, pentru a satisface utilizările luate în considerare sau pentru a produce energia exportată;

63. „energie exportată” înseamnă proporția de energie din surse regenerabile exprimată per vector energetic și per factor de energie primară, care este exportată către rețeaua energetică în loc să fie consumată la fața locului pentru autoutilizare sau pentru alte utilizări la fața locului;

64. „loc de parcare pentru bicicletă” înseamnă un spațiu desemnat pentru parcarea cel puțin a unei biciclete;

65. „parcare pentru autoturisme adiacentă fizic unei clădiri” înseamnă o parcare pentru autoturisme care este destinată utilizării de către rezidenții, vizitatorii sau lucrătorii dintr-o clădire și care este situată în perimetrul proprietății clădirii sau în imediata apropiere a clădirii;

66. „calitatea mediului interior” înseamnă rezultatul unei evaluări a condițiilor în interiorul unei clădiri care influențează sănătatea și bunăstarea ocupanților acesteia, pe baza unor parametri precum cei privind temperatura, umiditatea, rata de ventilație și prezența contaminanților.

Articolul 3

Planul național de renovare a clădirilor

(1) Fiecare stat membru stabilește un plan național de renovare a clădirilor pentru a asigura renovarea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonizat până în 2050, având drept obiectiv transformarea clădirilor existente în clădiri cu emisii zero.

(2) Fiecare plan național de renovare a clădirilor include:

(a) o imagine de ansamblu a parcului imobiliar național pentru diferite tipuri de clădiri, inclusiv ponderea acestora în parcul imobiliar național, perioade de construcție și zone climatice, bazată, după caz, pe eșantioane statistice și pe baza de date națională pentru certificatele de performanță energetică în temeiul articolului 22, o imagine de ansamblu a obstacolelor de pe piață și a disfuncționalităților pieței, precum și o imagine de ansamblu a capacităților din sectoarele construcțiilor, eficienței energetice și energiei din surse regenerabile și a ponderii gospodăriilor vulnerabile, bazată, după caz, pe eșantioane statistice;

(b) o foaie de parcurs cu obiective stabilite la nivel național și indicatori de progres măsurabili, inclusiv reducerea numărului de persoane afectate de sărăcia energetică, în vederea atingerii obiectivului de neutralitate climatică până în 2050, pentru a asigura un parc imobiliar național cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonizat și transformarea clădirilor existente în clădiri cu emisii zero până în 2050;

(c) o prezentare generală a politicilor și măsurilor puse în aplicare și planificate, care sprijină punerea în aplicare a foii de parcurs în temeiul literei (b);

(d) o descriere a nevoilor de investiții pentru punerea în aplicare a planului național de renovare a clădirilor, a surselor și a măsurilor de finanțare, precum și a resurselor administrative pentru renovarea clădirilor;

(e) pragurile pentru emisiile operaționale de gaze cu efect de seră și cererea anuală de energie primară a unei clădiri noi sau renovate cu emisii zero, în temeiul articolului 11;

(f) standardele minime de performanță energetică pentru clădirile nerezidențiale, pe baza pragurilor maxime de performanță energetică, în temeiul articolului 9 alineatul (1);

(g) traiectoria națională pentru renovarea parcului imobiliar rezidențial, inclusiv etapele orientative pentru 2030 și 2035, pentru consumul mediu de energie primară în kWh/(m^2.an), în temeiul articolului 9 alineatul (2); și

(h) o estimare bazată pe date concrete a economiilor de energie preconizate și a altor beneficii de ordin mai general, inclusiv cele legate de calitatea mediului interior.

Foaia de parcurs menționată la litera (b) de la prezentul alineat include obiective naționale pentru 2030, 2040 și 2050 în ceea ce privește rata anuală de renovare energetică, consumul de energie primară și finală al parcului imobiliar național și reducerile emisiilor operaționale de gaze cu efect de seră ale acestuia, calendare specifice pentru respectarea de către clădirile nerezidențiale a unor praguri maxime de performanță energetică mai mici în temeiul articolului 9 alineatul (1), până în 2040 și 2050, în conformitate cu traiectoria transformării parcului imobiliar național astfel încât clădirile să înregistreze emisii zero, și o estimare bazată pe date concrete a economiilor de energie preconizate și a altor beneficii de ordin mai general, inclusiv cele legate de calitatea mediului interior.

În cazul în care planurile naționale privind energia și clima includ deja o prezentare generală a politicilor și măsurilor specifice astfel cum se menționează la litera (c) sau o descriere a nevoilor de investiții specifice astfel cum se menționează la litera (d), planul de renovare a clădirilor poate include o trimitere clară la părțile relevante ale planurilor naționale privind energia și clima, în locul unei prezentări generale complet detaliate.

(3) La fiecare cinci ani, fiecare stat membru pregătește și transmite Comisiei proiectul său de plan național de renovare a clădirilor, utilizând modelul prevăzut în anexa II la prezenta directivă. Fiecare stat membru își prezintă proiectul de plan național de renovare a clădirilor ca parte a proiectului său de plan național integrat privind energia și clima menționat la articolul 9 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și, în cazul în care statele membre prezintă un proiect de actualizare, ca parte din proiectul său de actualizare menționat la articolul 14 din regulamentul respectiv.

În pofida primului paragraf, statele membre prezintă Comisiei primul proiect de plan de renovare a clădirilor până la 31 decembrie 2025.

(4) Pentru a-și sprijini dezvoltarea planului național de renovare a clădirilor, fiecare stat membru efectuează o consultare publică privind propriul proiect al planului național de renovare a clădirilor înainte de transmiterea acestuia către Comisie. Consultarea publică implică în special autoritățile locale și regionale și alți parteneri socioeconomici, inclusiv societatea civilă și organismele care lucrează cu gospodăriile vulnerabile. Fiecare stat membru anexează la proiectul său de plan național de renovare a clădirilor un rezumat al rezultatelor consultării publice efectuate. Consultarea publică poate fi integrată în cadrul consultării publice desfășurate în temeiul articolului 10 din Regulamentul (UE) 2018/1999.

(5) Comisia evaluează proiectele planurilor naționale de renovare a clădirilor transmise în temeiul alineatului (3), în special dacă:

(a) nivelul de ambiție al obiectivelor stabilite la nivel național este suficient și în conformitate cu angajamentele naționale privind clima și energia prevăzute în planurile naționale integrate privind energia și clima;

(b) politicile și măsurile sunt suficiente pentru atingerea obiectivelor stabilite la nivel național;

(c) alocarea resurselor bugetare și administrative este suficientă pentru punerea în aplicare a planului;

(d) sursele și măsurile de finanțare menționate la alineatul (2) primul paragraf litera (d) de la prezentul articol sunt conforme cu reducerea planificată a sărăciei energetice menționată la alineatul (2) primul paragraf litera (b) de la prezentul articol;

(e) planurile acordă prioritate renovării clădirilor cu cele mai slabe performanțe, în conformitate cu articolul 9;

(f) consultarea publică în temeiul alineatului (4) a fost suficient de cuprinzătoare; și

(g) planurile respectă cerințele de la alineatul (1) și modelul din anexa II.

După consultarea comitetului instituit prin articolul 33 din prezenta directivă, Comisia poate emite recomandări specifice adresate statelor membre, în conformitate cu articolul 9 alineatul (2) și cu articolul 34 din Regulamentul (UE) 2018/1999.

În ceea ce privește primul proiect de plan național de renovare a clădirilor, Comisia poate emite recomandări specifice adresate statelor membre în termen de cel mult șase luni de la data la care statul membru a prezentat planul respectiv.

(6) În planul său național de renovare a clădirilor, fiecare stat membru ține seama în mod corespunzător de toate recomandările emise de Comisie privind proiectul de plan național de renovare a clădirilor. În cazul în care statul membru în cauză nu dă curs unei recomandări sau unei părți substanțiale a acesteia, acesta prezintă motivele sale Comisiei și le face publice.

(7) La fiecare cinci ani, fiecare stat membru transmite Comisiei planul său național de renovare a clădirilor, utilizând modelul prevăzut în anexa II la prezenta directivă. Fiecare stat membru își prezintă planul național de renovare a clădirilor ca parte a planului național integrat privind energia și clima menționat la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și, în cazul în care un stat membru prezintă un plan actualizat, ca parte a planului actualizat menționat la articolul 14 din regulamentul respectiv.

În pofida primului paragraf, statele membre prezintă Comisiei primul plan național de renovare a clădirilor până la 31 decembrie 2026.

(8) Fiecare stat membru anexează la următorul plan național de renovare a clădirilor informații cu privire la punerea în aplicare a celei mai recente strategii a sale de renovare pe termen lung sau a celui mai recent plan național al său de renovare a clădirilor, indicând dacă obiectivele sale naționale au fost atinse.

(9) Fiecare stat membru include în rapoartele sale naționale intermediare integrate privind energia și clima, în conformitate cu articolele 17 și 21 din Regulamentul (UE) 2018/1999, informații privind punerea în aplicare a obiectivelor naționale menționate la alineatul (2) litera (b) din prezentul articol. O dată la doi ani, Comisia include în raportul său anual privind starea uniunii energetice prezentat în temeiul articolului 35 din Regulamentul (UE) 2018/1999, un raport intermediar general în ceea ce privește renovarea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, în conformitate cu foile de parcurs stabilite în planurile de renovare a clădirilor, pe baza informațiilor prezentate de statele membre în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima. Comisia monitorizează anual evoluția performanței energetice a parcului imobiliar al Uniunii, pe baza celor mai bune informații disponibile furnizate de Eurostat și de alte surse, și publică informațiile prin intermediul Observatorului parcului imobiliar al UE.

Articolul 4

Adoptarea unei metodologii de calcul al performanței energetice a clădirilor

Statele membre aplică o metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor în conformitate cu cadrul comun general prevăzut în anexa I. Metodologia respectivă este adoptată la nivel național sau regional.

Comisia emite orientări pentru calcularea performanței energetice a elementelor transparente ale clădirilor care fac parte din anvelopa clădirii și la luarea în considerare a energiei ambientale.

Articolul 5

Stabilirea cerințelor minime de performanță energetică

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că cerințele minime de performanță energetică pentru clădiri sau unitățile de clădire sunt stabilite în vederea cel puțin a atingerii unor niveluri optime din punctul de vedere al costurilor și, după caz, a unor valori de referință mai stricte, de exemplu în cazul cerințelor pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero și pentru clădirile cu emisii zero. Performanța energetică se calculează în conformitate cu metodologia prevăzută la articolul 4. Nivelurile optime din punctul de vedere al costurilor sunt calculate în conformitate cu cadrul metodologic comparativ prevăzut la articolul 6.

Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că, pentru a atinge cel puțin nivelurile optime din punctul de vedere al costurilor, se stabilesc cerințe minime de performanță energetică pentru elementele clădirilor care fac parte din anvelopa clădirilor și care au un impact semnificativ asupra performanței energetice a anvelopei clădirii atunci când sunt înlocuite sau modernizate. Statele membre pot stabili cerințele pentru elementele clădirilor la un nivel care să faciliteze instalarea eficace a sistemelor de încălzire de joasă temperatură în clădirile renovate.

La stabilirea acestor cerințe, statele membre pot să facă o distincție între clădirile noi și cele deja existente, precum și între diverse categorii de clădiri.

Cerințele respective țin seama de calitatea optimă a mediului interior, cu scopul de a evita posibile efecte negative, cum ar fi o ventilare necorespunzătoare, precum și de condițiile locale, destinația clădirii și vechimea acesteia.

Statele membre își revizuiesc cerințele minime de performanță energetică la intervale regulate care nu depășesc cinci ani și, dacă este necesar, le actualizează pentru a reflecta progresul tehnic din sectorul construcțiilor, rezultatele calculului optim din punctul de vedere al costurilor prevăzut la articolul 6 și obiectivele și politicile naționale actualizate privind energia și clima.

(2) Statele membre pot adapta cerințele menționate la alineatul (1) la clădirile protejate oficial, la nivel național, regional sau local, ca făcând parte dintr-un sit protejat sau datorită valorii lor arhitecturale sau istorice deosebite, în măsura în care respectarea anumitor cerințe ar modifica în mod inacceptabil caracterul sau înfățișarea acestora.

(3) Statele membre pot hotărî să nu stabilească sau să nu aplice cerințele menționate la alineatul (1) pentru următoarele categorii de clădiri:

(a) clădiri deținute de forțele armate sau de administrația centrală care servesc unor obiective de apărare națională, cu excepția spațiilor de locuit individuale sau a clădirilor de birouri destinate forțelor armate și altor categorii de personal angajat de autoritățile de apărare națională;

(b) clădiri utilizate ca lăcașuri de cult sau pentru alte activități cu caracter religios;

(c) construcții provizorii utilizate pe o perioadă de doi ani sau mai puțin, platforme industriale, ateliere și clădiri nerezidențiale din domeniul agricol care prezintă o cerere redusă de energie și clădiri nerezidențiale din domeniul agricol care sunt utilizate de un sector pentru care există un acord sectorial național în ceea ce privește performanța energetică;

(d) clădiri rezidențiale care sunt utilizate sau destinate a fi utilizate fie mai puțin de patru luni pe an, fie pentru o perioadă limitată în cursul unui an și cu un consum de energie preconizat a reprezenta mai puțin de 25 % din valoarea care ar rezulta în urma utilizării pe tot parcursul anului;

(e) clădiri independente cu o suprafață utilă totală mai mică de 50 m^2.

Articolul 6

Calculul nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică

(1) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 32, pentru a completa prezenta directivă, cu privire la stabilirea și revizuirea unui cadru metodologic comparativ de calcul al nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor și a elementelor acestora.

Până la 30 iunie 2025, Comisia revizuiește cadrul metodologic comparativ pentru calcularea nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică pentru clădirile noi și clădirile existente care fac obiectul unor renovări majore și pentru elementele individuale ale clădirilor. Nivelurile respective trebuie să fie în conformitate cu traiectoriile naționale stabilite în planurile naționale privind energia și clima prezentate Comisiei în temeiul articolului 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999.

Cadrul metodologic comparativ este prevăzut în conformitate cu anexa VII și face distincție între clădirile noi și clădirile existente, precum și între diverse categorii de clădiri.

(2) Statele membre calculează nivelurile optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică utilizând cadrul metodologic comparativ stabilit în conformitate cu alineatul (1) și parametri pertinenți, precum condițiile climatice și accesibilitatea practică a infrastructurii energetice, și compară rezultatele acelui calcul cu cerințele minime de performanță energetică în vigoare. Atunci când calculează nivelurile optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică, statele membre pot lua în considerare GWP pe durata ciclului de viață.

Statele membre raportează Comisiei toate datele de intrare și ipotezele utilizate pentru calculele nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică, precum și toate rezultatele calculelor respective. În acest scop, statele membre utilizează modelul prevăzut în anexa III la Regulamentul delegat (UE) nr. 244/2012 al Comisiei[29]. Statele membre actualizează și transmit rapoartele respective Comisiei la intervale periodice care să nu depășească cinci ani. Primul raport privind calcularea pe baza cadrului metodologic revizuit în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol se prezintă până la 30 iunie 2028.

[29] Regulamentul delegat (UE) nr. 244/2012 al Comisiei din 16 ianuarie 2012 de completare a Directivei 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind performanța energetică a clădirilor prin stabilirea unui cadru metodologic comparativ de calcul al nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor și a elementelor acestora (JO L 81, 21.3.2012, p. 18).

(3) În cazul în care rezultatul comparației efectuate în conformitate cu alineatul (2) indică faptul că cerințele minime de performanță energetică aflate în vigoare într-un stat membru sunt cu peste 15 % mai puțin eficiente din punct de vedere energetic decât nivelurile optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică, statul membru în cauză modifică cerințele minime de performanță energetică aflate în vigoare în termen de 24 de luni după publicarea rezultatelor comparației respective.

(4) Comisia publică un raport privind progresele înregistrate de statele membre în ceea ce privește atingerea nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică.

Articolul 7

Clădiri noi

(1) Statele membre se asigură că clădirile noi sunt clădiri cu emisii zero, în conformitate cu articolul 11:

(a) începând cu 1 ianuarie 2028, clădirile noi deținute de organismele publice; și

(b) începând cu 1 ianuarie 2030, toate clădirile noi.

Până la aplicarea cerințelor prevăzute la primul paragraf, statele membre se asigură că toate noile clădiri sunt cel puțin clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero și că ele îndeplinesc cerințele minime de performanță energetică stabilite în conformitate cu articolul 5. În cazul în care organisme publice intenționează să ocupe o clădire nouă pe care nu o dețin, acestea urmăresc ca respectiva clădire să fie o clădire cu emisii zero.

(2) Statele membre se asigură că GWP pe durata ciclului de viață este calculat în conformitate cu anexa III și publicat prin certificatul de performanță energetică al clădirii:

(a) începând cu 1 ianuarie 2028, pentru toate clădirile noi cu o suprafață utilă mai mare de 1 000 m^2;

(b) începând cu 1 ianuarie 2030, pentru toate clădirile noi.

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 32 pentru a modifica anexa III în vederea stabilirii unui cadru al Uniunii pentru calcularea la nivel național a GWP pe durata ciclului de viață în vederea realizării neutralității climatice. Primul astfel de act delegat se adoptă până la 31 decembrie 2025.

(4) Statele membre pot decide să nu aplice alineatele (1) și (2) categoriilor de clădiri pentru care au fost deja depuse cereri de autorizație de construcție sau cereri echivalente, inclusiv pentru schimbarea utilizării, până la datele prevăzute la alineatele (1) și (2).

(5) Până la 1 ianuarie 2027, statele membre publică și notifică Comisiei o foaie de parcurs care detaliază introducerea valorilor limită pentru GWP cumulat total pe durata ciclului de viață al tuturor clădirilor noi și stabilește obiective pentru clădirile noi începând cu 2030, luând în considerare o tendință descendentă progresivă, precum și valori limită maxime, detaliate pentru diferitele zone climatice și tipologii de clădiri.

Respectivele valori limită maxime sunt în conformitate cu obiectivele Uniunii de a atinge neutralitatea climatică.

Comisia emite orientări, face schimb de dovezi cu privire la politicile naționale existente și oferă asistență tehnică statelor membre, la cererea acestora.

(6) Statele membre abordează, în ceea ce privește clădirile noi, problemele legate de calitatea optimă a mediului interior, adaptarea la schimbările climatice, protecția împotriva incendiilor, riscurile legate de activitatea seismică intensă și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități. Statele membre abordează, de asemenea, eliminarea carbonului asociat stocării carbonului în clădiri sau pe acestea.

Articolul 8

Clădiri existente

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, atunci când clădirile sunt supuse unor renovări majore, performanța energetică a clădirii sau a părții clădirii care a făcut obiectul renovării este îmbunătățită pentru a satisface cerințele minime de performanță energetică stabilite în conformitate cu articolul 5, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic, funcțional și economic.

Cerințele respective se aplică clădirii renovate sau unității renovate a clădirii în ansamblu. Se pot aplica cerințe suplimentare sau alternative elementelor renovate ale clădirilor.

(2) De asemenea, statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta faptul că, atunci când un element al unei clădiri care face parte din anvelopa clădirii și care are un impact semnificativ asupra performanței energetice a anvelopei clădirii este modernizat sau înlocuit, performanța energetică a elementului clădirii respectiv îndeplinește cerințele minime de performanță energetică, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic, funcțional și economic.

(3) În ceea ce privește clădirile care fac obiectul unor renovări majore, statele membre încurajează utilizarea sistemelor alternative de înaltă eficiență, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic, funcțional și economic. Statele membre abordează, în ceea ce privește clădirile care fac obiectul unor renovări majore, aspectele legate de calitatea mediului interior, adaptarea la schimbările climatice, protecția împotriva incendiilor, riscurile legate de activitatea seismică intensă, eliminarea substanțelor periculoase, inclusiv a azbestului, și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități.

Articolul 9

Standarde minime de performanța energetică pentru clădiri nerezidențiale și traiectorii pentru renovarea progresivă a parcului imobiliar rezidențial

(1) Statele membre stabilesc standarde minime de performanță energetică pentru clădiri nerezidențiale care asigură faptul că respectivele clădiri nu depășesc pragul maxim de performanță energetică specificat, după cum se menționează la al treilea paragraf, exprimat printr-un indicator numeric al consumului de energie primară sau finală în kWh/(m^2.an), până la datele precizate la al cincilea paragraf.

Pragurile maxime de performanță energetică se stabilesc pe baza parcului de clădiri nerezidențiale la 1 ianuarie 2020, pe baza informațiilor disponibile și, după caz, a unor eșantioane statistice. Statele membre exclud din categoria de referință clădirile nerezidențiale care beneficiază de derogări în temeiul alineatului (6).

Fiecare stat membru stabilește un prag maxim de performanță energetică astfel încât un procent de 16 % din parcul său imobiliar nerezidențial național să se situeze deasupra pragului respectiv (denumit în continuare „pragul de 16 %”). Fiecare stat membru stabilește, de asemenea, un prag maxim de performanță energetică astfel încât un procent de 26 % din parcul său imobiliar nerezidențial național să se situeze deasupra pragului respectiv (denumit în continuare „pragul de 26 %”). Statele membre pot stabili pragurile maxime de performanță energetică în ceea ce privește parcul imobiliar nerezidențial național în ansamblul său sau în funcție de tipul de clădiri sau de categoria de clădiri.

Statele membre pot stabili pragurile la un nivel corespunzând unei anumite clase de performanță energetică, cu condiția ca ele să respecte al treilea paragraf.

Standardele minime de performanță energetică asigură, cel puțin, faptul că toate clădirile nerezidențiale se situează sub:

(a) pragul de 16 %, începând cu 2030; și

(b) pragul de 26 %, începând cu 2033.

Respectarea de către clădirile nerezidențiale individuale a pragurilor se verifică pe baza certificatelor de performanță energetică sau, după caz, a altor mijloace disponibile.

În foaia lor de parcurs menționată la articolul 3 alineatul (1) litera (b), statele membre stabilesc termene specifice pentru ca clădirile nerezidențiale să respecte praguri maxime de performanță energetică mai scăzute până în 2040 și 2050, în conformitate cu traiectoria transformării parcului imobiliar național astfel încât clădirile să înregistreze emisii zero.

Statele membre pot stabili și publica criterii pentru a acorda derogări de la respectarea cerințelor de la prezentul alineat unor clădiri nerezidențiale individuale, ținând seama de destinația viitoare preconizată a clădirilor respective, ținând seama de dificultăți grave sau în cazul unei evaluări cost-beneficiu negative. Orice astfel de criterii trebuie să fie clare, precise și stricte și să asigure un tratament egal al clădirilor nerezidențiale. Atunci când stabilesc aceste criterii, statele membre permit evaluarea *ex ante* a ponderii potențiale a clădirilor nerezidențiale acoperite și evită acordarea de derogări unui număr disproporționat de clădiri nerezidențiale. Statele membre raportează, de asemenea, criteriile în cadrul planurilor lor naționale de renovare a clădirilor prezentate Comisiei în temeiul articolului 3.

În cazul în care statele membre stabilesc criterii pentru derogări în temeiul celui de al optulea paragraf, acestea realizează îmbunătățiri echivalente ale performanței energetice în alte părți ale parcului imobiliar nerezidențial.

Atunci când renovarea globală necesară pentru atingerea pragurilor de performanță energetică menționate la prezentul alineat are o evaluare cost-beneficiu negativă pentru o anumită clădire nerezidențială, statele membre impun ca, pentru clădirea nerezidențială respectivă, să fie puse în aplicare cel puțin măsurile individuale de renovare cu o evaluare cost-beneficiu pozitivă.

În măsura în care parcul imobiliar național nerezidențial sau o parte a acestuia este grav afectat(ă) de un dezastru natural, un stat membru poate ajusta temporar pragul maxim de performanță energetică, astfel încât renovarea energetică a clădirilor nerezidențiale deteriorate să înlocuiască renovarea energetică a altor clădiri nerezidențiale cu cele mai slabe performanțe, asigurându-se în același timp că un procent similar din parcul imobiliar nerezidențial este supus renovării energetice. În acest caz, statul membru raportează în planul său național de renovare a clădirilor ajustarea și durata preconizată a acesteia.

(2) Până la … [24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], fiecare stat membru stabilește o traiectorie națională pentru renovarea progresivă a parcului imobiliar rezidențial în concordanță cu foaia de parcurs națională și cu obiectivele pentru 2030, 2040 și 2050 cuprinse în planul național de renovare a clădirilor statului membru și în scopul transformării parcului imobiliar național astfel încât clădirile să înregistreze emisii zero până în 2050. Traiectoria națională pentru renovarea progresivă a parcului imobiliar rezidențial se exprimă ca o scădere a consumului mediu de energie primară în kWh/(m^2.an) al întregului parc de clădiri rezidențiale pe parcursul perioadei 2020-2050 și identifică numărul de clădiri rezidențiale și de unități locative sau suprafața de renovat anual, inclusiv numărul sau suprafața a 43 % din clădirile rezidențiale și unitățile locative cu cele mai slabe performanțe.

Statele membre se asigură că consumul mediu de energie primară în kWh/(m².an) al întregului parc imobiliar rezidențial:

(a) scade cu cel puțin 16 % comparativ cu 2020 până în 2030;

(b) scade cu cel puțin 20-22 % comparativ cu 2020 până în 2035;

(c) până în 2040 și, ulterior, o dată la 5 ani, este mai mic sau egal cu valoarea stabilită la nivel național, derivată dintr-o scădere progresivă a consumului mediu de energie primară din perioada 2030-2050, în concordanță cu transformarea parcului imobiliar rezidențial într-un parc imobiliar cu emisii zero.

Statele membre se asigură că cel puțin 55 % din scăderea consumului mediu de energie primară menționat la al treilea paragraf se realizează prin renovarea a 43 % din clădirile rezidențiale cu cele mai slabe performanțe. Statele membre pot contabiliza scăderea consumului mediu de energie primară realizată prin renovarea clădirilor rezidențiale afectate de dezastre naturale, cum ar fi cutremurele și inundațiile, în cota realizată prin renovarea a 43 % din clădirile rezidențiale cu cele mai slabe performanțe.

În eforturile lor de renovare pentru a obține scăderea necesară a consumului mediu de energie primară al întregului parc imobiliar rezidențial, statele membre instituie măsuri precum standardele minime de performanță energetică, măsurile de asistență tehnică și măsurile de sprijin financiar.

În eforturile lor de renovare, statele membre nu acordă în mod disproporționat derogări clădirilor rezidențiale sau unităților locative închiriate.

Statele membre raportează în planurile naționale de renovare a clădirilor metodologia utilizată și datele colectate pentru estimarea valorilor menționate la al doilea și al treilea paragraf. În cadrul evaluării planurilor naționale de renovare a clădirilor, Comisia monitorizează obținerea valorilor menționate la al doilea și al treilea paragraf, inclusiv numărul de clădiri și de unități de clădire sau suprafața a 43 % din clădirile rezidențiale cu cele mai slabe performanțe, și face recomandări dacă este necesar. Aceste recomandări pot include o utilizare pe scară mai largă a standardelor minime de performanță energetică.

Traiectoria națională pentru renovarea progresivă a parcului imobiliar rezidențial se referă la datele privind parcul național de clădiri rezidențiale, bazându-se, după caz, pe eșantioane statistice și pe certificate de performanță energetică.

Dacă ponderea medie a consumului de energie fosilă în clădirile rezidențiale este mai mică de 15 %, statele membre pot ajusta nivelurile prevăzute la al treilea paragraf literele (a) și (b) pentru a se asigura că consumul mediu de energie primară în kWh/(m².an) al întregului parc imobiliar rezidențial până în 2030 și, ulterior, o dată la cinci ani este mai mic sau egal cu valoarea stabilită la nivel național, derivată dintr-o scădere liniară a consumului mediu de energie primară din perioada 2020-2050, în concordanță cu transformarea parcului imobiliar rezidențial într-un parc imobiliar cu emisii zero.

(3) În plus față de consumul de energie primară menționat la alineatele (1) și (2) de la prezentul articol, statele membre pot stabili indicatori suplimentari pentru consumul de energie primară din surse neregenerabile și regenerabile și pentru emisiile operaționale de gaze cu efect de seră produse în $kgCO_2eq/(m^2.an)$. Pentru a asigura reducerea emisiilor operaționale de gaze cu efect de seră, standardele minime de performanță energetică țin seama de articolul 15a alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/2001.

(4) În conformitate cu articolul 17, statele membre sprijină respectarea standardelor minime de performanță energetică prin intermediul tuturor măsurilor următoare:

(a) furnizarea de măsuri financiare adecvate, în special cele care vizează gospodăriile vulnerabile, persoanele afectate de sărăcia energetică sau, acolo unde este cazul, care trăiesc în locuințe sociale, în conformitate cu articolul 24 din Directiva (UE) 2023/1791;

(b) furnizarea de asistență tehnică, inclusiv prin intermediul ghișeelor unice, cu un accent deosebit pe gospodăriile vulnerabile și, acolo unde este cazul, pe persoanele care trăiesc în locuințe sociale, în conformitate cu articolul 24 din Directiva (UE) 2023/1791;

(c) conceperea unor scheme de finanțare integrate care să ofere stimulente pentru renovările în profunzime și renovările în profunzime etapizate, în temeiul articolului 17;

(d) eliminarea barierelor neeconomice, inclusiv a motivațiilor divergente; precum și

(e) monitorizarea impactului social, în special asupra gospodăriilor celor mai vulnerabile.

(5) În cazul în care o clădire este renovată în vederea respectării unui standard minim de performanță energetică, statele membre asigură respectarea cerințelor minime de performanță energetică pentru elementele clădirii în temeiul articolului 5 și, în cazul renovărilor majore, a cerințelor minime de performanță energetică pentru clădirile existente în temeiul articolului 8.

(6) Statele membre pot hotărî să nu stabilească sau să nu aplice standardele minime de performanță energetică menționate la alineatele (1) și (2) pentru următoarele categorii de clădiri:

(a) clădiri protejate oficial ca făcând parte dintr-un sit protejat sau datorită valorii lor arhitecturale sau istorice deosebite, sau alte clădiri de patrimoniu, în măsura în care respectarea standardelor ar modifica în mod inacceptabil caracterul sau înfățișarea acestora sau dacă renovarea acestora nu este fezabilă din punct de vedere tehnic sau economic;

(b) clădiri utilizate ca lăcașuri de cult sau pentru alte activități cu caracter religios;

(c) construcții provizorii utilizate pe o perioadă de doi ani sau mai puțin, platforme industriale, ateliere și clădiri nerezidențiale din domeniul agricol care prezintă o cerere redusă de energie și clădiri nerezidențiale din domeniul agricol care sunt utilizate de un sector pentru care există un acord sectorial național în ceea ce privește performanța energetică;

(d) clădiri rezidențiale care sunt utilizate sau destinate a fi utilizate fie mai puțin de patru luni pe an, fie pentru o perioadă limitată în cursul unui an și cu un consum de energie preconizat a reprezenta mai puțin de 25 % din valoarea care ar rezulta în urma utilizării pe tot parcursul anului;

(e) clădiri independente cu o suprafață utilă totală mai mică de 50 m^2;

(f) clădiri deținute de forțele armate sau de administrația centrală care servesc unor obiective de apărare națională, cu excepția spațiilor de locuit individuale sau a clădirilor de birouri destinate forțelor armate și altor categorii de personal angajat de autoritățile de apărare națională.

(7) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare a standardelor minime de performanță energetică menționate la alineatele (1) și (2), inclusiv mecanisme adecvate de monitorizare și sancțiuni în conformitate cu articolul 34.

Atunci când stabilesc normele privind sancțiunile, statele membre iau în considerare situația financiară și accesul proprietarilor de locuințe la sprijin financiar adecvat, în special în cazul gospodăriilor vulnerabile.

(8) Până la 31 martie 2025 Comisia prezintă, în sprijinul punerii în aplicare a prezentei directive și ținând seama în mod adecvat de principiul subsidiarității, o analiză, în special cu privire la:

(a) eficacitatea, caracterul adecvat al nivelului, suma utilizată efectiv și tipurile de instrumente utilizate din cadrul fondurilor structurale și programelor-cadru ale Uniunii, inclusiv fondurile Băncii Europene de Investiții, pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor, în special în sectorul locuințelor;

(b) eficacitatea, caracterul adecvat al nivelului și tipurile de instrumente și tipurile de măsuri utilizate cu privire la fondurile din partea instituțiilor financiare publice;

(c) coordonarea dintre fondurile Uniunii și cele naționale și alte tipuri de măsuri care pot acționa ca o pârghie în vederea stimulării investițiilor în performanța energetică a clădirilor și caracterul adecvat al fondurilor respective în scopul realizării obiectivelor Uniunii.

Pe baza analizei respective, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind eficacitatea și caracterul adecvat al instrumentelor de finanțare destinate îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor, în special a celor cu cele mai slabe performanțe.

Articolul 10

Energia solară în clădiri

(1) Statele membre se asigură că toate clădirile noi sunt proiectate astfel încât să își optimizeze potențialul de generare a energiei solare pe baza radiației solare din cadrul amplasamentului, ceea ce va permite instalarea ulterioară, eficientă din punctul de vedere al costurilor, a tehnologiilor solare.

(2) Procedura de acordare a autorizațiilor pentru instalarea de echipamente de energie solară stabilită la articolul 16d din Directiva (UE) 2018/2001 și procedura de notificare simplă pentru racordări la rețea stabilită la articolul 17 din directiva menționată se aplică instalării de echipamente de energie solară pe clădiri.

(3) Statele membre asigură implementarea unor instalații de energie solară adecvate, dacă acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic și fezabil din punct de vedere economic și funcțional, după cum urmează:

(a) până la 31 decembrie 2026, pentru toate clădirile publice și nerezidențiale noi cu o suprafață utilă de peste 250 m^2;

(b) pentru toate clădirile publice existente cu o suprafață utilă mai mare decât:

(i) 2 000 m^2, până la 31 decembrie 2027;

(ii) 750 m^2, până la 31 decembrie 2028;

(iii) 250 m^2, până la 31 decembrie 2030;

(c) până la 31 decembrie 2027, pentru clădirile nerezidențiale existente cu o suprafață utilă de peste 500 m^2, în cazul clădirilor supuse unei renovări majore sau unei acțiuni care necesită o autorizație administrativă pentru renovări de clădiri, lucrări pe acoperiș sau instalarea unui sistem tehnic al clădirii;

(d) până la 31 decembrie 2029, pentru toate clădirile rezidențiale noi; și

(e) până la 31 decembrie 2029, pentru toate parcările acoperite noi adiacente fizic clădirilor.

În planurile lor naționale de renovare a clădirilor menționate la articolul 3, statele membre includ politici și măsuri cu privire la implementarea, pentru toate clădirile, a unor instalații de energie solară adecvate.

(4) Statele membre stabilesc și pun la dispoziția publicului criterii la nivel național pentru punerea în aplicare concretă a obligațiilor prevăzute la prezentul articol și pentru acordarea de eventuale derogări de la respectivele obligații pentru anumite tipuri de clădiri, ținând seama de principiul neutralității tehnologice în ceea ce privește tehnologiile care nu produc emisii la fața locului și în conformitate cu potențialul tehnic și economic evaluat al instalațiilor de energie solară și cu caracteristicile clădirilor care fac obiectul acestei obligații. Statele membre iau în considerare, de asemenea, integritatea structurală, acoperișurile verzi și izolarea mansardelor și a acoperișurilor, după caz.

Pentru a realiza obiectivele prezentului articol și pentru a ține seama de aspectele legate de stabilitatea rețelei de energie electrică, statele membre implică părțile interesate relevante în stabilirea criteriilor menționate la primul paragraf.

La transpunerea obligațiilor prevăzute la alineatul (3) primul paragraf, un stat membru poate utiliza măsurătorile corespunzătoare suprafeței la sol a clădirilor în locul suprafeței utile a clădirilor, cu condiția să demonstreze că acest lucru are ca rezultat o valoare echivalentă a capacității instalate a instalațiilor de energie solară adecvate pe clădiri.

(5) Statele membre instituie un cadru care prevede măsurile administrative, tehnice și financiare necesare pentru a sprijini utilizarea energiei solare în clădiri, inclusiv în combinație cu sistemele tehnice ale clădirilor sau cu sisteme eficiente de încălzire centralizată.

Articolul 11

Clădirile cu emisii zero

(1) O clădire cu emisii zero nu generează emisii de carbon la fața locului provenite de la combustibilii fosili. O clădire cu emisii zero oferă, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere economic și tehnic, capacitatea de a reacționa la semnalele externe și de a-și adapta consumul de energie sau producerea ori stocarea acesteia.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că cererea de energie a unei clădiri cu emisii zero respectă un prag maxim.

Statele membre stabilesc pragul maxim respectiv pentru cererea de energie a unei clădiri cu emisii zero în vederea atingerii cel puțin a nivelurilor optime din punctul de vedere al costurilor stabilite în cel mai recent raport național privind nivelurile optime din punctul de vedere al costurilor în temeiul articolului 6. Statele membre revizuiesc pragul maxim de fiecare dată când sunt revizuite nivelurile optime din punctul de vedere al costurilor.

(3) Pragul maxim pentru cererea de energie a unei clădiri cu emisii zero este cu cel puțin 10 % mai mic decât pragul pentru consumul total de energie primară stabilit la nivelul statelor membre pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero la … [data intrării în vigoare a prezentei directive].

(4) Statele membre pot decide să ajusteze pragul maxim pentru cererea de energie a unei clădiri cu emisii zero pentru clădirile renovate, respectând în același timp dispozițiile respective privind caracterul optim al costurilor și, în cazul în care au fost stabilite praguri pentru clădirile renovate al căror consum de energie este aproape egal cu zero, cerințele de la alineatul (3).

(5) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că emisiile operaționale de gaze cu efect de seră ale unei clădiri cu emisii zero respectă un prag maxim stabilit la nivelul statelor membre în planurile lor naționale de renovare a clădirilor. Pragul maxim respectiv poate fi stabilit la niveluri diferite pentru clădirile noi și pentru cele renovate.

(6) Statele membre notifică Comisiei pragurile lor maxime, inclusiv o descriere a metodologiei de calcul pentru fiecare tip de clădire și indicarea climei exterioare relevante, în conformitate cu anexa I. Comisia revizuiește pragurile maxime și recomandă adaptarea acestora, după caz.

(7) Statele membre se asigură că consumul anual total de energie primară al unei clădiri noi sau renovate cu emisii zero este acoperit prin:

(a) energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere și care îndeplinește criteriile prevăzute la articolul 7 din Directiva (UE) 2018/2001;

(b) energie din surse regenerabile furnizată de o comunitate de energie din surse regenerabile în sensul articolului 22 din Directiva (UE) 2018/2001;

(c) energie provenită de la un sistem eficient de încălzire și răcire centralizată, în conformitate cu articolul 26 alineatul (1) din Directiva (UE) 2023/1791; sau

(d) energie din surse care nu produc emisii de dioxid de carbon.

În cazul în care îndeplinirea cerințelor prevăzute la prezentul alineat nu este fezabilă din punct de vedere tehnic sau economic, consumul anual total de energie primară poate fi acoperit și de alte tipuri de energie din rețea care respectă criteriile stabilite la nivel național.

Articolul 12

Pașapoarte de renovare

(1) Până la … [24 de luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive], statele membre introduc un sistem de pașapoarte de renovare bazat pe cadrul comun prevăzut în anexa VIII.

(2) Sistemul menționat la alineatul (1) este utilizat în mod voluntar de către proprietarii de clădiri și de unități de clădire, cu excepția cazului în care statul membru decide să îi confere caracter obligatoriu.

Statele membre iau măsuri pentru a se asigura că pașapoartele de renovare sunt accesibile ca preț și iau în considerare acordarea de sprijin financiar gospodăriilor vulnerabile care doresc să își renoveze clădirile.

(3) Statele membre pot permite întocmirea și eliberarea pașaportului de renovare împreună cu certificatul de performanță energetică.

(4) Pașaportul de renovare este emis într-un format digital potrivit pentru imprimare, de un expert calificat sau certificat, în urma unei vizite la fața locului.

(5) Atunci când se emite pașaportul de renovare, i se propune proprietarului clădirii o discuție cu expertul menționat la alineatul (4), pentru a permite expertului să explice cele mai bune măsuri pentru a transforma clădirea într-o clădire cu emisii zero cu mult înainte de 2050.

(6) Statele membre depun eforturi pentru a furniza un instrument digital specific pentru pregătirea și, după caz, actualizarea pașaportului de renovare. Statele membre pot decide să creeze un instrument complementar care să le permită proprietarilor și administratorilor clădirilor să simuleze un proiect de pașaport de renovare simplificat care să fie actualizat de către aceștia cu ocazia unei renovări sau a înlocuirii unui element al clădirii.

(7) Statele membre se asigură că pașaportul de renovare poate fi încărcat în baza de date națională privind performanța energetică a clădirilor constituită în temeiul articolului 22.

(8) Statele membre se asigură că pașapoartele de renovare sunt stocate în registrul digital al clădirilor sau pot fi accesate prin intermediul respectivului registru, în cazul în care acesta din urmă este disponibil.

Articolul 13

Sisteme tehnice ale clădirilor

(1) În scopul optimizării utilizării energiei de către sistemele tehnice ale clădirilor, statele membre stabilesc cerințe referitoare la sisteme care utilizează tehnologii de economisire a energiei, în ceea ce privește performanța energetică globală, instalarea corectă, dimensionarea, reglarea și controlul corespunzătoare și, dacă este cazul, echilibrarea hidraulică a sistemelor tehnice ale clădirilor care sunt instalate în clădirile noi sau existente. La stabilirea cerințelor, statele membre țin seama de condițiile de proiectare și de condițiile tipice sau medii de funcționare.

Cerințele referitoare la sisteme se stabilesc pentru sistemele tehnice noi ale clădirilor și pentru înlocuirea și pentru îmbunătățirea sistemelor tehnice existente și se aplică în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic, funcțional și economic.

Statele membre pot stabili cerințe legate de emisiile de gaze cu efect de seră sau de tipul de combustibil utilizat de generatoarele de căldură ori de partea minimă de energie din surse regenerabile utilizată pentru încălzire la nivelul clădirii, cu condiția ca aceste cerințe să nu constituie o barieră nejustificată pe piață.

Statele membre se asigură că cerințele pe care le stabilesc pentru sistemele tehnice ale clădirilor ating cel puțin cele mai recente niveluri optime din punctul de vedere al costurilor.

(2) Statele membre pot stabili cerințe specifice referitoare la sisteme pentru sistemele tehnice ale clădirilor cu scopul de a facilita instalarea și funcționarea eficace a sistemelor de încălzire de joasă temperatură în clădirile noi sau renovate.

(3) Statele membre prevăd obligația, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și economic, ca noile clădiri să fie echipate cu dispozitive cu autoreglare pentru reglarea separată a temperaturii în fiecare cameră sau, dacă este justificat, într-o zonă încălzită sau răcită desemnată din unitatea de clădire și, după caz, cu echilibrare hidraulică. Instalarea de astfel de dispozitive cu autoreglare și, dacă este cazul, cu echilibrare hidraulică în clădirile existente este obligatorie atunci când se înlocuiesc generatoarele de căldură sau generatoarele de răcire, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și economic.

(4) Statele membre stabilesc cerințe pentru aplicarea de standarde adecvate de calitate a mediului interior al clădirilor cu scopul de a menține un mediu interior sănătos.

(5) Statele membre impun ca clădirile nerezidențiale cu emisii zero să fie echipate cu dispozitive de măsurare și control pentru monitorizarea și reglarea calității aerului din încăperi. În clădirile nerezidențiale existente, instalarea unor astfel de dispozitive este necesară, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și economic, atunci când o clădire este supusă unei renovări majore. Statele membre pot impune instalarea de astfel de dispozitive în clădirile rezidențiale.

(6) Statele membre se asigură că, la instalarea unui sistem tehnic al unei clădiri, este evaluată performanța energetică globală a părții modificate și, după caz, a sistemului complet modificat. Rezultatele sunt documentate și transmise proprietarului clădirii pentru a rămâne disponibile și pentru a putea fi folosite în scopul verificării conformității cu cerințele minime stabilite în temeiul alineatului (1) și al eliberării de certificate de performanță energetică.

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că performanța energetică a sistemelor tehnice ale clădirii este optimizată, atunci când sistemele respective sunt modernizate sau înlocuite.

Statele membre promovează stocarea energiei regenerabile în clădiri.

Statele membre pot furniza noi stimulente și fonduri pentru a încuraja trecerea de la sistemele de încălzire și răcire pe bază de combustibili fosili la sistemele de încălzire și răcire bazate pe combustibili nefosili.

(7) Statele membre depun eforturi pentru a înlocui cazanele autonome pe bază de combustibili fosili din clădirile existente, în concordanță cu planurile naționale de eliminare treptată a cazanelor pe bază de combustibili fosili.

(8) Comisia emite orientări cu privire la ceea ce poate fi considerat drept cazan pe bază de combustibili fosili.

(9) Statele membre stabilesc cerințe pentru a se asigura că, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și economic, clădirile nerezidențiale sunt echipate cu sisteme de automatizare și de control ale clădirilor, după cum urmează:

(a) până la 31 decembrie 2024, clădirile nerezidențiale cu o putere nominală utilă a sistemelor de încălzire, a sistemelor de climatizare, a sistemelor combinate de încălzire și ventilare a spațiului, sau a sistemelor combinate de climatizare și ventilare de peste 290 kW;

(b) până la 31 decembrie 2029, clădirile nerezidențiale cu o putere nominală utilă a sistemelor de încălzire, a sistemelor de climatizare, a sistemelor combinate de încălzire și ventilare a spațiului, sau a sistemelor combinate de climatizare și ventilare de peste 70 kW.

(10) Sistemele de automatizare și de control ale clădirilor sunt capabile:

(a) să monitorizeze, să înregistreze, să analizeze și să permită ajustarea în mod continuu a consumului de energie;

(b) să analizeze eficiența energetică a clădirii față de un criteriu de referință, să detecteze pierderile de eficiență ale sistemelor tehnice ale clădirii și să informeze persoana responsabilă cu instalațiile sau cu administrarea tehnică a clădirii în ceea ce privește oportunitățile de îmbunătățire a eficienței energetice;

(c) să permită comunicarea cu sistemele tehnice conectate ale clădirilor și cu alte dispozitive din interiorul clădirii și să fie interoperabile cu sistemele tehnice ale clădirilor care au tipuri diferite de tehnologii brevetate, de dispozitive și de producători;

(d) până la … [24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive] să monitorizeze calitatea mediului interior.

(11) Statele membre stabilesc cerințe pentru a se asigura că, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic, economic și funcțional, de la … [24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], clădirile rezidențiale noi și clădirile rezidențiale care fac obiectul unor renovări majore sunt echipate cu următoarele:

(a) funcționalitatea de monitorizare electronică continuă, care măsoară eficiența sistemelor și informează proprietarii sau administratorii clădirilor în cazul unei variații semnificative și când este necesară o revizie a sistemului;

(b) funcționalități de control eficace pentru a asigura generarea, distribuția, stocarea, utilizarea optimă a energiei și, după caz, echilibrul hidraulic;

(c) capacitatea de a reacționa la semnalele externe și de a ajusta consumul de energie.

Statele membre pot exclude clădirile unifamiliale care fac obiectul unor renovări majore de la aplicarea cerințelor prevăzute la prezentul alineat în cazul în care costul instalării depășește beneficiile.

(12) Statele membre stabilesc cerințe pentru a se asigura că, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și economic, clădirile nerezidențiale cu o putere nominală utilă a sistemelor de încălzire, a sistemelor de climatizare, a sistemelor combinate de încălzire și ventilare a spațiului sau a sistemelor combinate de climatizare și ventilare de:

(a) peste 290 kW sunt echipate cu sisteme automate de control al iluminatului până la 31 decembrie 2027;

(b) peste 70 kW sunt echipate cu sisteme automate de control al iluminatului până la 31 decembrie 2029.

Sistemele automate de control al iluminatului sunt reglate pe zone în mod corespunzător și capabile să detecteze ocuparea spațiului.

Articolul 14

Infrastructura pentru mobilitate durabilă

(1) În ceea ce privește clădirile nerezidențiale noi care au mai mult de cinci locuri de parcare pentru autovehicule și clădirile nerezidențiale supuse unor renovări majore care au mai mult de cinci locuri de parcare pentru autovehicule, statele membre se asigură că:

(a) este instalat cel puțin un punct de reîncărcare la cinci locuri de parcare pentru autovehicule;

(b) este realizată precablarea pentru cel puțin 50 % dintre locurile de parcare pentru autovehicule și infrastructura încastrată, și anume tubulatura pentru cabluri electrice, pentru locurile de parcare pentru autovehicule rămase, pentru a permite instalarea într-o etapă ulterioară a punctelor de reîncărcare pentru vehiculele electrice, bicicletele asistate electric și alte tipuri de vehicule din categoria L; și

(c) sunt furnizate spații de parcare pentru biciclete reprezentând cel puțin 15 % din capacitatea medie sau 10 % din capacitatea totală de utilizare a clădirilor nerezidențiale, luând în considerare spațiul necesar și pentru bicicletele cu dimensiuni mai mari decât bicicletele standard;

Primul paragraf se aplică în cazul în care:

(a) parcarea este situată în interiorul clădirii și, pentru renovări majore, măsurile de renovare includ parcarea sau infrastructura electrică a clădirii; sau

(b) parcarea este adiacentă fizic clădirii și, în cazul renovărilor majore, măsurile de renovare includ parcarea sau infrastructura electrică a parcării.

Statele membre se asigură că precablarea și infrastructura încastrată menționate la primul paragraf litera (b) sunt dimensionate astfel încât să permită utilizarea simultană și eficientă a numărului necesar de puncte de reîncărcare și sprijină, unde este cazul, instalarea unui sistem de gestionare a sarcinii sau a reîncărcării, în măsura în care acest lucru este fezabil și justificat din punct de vedere tehnic și economic.

Prin derogare de la primul paragraf litera (a), pentru noile clădiri de birouri și clădiri de birouri supuse unor renovări majore, prevăzute cu mai mult de cinci locuri de parcare, statele membre asigură instalarea a cel puțin unui punct de reîncărcare pentru fiecare două locuri de parcare.

(2) În ceea ce privește toate clădirile nerezidențiale cu peste douăzeci de locuri de parcare pentru autovehicule, statele membre se asigură că până la 1 ianuarie 2027:

(a) a fost instalat cel puțin un punct de reîncărcare la 10 locuri de parcare pentru autovehicule sau a fost instalată infrastructura încastrată, și anume tubulatura pentru cabluri electrice, pentru cel puțin 50 % din locurile de parcare pentru autovehicule pentru a permite instalarea într-o etapă ulterioară a unor puncte de reîncărcare pentru vehiculele electrice; și

(b) au fost furnizate locuri de parcare pentru biciclete reprezentând cel puțin 15 % din capacitatea medie sau 10 % din capacitatea totală de utilizare a clădirii, prevăzând spațiul necesar și pentru bicicletele cu dimensiuni mai mari decât bicicletele standard.

Pentru clădirile deținute sau ocupate de organisme publice, statele membre asigură realizarea precablării pentru cel puțin 50 % din locurile de parcare pentru autovehicule până la 1 ianuarie 2033.

Statele membre pot amâna punerea în aplicare a acestei cerințe până la 1 ianuarie 2029 pentru toate clădirile nerezidențiale care au fost renovate în cei doi ani anteriori … [data intrării în vigoare a prezentei directive], pentru a respecta cerințele naționale stabilite în conformitate cu articolul 8 alineatul (3) din Directiva 2010/31/UE.

(3) Statele membre pot adapta cerințele privind numărul de locuri de parcare pentru biciclete în conformitate cu alineatele (1) și (2) pentru categorii specifice de clădiri nerezidențiale în care bicicletele nu intră de regulă.

(4) În ceea ce privește clădirile rezidențiale noi care au mai mult de trei locuri de parcare pentru autovehicule și clădirile rezidențiale supuse unor renovări majore care au mai mult de trei locuri de parcare pentru autovehicule, statele membre asigură:

(a) realizarea precablării pentru cel puțin 50 % dintre locurile de parcare pentru autovehicule și a infrastructurii încastrate, și anume tubulatura pentru cabluri electrice, pentru locurile de parcare pentru autovehicule rămase, pentru a permite instalarea, într-o etapă ulterioară, a punctelor de reîncărcare pentru vehiculele electrice, bicicletele asistate electric și alte tipuri de vehicule din categoria L; și

(b) furnizarea a cel puțin două locuri de parcare pentru biciclete pentru fiecare unitate locativă;

În ceea ce privește clădirile rezidențiale noi care au mai mult de trei locuri de parcare pentru autovehicule, statele membre asigură instalarea a cel puțin unui punct de reîncărcare.

Primul și al doilea paragraf se aplică în cazul în care:

(a) parcarea este situată în interiorul clădirii și, pentru renovări majore, măsurile de renovare includ parcarea sau infrastructura electrică a clădirii; sau

(b) parcarea este adiacentă fizic clădirii și, în cazul renovărilor majore, măsurile de renovare includ parcarea sau infrastructura electrică a parcării.

Prin derogare de la primul paragraf, statele membre pot adapta cerințele privind numărul de locuri de parcare pentru biciclete, sub rezerva unei evaluări de către autoritățile locale și ținând seama de caracteristicile locale, inclusiv de condițiile demografice, geografice și climatice.

Statele membre se asigură că precablarea menționată la primul paragraf litera (a) este dimensionată astfel încât să permită utilizarea simultană a punctelor de reîncărcare aferente tuturor locurilor de parcare. Dacă, în cazul renovărilor majore, asigurarea a două locuri de parcare pentru biciclete pentru fiecare unitate locativă nu este fezabilă, statele membre asigură cât mai multe locuri de parcare pentru biciclete, după caz.

(5) Statele membre pot decide să nu aplice alineatele (1), (2) și (4) de la prezentul articol anumitor categorii de clădiri în cazul în care:

(a) infrastructura de reîncărcare necesară s-ar baza pe microsisteme izolate sau clădirile sunt situate în regiuni ultraperiferice în sensul articolului 349 din TFUE, în cazul în care aplicarea respectivelor alineate ar conduce la probleme semnificative pentru funcționarea sistemului energetic local și ar pune în pericol stabilitatea rețelei locale; sau

(b) costul instalațiilor de reîncărcare și al infrastructurii încastrate depășește cel puțin 10 % din costul total al renovării majore a clădirii.

(6) Statele membre se asigură că punctele de reîncărcare menționate la alineatele (1), (2) și (4) de la prezentul articol sunt capabile de reîncărcare inteligentă și, după caz, de reîncărcare bidirecțională și că sunt exploatate pe baza unor protocoale și standarde de comunicare neprotejate și nediscriminatorii, în mod interoperabil și în conformitate cu orice standarde europene și acte delegate adoptate în temeiul articolului 21 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE) 2023/1804.

(7) Statele membre încurajează operatorii de puncte de reîncărcare care nu sunt accesibile publicului să le exploateze în conformitate cu articolul 5 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2023/1804, după caz.

(8) Statele membre prevăd măsuri în vederea simplificării, a raționalizării și a accelerării procedurii de instalare a punctelor de reîncărcare în clădirile rezidențiale și nerezidențiale noi și existente, mai ales ale asociațiilor de coproprietari, și elimină obstacolele în materie de reglementare, inclusiv privind procedurile de autorizare și de aprobare de către autoritățile publice, fără a aduce atingere legislației referitoare la proprietate și închiriere din statele membre. Statele membre elimină barierele din calea instalării de puncte de reîncărcare în clădirile rezidențiale prevăzute cu spații de parcare, în special necesitatea de a obține consimțământul proprietarului sau al coproprietarilor pentru un punct de reîncărcare privat pentru uz propriu. O cerere din partea locatarilor sau a coproprietarilor de a le fi permis să instaleze infrastructura de reîncărcare pe un loc de parcare poate fi refuzată doar dacă există motive serioase și legitime.

Fără a aduce atingere legislației lor referitoare la proprietate și închiriere, statele membre evaluează barierele administrative în ceea ce privește cererea de instalare a unui punct de reîncărcare într-o clădire cu mai multe unități de locative a unei asociații de locatari sau coproprietari.

Statele membre asigură disponibilitatea asistenței tehnice pentru proprietarii și locatarii clădirilor care doresc să instaleze puncte de reîncărcare și locuri de parcare pentru biciclete.

În ceea ce privește clădirile rezidențiale, statele membre iau în considerare introducerea unor scheme de sprijin pentru instalarea punctelor de reîncărcare, pentru realizarea precablării sau pentru instalarea infrastructurii încastrate pentru locurile de parcare, în funcție de numărul de vehicule electrice ușoare cu baterii înmatriculate pe teritoriul lor.

(9) Statele membre asigură coerența politicilor pentru clădiri, pentru mobilitatea activă și ecologică, pentru climă, energie, biodiversitate și pentru planificarea urbană.

(10) Până la 31 decembrie 2025, Comisia publică orientări privind protecția împotriva incendiilor în parcări.

Articolul 15

Gradul de pregătire a clădirilor pentru soluții inteligente

(1) Comisia adoptă acte delegate în conformitate cu articolul 32 pentru a completa prezenta directivă privind un sistem comun opțional al Uniunii pentru evaluarea gradului de pregătire a clădirilor pentru soluții inteligente. Evaluarea se bazează pe analizarea capacității unei clădiri sau a unei unități de clădire de a-și adapta funcționarea la nevoile ocupantului, în special în ceea ce privește calitatea mediului interior, și la rețea și de a-și îmbunătăți eficiența energetică și performanța globală.

În conformitate cu anexa IV, sistemul comun opțional al Uniunii pentru evaluarea gradului de pregătire a clădirilor pentru soluții inteligente stabilește:

(a) definiția indicatorului gradului de pregătire pentru soluții inteligente;

(b) o metodologie prin care acesta ar urma să fie calculat.

(2) Până la 30 iunie 2026, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind testarea și punerea în aplicare a indicatorului gradului de pregătire pentru soluții inteligente, pe baza rezultatelor disponibile ale fazelor de testare naționale și ale altor proiecte relevante.

Ținând seama de rezultatul raportului respectiv, Comisia adoptă, până la 30 iunie 2027, un act delegat în conformitate cu articolul 32, de completare a prezentei directive, prin care solicită aplicarea sistemului comun al Uniunii pentru evaluarea gradului de pregătire a clădirilor pentru soluții inteligente, în conformitate cu anexa IV, în cazul clădirilor nerezidențiale cu o putere nominală utilă a sistemelor de încălzire, a sistemelor de climatizare, a sistemelor combinate de încălzire și ventilare a spațiului sau a sistemelor combinate de climatizare și ventilare de peste 290 kW.

(3) Comisia adoptă, după consultarea părților interesate relevante, un act de punere în aplicare care detaliază modalitățile tehnice pentru punerea în aplicare eficace a sistemului menționat la alineatul (1) de la prezentul articol, inclusiv un calendar pentru o fază de testare fără caracter obligatoriu la nivel național, și care clarifică relația complementară a sistemului față de certificatele de performanță energetică menționate la articolul 19.

Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (3).

(4) Cu condiția adoptării de Comisie a actului delegat menționat la alineatul (2), Comisia adoptă, până la 30 iunie 2027, un act de punere în aplicare care detaliază modalitățile tehnice pentru punerea în aplicare eficace a sistemului menționat la alineatul (2) în cazul clădirilor nerezidențiale cu o putere nominală utilă a sistemelor de încălzire, a sistemelor de climatizare, a sistemelor combinate de încălzire și ventilare a spațiului sau a sistemelor combinate de climatizare și ventilare de peste 290 kW.

Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (3).

Articolul 16

Schimbul de date

(1) Statele membre se asigură că proprietarii, locatarii și administratorii clădirilor pot avea acces direct la datele din sistemele lor de clădiri. Cu consimțământul acestora, accesul sau datele sunt puse la dispoziția unui terț, sub rezerva normelor și a acordurilor aplicabile existente. Statele membre facilitează interoperabilitatea deplină a serviciilor și a schimbului de date în cadrul Uniunii în conformitate cu alineatul (5).

În sensul prezentei directive, datele din sistemele clădirilor includ cel puțin toate datele ușor accesibile referitoare la performanța energetică a elementelor clădirii, performanța energetică a serviciilor clădirii, durata de viață proiectată a sistemului de încălzire, dacă aceste date sunt disponibile, sistemele de automatizare și control ale clădirilor, contoarele, dispozitivele de măsurare și control și punctele de reîncărcare pentru electromobilitate și sunt puse în legătură cu registrul digital al clădirilor, dacă acesta este disponibil.

(2) Atunci când stabilesc normele privind gestionarea și schimbul de date, ținând seama de standardele internaționale și de formatul de gestionare pentru schimbul de date, statele membre sau, în cazul în care un stat membru a prevăzut acest lucru, autoritățile competente desemnate respectă dreptul aplicabil al Uniunii. Normele privind accesul și eventualele taxe nu constituie un obstacol și nici nu creează discriminare pentru terți în ceea ce privește accesul la datele sistemelor clădirii.

(3) Nu se percep costuri suplimentare proprietarului, chiriașului sau administratorului clădirii pentru accesul la datele lor sau pentru o cerere de punere a datelor la dispoziția unui terț, sub rezerva normelor și a acordurilor aplicabile existente. Statele membre sunt responsabile cu stabilirea tarifelor relevante pentru accesul la date al altor părți eligibile, cum ar fi instituțiile financiare, agregatorii energetici, furnizorii de energie, furnizorii de servicii energetice și institutele naționale de statistică sau alte autorități naționale responsabile cu elaborarea, producerea și difuzarea statisticilor europene. Statele membre sau, după caz, autoritățile competente desemnate se asigură că orice taxe impuse de entitățile reglementate care furnizează servicii de date sunt rezonabile și justificate în mod corespunzător. Statele membre stimulează schimbul de date relevante privind sistemele clădirilor.

(4) Normele privind accesul la date și stocarea datelor în temeiul prezentei directive sunt conforme cu dreptul relevant al Uniunii. Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul prezentei directive se efectuează în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului[30].

(5) Până la 31 decembrie 2025, Comisia adoptă acte de punere în aplicare care detaliază cerințele de interoperabilitate și procedurile nediscriminatorii și transparente de acces la date.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 33 alineatul (2).

Comisia publică o strategie de consultare, stabilind obiective ale consultării, părțile interesate vizate și activitățile de consultare pentru elaborarea actelor de punere în aplicare.

Articolul 17

Stimulente financiare, competențe și bariere de piață

(1) Statele membre oferă finanțare adecvată, măsuri de sprijin și alte instrumente capabile să elimine barierele de pe piață pentru a genera investițiile necesare identificate în planul lor național de renovare a clădirilor în vederea transformării parcului lor imobiliar în clădiri cu emisii zero până în 2050.

---

[30] Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

(2) Statele membre se asigură că procedurile de solicitare și procedurile de finanțare publică sunt simple și raționalizate pentru a facilita accesul la finanțare, în special pentru gospodării.

(3) Statele membre evaluează și, după caz, elimină barierele legate de costurile inițiale ale renovărilor.

(4) Atunci când concep scheme de sprijin financiar pentru renovarea clădirilor, statele membre iau în considerare utilizarea unor parametri bazați pe venituri.

Statele membre pot utiliza fondurile naționale pentru eficiență energetică, dacă astfel de fonduri sunt instituite în temeiul articolului 30 din Directiva (UE) 2023/1791, pentru a finanța scheme și programe specifice pentru renovările destinate sporirii performanței energetice.

(5) Statele membre iau măsurile de reglementare adecvate pentru a elimina barierele neeconomice din calea renovării clădirilor. În ceea ce privește clădirile cu mai multe unități de clădire, astfel de măsuri pot include eliminarea cerințelor privind unanimitatea în structurile de coproprietate sau permiterea ca structurile de coproprietate să fie beneficiari direcți ai sprijinului financiar.

(6) Statele membre utilizează în mod optim, din punctul de vedere al costurilor, finanțarea națională și finanțarea disponibilă stabilite la nivelul Uniunii, în special Mecanismul de redresare și reziliență, Fondul social pentru climă, Fondul de coeziune, InvestEU, veniturile din licitații provenite din comercializarea certificatelor de emisii în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului[31] și alte surse de finanțare publică. Sursele de finanțare respective sunt utilizate în conformitate cu un scenariu care să ducă la crearea unui parc imobiliar cu emisii zero până în 2050.

---

[31] Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

(7) Pentru a sprijini mobilizarea investițiilor, statele membre promovează crearea și utilizarea efectivă a unor instrumente financiare și de finanțare favorabile, cum ar fi împrumuturi pentru eficiență energetică și credite ipotecare pentru renovarea clădirilor, contracte de performanță energetică, scheme financiare bazate pe principiul „plătești pe măsură ce economisești”, stimulente fiscale, de exemplu cote de impozitare reduse pentru lucrările și materialele de renovare, scheme de finanțare pe bază de impozitare, scheme de finanțare pe bază de facturi, fonduri de garantare, fonduri care vizează renovări în profunzime, fonduri care vizează renovări cu un prag minim semnificativ de economii de energie specifice și standarde pentru portofoliile de credite ipotecare. Acestea orientează investițiile către un parc imobiliar public eficient din punct de vedere energetic, în conformitate cu orientările Eurostat privind înregistrarea contractelor de performanță energetică în conturile administrației publice.

Statele membre pot, de asemenea, să promoveze și să simplifice utilizarea parteneriatelor public-privat.

(8) Statele membre se asigură că informațiile despre finanțarea disponibilă și instrumentele financiare sunt puse la dispoziția publicului într-o manieră ușor accesibilă și transparentă, inclusiv prin mijloace digitale.

(9) Instrumentele de finanțare și financiare favorabile pot include împrumuturi pentru renovare sau fonduri de garantare pentru renovările destinate sporirii performanței energetice, inclusiv în combinație cu programele relevante ale Uniunii, după caz.

(10) Până la … [12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], Comisia adoptă un act delegat, în conformitate cu articolul 32, de completare a prezentei directive, prin stabilirea unui cadru cuprinzător al portofoliului pentru utilizarea voluntară de către instituțiile financiare, care să sprijine creditorii să direcționeze și să majoreze volumul împrumuturilor acordate, în conformitate cu ambiția Uniunii în materie de decarbonizare și cu obiectivele energetice relevante, pentru a încuraja în mod eficace instituțiile financiare să majoreze volumele prevăzute pentru renovările destinate sporirii performanței energetice. Acțiunile prevăzute în cadrul cuprinzător al portofoliului acoperă majorarea volumului împrumuturilor pentru renovările energetice și includ garanții sugerate pentru protejarea gospodăriilor vulnerabile prin soluții de finanțare mixtă. Cadrul descrie bunele practici pentru a încuraja creditorii să identifice clădirile cu cele mai slabe performanțe din portofoliile lor și să întreprindă acțiuni cu privire la acestea.

(11) Statele membre facilitează agregarea proiectelor pentru a permite accesul investitorilor, precum și soluții structurate pentru potențialii clienți.

Statele membre adoptă măsuri care promovează produse de creditare în materie de eficiență energetică pentru renovările clădirilor, precum creditele ipotecare verzi și împrumuturile verzi, garantate și negarantate, și asigură faptul că acestea sunt oferite la scară largă și în mod nediscriminatoriu de către instituțiile financiare și că sunt vizibile și accesibile pentru consumatori. Statele membre se asigură că băncile și alte instituții financiare și investitori primesc informații cu privire la posibilitățile de a participa la finanțarea îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor.

(12) Statele membre instituie măsuri și finanțare pentru promovarea educației și formării cu scopul de a se asigura că există o forță de muncă suficientă cu un nivel adecvat de competențe care să corespundă nevoilor din sectorul construcțiilor, vizând IMM-urile, inclusiv microîntreprinderile, după caz. Ghișeele unice înființate în temeiul articolului 18 pot facilita accesul la măsurile și finanțarea respectivă.

(13) Comisia asistă, după caz și la cerere, statele membre în elaborarea unor programe naționale sau regionale de sprijin financiar în scopul creșterii performanței energetice a clădirilor, în special a celor existente, inclusiv prin încurajarea schimbului de bune practici între autoritățile sau organismele naționale sau regionale responsabile. Statele membre se asigură că aceste programe sunt elaborate astfel încât să fie accesibile organizațiilor cu capacități administrative, financiare și organizaționale mai reduse.

(14) Ținând seama în mod corespunzător de gospodăriile vulnerabile, statele membre leagă măsurile lor financiare privind îmbunătățirile în materie de performanță energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în cadrul renovării clădirilor de economiile și ameliorările în materie de energie urmărite sau realizate, astfel cum sunt stabilite pe baza unuia sau a mai multor criterii dintre cele menționate mai jos:

(a) performanța energetică a echipamentelor sau materialelor utilizate pentru renovare și reducerea aferentă a emisiilor de gaze cu efect de seră; caz în care echipamentele sau materialele utilizate pentru renovare se instalează de către un instalator având nivelul adecvat de certificare sau de calificare și respectă cel puțin cerințele minime de performanță energetică pentru elementele clădirii sau valori de referință mai ridicate pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor;

(b) valorile-standard pentru calcularea economiilor de energie și a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră ale clădirilor;

(c) îmbunătățirile obținute în urma renovării respective, prin compararea certificatelor de performanță energetică emise înainte și după renovare;

(d) rezultatele unui audit energetic;

(e) rezultatele unei alte metode relevante, transparente și proporționale care indică îmbunătățirea performanței energetice, de exemplu prin compararea consumului de energie înainte și după renovare cu sistemele de contorizare, cu condiția ca aceasta să respecte cerințele prevăzute în anexa I.

(15) Cel târziu de la 1 ianuarie 2025, statele membre nu oferă stimulente financiare pentru instalarea de cazane autonome pe bază de combustibili fosili, cu excepția celor selectate pentru investiții, înainte de 2025, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/241, cu articolul 7 alineatul (1) litera (h) punctul (i) a treia liniuță din Regulamentul (UE) 2021/1058 și cu articolul 73 din Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului[32].

[32] Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 (JO L 435, 6.12.2021, p. 1).

(16) Statele membre stimulează renovările în profunzime și renovările în profunzime etapizate cu un sprijin financiar, fiscal, administrativ și tehnic mai mare. În cazul în care transformarea unei clădiri într-o clădire cu emisii zero nu este fezabilă din punct de vedere tehnic sau economic, o renovare care are ca rezultat o reducere cu cel puțin 60 % a consumului de energie primară este considerată a fi renovare în profunzime în sensul prezentului alineat. Statele membre stimulează programe de amploare care vizează un număr mare de clădiri, în special clădirile cu cele mai slabe performanțe, cum ar fi prin programe integrate de renovare la nivel de cartier, și care duc la o reducere globală cu cel puțin 30 % a consumului de energie primară, cu un sprijin financiar, fiscal, administrativ și tehnic mai mare, în funcție de nivelul de performanță atins.

(17) Fără a aduce atingere politicilor lor economice și sociale naționale și sistemelor lor de drept al proprietății, statele membre abordează chestiunea evacuării gospodăriilor vulnerabile cauzate de majorări disproporționate ale chiriilor în urma renovării energetice a clădirilor lor rezidențiale sau a unităților lor locative.

(18) Stimulente financiare vizează cu titlu prioritar gospodăriile vulnerabile, persoanele afectate de sărăcia energetică sau care trăiesc în locuințe sociale, în conformitate cu articolul 24 din Directiva (UE) 2023/1791.

(19) Atunci când oferă stimulente financiare proprietarilor de clădiri sau de unități de clădire pentru renovarea clădirilor sau a unităților de clădire închiriate, statele membre vizează stimulente financiare care să aducă beneficii atât proprietarilor, cât și chiriașilor. Statele membre introduc garanții eficace pentru a proteja în special gospodăriile vulnerabile, inclusiv prin furnizarea de sprijin pentru chirii sau prin impunerea unor plafoane în ceea ce privește majorările chiriilor, și pot stimula schemele financiare care abordează problema costurilor inițiale ale renovărilor, cum ar fi schemele de finanțare pe bază de facturi, schemele bazate pe principiul „plătești pe măsură ce economisești” sau contractele de performanță energetică, astfel cum se menționează la articolul 2 punctul 33 și la articolul 29 din Directiva (UE) 2023/1791.

Articolul 18

Ghișee unice pentru performanța energetică a clădirilor

(1) Statele membre, în cooperare cu autoritățile competente și, după caz, cu părțile interesate din sectorul privat, asigură instituirea și funcționarea unor facilități de asistență tehnică, inclusiv prin intermediul unor ghișee unice incluzive pentru performanța energetică a clădirilor, care să vizeze toți actorii implicați în renovările clădirilor, printre aceștia fiind proprietarii de locuințe și actorii administrativi, financiari și economici, precum IMM-urile, inclusiv microîntreprinderile.

Statele membre se asigură că facilitățile de asistență tehnică sunt disponibile pe întreg teritoriul lor prin înființarea a cel puțin unui ghișeu unic:

(a) la 80 000 de locuitori;

(b) pentru fiecare regiune;

(c) în zonele în care vechimea medie a parcului imobiliar se situează peste media națională;

(d) în zonele în care statele membre urmăresc să pună în aplicare programe integrate de renovare la nivel de cartier; sau

(e) într-un loc situat la o distanță care poate fi parcursă, în medie, în mai puțin de 90 de minute cu un mijloc de transport care este disponibil la nivel local.

Statele membre pot desemna ghișeele unice instituite în temeiul articolului 22 alineatul (3) litera (a) din Directiva (UE) 2023/1791 ca ghișee unice în sensul prezentului articol.

Comisia furnizează orientări pentru dezvoltarea respectivelor ghișee unice în conformitate cu articolul 22 alineatul (6) din Directiva (UE) 2023/1791.

(2) Facilitățile de asistență tehnică stabilite în temeiul alineatului (1):

(a) furnizează consiliere sub formă de informații simplificate cu privire la posibilitățile și soluțiile tehnice și financiare pentru gospodării, IMM-uri, inclusiv microîntreprinderi și organisme publice;

(b) oferă sprijin global tuturor gospodăriilor, cu un accent deosebit pe gospodăriile afectate de sărăcie energetică și pe clădirile cu cele mai slabe performanțe energetice, precum și întreprinderilor acreditate și instalatorilor care furnizează servicii de reabilitare, adaptându-se la diferite tipologii de locuințe și la zona geografică, și oferă sprijin care acoperă diferitele etape ale proiectului de reabilitare.

(3) Ghișeele unice înființate în temeiul alineatului (1):

(a) oferă consiliere independentă cu privire la performanța energetică a clădirilor și pot însoți programele integrate de renovare la nivel de cartier;

(b) oferă servicii specifice destinate persoanelor afectate de sărăcie energetică, gospodăriilor vulnerabile și persoanelor din gospodării cu venituri mici.

Articolul 19

Certificatele de performanță energetică

(1) Statele membre stabilesc măsurile necesare pentru instituirea unui sistem de certificare a performanței energetice a clădirilor.

Certificatul de performanță energetică include performanța energetică a unei clădiri, exprimată printr-un indicator numeric al consumului de energie primară în kWh/(m^2.an), și valori de referință, cum ar fi cerințele minime de performanță energetică, standardele minime de performanță energetică, cerințele privind clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero și cerințele privind clădirile cu emisii zero, pentru a da posibilitatea proprietarilor sau locatarilor clădirii sau ai unității de clădire să compare și să evalueze performanța energetică a clădirii.

(2) Până la … [24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], certificatul de performanță energetică respectă modelul din anexa V. Acesta indică clasa de performanță energetică a clădirii, pe o scară închisă, utilizând numai litere de la A la G. Litera A corespunde clădirilor cu emisii zero, iar litera G corespunde clădirilor cu cele mai slabe performanțe din parcul imobiliar național la momentul introducerii scării respective. Statele membre care, la … [24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], desemnează deja clădirile cu emisii zero ca fiind „A0” pot continua să utilizeze desemnarea respectivă în locul clasei A. Statele membre se asigură că restul claselor (de la B la F sau, atunci când se utilizează A0, de la A la F) au o distribuție adecvată a indicatorilor de performanță energetică între clasele de performanță energetică.

Statele membre pot defini o clasă de performanță energetică A+ corespunzând clădirilor cu un prag maxim pentru cererea de energie care este cu cel puțin 20 % mai mic decât pragul maxim pentru clădirile cu emisii zero și care generează anual mai multă energie din surse regenerabile la fața locului decât cererea sa anuală totală de energie primară. Pentru clădirile existente renovate la clasa A+, statele membre se asigură că GWP pe durata ciclului de viață este estimat și publicat în certificatul de performanță energetică al clădirii.

Statele membre care și-au reclasificat clasele de performanță energetică la 1 ianuarie 2019 sau după această dată și înainte de … [data intrării în vigoare a prezentei directive] pot amâna reclasificarea claselor lor de performanță energetică până la 31 decembrie 2029.

(3) Statele membre asigură o identitate vizuală comună pentru certificatele de performanță energetică pe teritoriul lor.

(4) Statele membre asigură calitatea, fiabilitatea și accesibilitatea certificatelor de performanță energetică.

Statele membre iau măsuri pentru a se asigura că certificatele de performanță energetică sunt accesibile ca preț și iau în considerare acordarea de sprijin financiar gospodăriilor vulnerabile.

Statele membre se asigură că certificatele de performanță energetică sunt eliberate în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) și de către experți independenți pe baza unei vizite la fața locului, care poate fi realizată, după caz, prin mijloace virtuale cu verificări vizuale. Certificatele de performanță energetică sunt clare, ușor de citit și disponibile într-un format prelucrabil automat și în conformitate cu modelul din anexa V.

(5) Certificatul de performanță energetică cuprinde recomandări pentru îmbunătățirea de o manieră eficientă din punctul de vedere al costurilor a performanței energetice, reducerea emisiilor operaționale de gaze cu efect de seră și îmbunătățirea calității mediului interior ale unei clădiri sau ale unei unități de clădire, cu excepția cazului în care clădirea sau unitatea de clădire se încadrează deja cel puțin în clasa de performanță energetică A.

Recomandările cuprinse în certificatul de performanță energetică vizează:

(a) măsurile luate în legătură cu o renovare majoră a anvelopei clădirii sau a sistemului tehnic ori a sistemelor tehnice ale clădirii; și

(b) măsurile pentru elementele distincte ale unei clădiri, independente de renovarea majoră a anvelopei clădirii sau a sistemului tehnic ori a sistemelor tehnice ale clădirii.

(6) În cazul în care statele membre prevăd să fie întocmit și eliberat pașaportul de renovare împreună cu certificatul de performanță energetică în temeiul articolului 12 alineatul (3), pașaportul de renovare înlocuiește recomandările în temeiul alineatului (5) de la prezentul articol.

(7) Recomandările cuprinse în certificatul de performanță energetică sunt fezabile, din punct de vedere tehnic, pentru clădirea respectivă și furnizează o estimare a economiilor de energie și a reducerii emisiilor operaționale de gaze cu efect de seră. Ele pot furniza o estimare în ceea ce privește durata perioadelor de recuperare a investiției sau raportul costuri-beneficii pe parcursul ciclului economic de viață al acesteia și informații despre stimulentele financiare disponibile, despre asistența administrativă și tehnică disponibilă, precum și despre beneficiile financiare asociate în general atingerii valorilor de referință.

(8) Recomandările includ o evaluare a măsurii în care sistemele de încălzire, sistemele de ventilare, sistemele de climatizare și sistemele de apă caldă menajeră pot fi adaptate pentru a funcționa la temperaturi mai eficiente, cum ar fi emițătoare de temperatură joasă pentru sistemele de încălzire pe bază de apă, inclusiv proiectarea necesară a puterii termice și cerințele privind temperatura/debitul.

(9) Recomandările includ o evaluare a duratei de viață rămase a sistemelor de încălzire sau a sistemelor de climatizare. Dacă este cazul, recomandările indică posibile alternative la înlocuirea sistemului de încălzire sau a sistemului de climatizare, în conformitate cu obiectivele climatice pentru 2030 și 2050, ținând seama de circumstanțele locale și de cele legate de sistem.

(10) Certificatul de performanță energetică precizează de unde poate obține proprietarul sau locatarul clădirii sau al unității locative informații mai detaliate inclusiv în ceea ce privește rentabilitatea recomandărilor formulate în certificatul de performanță energetică. Evaluarea rentabilității se bazează pe o serie de ipoteze standard, precum estimarea cantității de energie economisite, a prețurilor energiei vizate și estimarea preliminară a costurilor. În plus, acesta conține informații privind pașii care trebuie urmați pentru a pune în practică aceste recomandări, datele de contact ale ghișeelor unice relevante și, după caz, opțiunile de sprijin financiar. Alte informații cu privire la subiecte conexe, precum auditurile în domeniul energiei sau stimulentele financiare sau de altă natură și posibilitățile de finanțare, sau consiliere privind modul de creștere a rezistenței la schimbările climatice a clădirilor, pot fi de asemenea furnizate proprietarului sau locatarului clădirii sau al unității locative.

(11) Pentru unitățile de clădire, certificarea poate să se bazeze:

(a) pe o certificare comună a întregii clădiri; sau

(b) pe evaluarea unei alte unități de clădire reprezentative cu aceleași caracteristici relevante din punctul de vedere al energiei din aceeași clădire.

(12) Pentru clădirile unifamiliale, certificarea se poate baza pe evaluarea unei alte clădiri reprezentative, similare din punctul de vedere al proiectării, dimensiunii și performanței energetice reale, cu condiția ca această similitudine să poată fi garantată de expertul care eliberează certificatul de performanță energetică.

(13) Certificatul de performanță energetică este valabil cel mult 10 ani. Statele membre se asigură că, pentru certificatele de performanță energetică sub nivelul C, proprietarii clădirii sunt invitați la un ghișeu unic pentru a primi consiliere în materie de renovare la momentul care survine mai întâi dintre următoarele:

(a) imediat după expirarea certificatului de performanță energetică al clădirii; sau

(b) după cinci ani de la eliberarea certificatului de performanță energetică.

(14) Statele membre pun la dispoziție proceduri simplificate pentru actualizarea unui certificat de performanță energetică în cazul în care sunt modernizate doar elemente individuale, prin măsuri unice sau de sine stătătoare.

Statele membre pun la dispoziție proceduri simplificate pentru actualizarea unui certificat de performanță energetică în cazul în care sunt puse în aplicare măsurile identificate într-un pașaport de renovare sau în cazul în care se utilizează un geamăn digital al clădirii, alte metode certificate sau date provenite de la instrumente certificate care determină performanța energetică a unei clădiri.

Articolul 20

Eliberarea certificatelor de performanță energetică

(1) Statele membre asigură eliberarea unui certificat de performanță energetică digital pentru:

(a) clădirile sau unitățile de clădire, la construcție, după renovări majore, când sunt vândute, când sunt închiriate unui nou locatar sau atunci când contractul de închiriere este reînnoit;

(b) clădirile existente deținute sau ocupate de organisme publice.

Cerința de a elibera un certificat de performanță energetică nu se aplică în cazul în care certificatul, eliberat fie în conformitate cu Directiva 2010/31/UE, fie în conformitate cu prezenta directivă, este disponibil și valabil pentru clădirea sau unitatea de clădire în cauză.

Statele membre asigură emiterea, la cerere, a unei versiuni pe suport de hârtie a certificatului de performanță energetică.

(2) Statele membre impun ca, la construcția, vânzarea sau închirierea unei clădiri sau a unor unități de clădire sau după renovarea majoră a unei clădiri sau a unor unități de clădire sau în cazul reînnoirii contractelor de închiriere a unei clădiri sau a unor unități de clădire, certificatul de performanță energetică să fie arătat potențialului locatar sau cumpărător și să fie înmânat acestuia.

(3) În cazul în care o clădire este vândută sau închiriată înainte de a fi construită sau înainte de a fi suspusă unei renovări majore, statele membre pot solicita vânzătorului să furnizeze o evaluare a viitoarelor performanțe energetice ale acesteia, prin derogare de la alineatele (1) și (2); în acest caz, certificatul de performanță energetică este eliberat cel târziu odată ce clădirea este construită sau renovată și reflectă starea construită.

(4) Statele membre impun ca clădirile sau unitățile de clădire care sunt oferite spre vânzare sau spre închiriere să dețină un certificat de performanță energetică și ca indicatorul performanței energetice și clasa certificatului de performanță energetică al clădirii sau al unității de clădire, după caz, să figureze în anunțurile online și offline, inclusiv pe portalurile de căutare aferente site-urilor web imobiliare.

Statele membre efectuează verificări prin sondaj sau alte controale pentru a asigura respectarea acestor cerințe.

(5) Dispozițiile prezentului articol se pun în aplicare în conformitate cu normele naționale aplicabile privind proprietatea în comun și coproprietatea.

(6) Statele membre pot exclude categoriile de clădiri menționate la articolul 5 alineatul (3) literele (b), (c) și (e) de la aplicarea alineatelor (1), (2), (4) și (5) din prezentul articol. Statele membre care au ales să excludă de la obligațiile prevăzute la prezentul articol, până la … [data intrării în vigoare a prezentei directive], clădirile rezidențiale care sunt utilizate sau destinate a fi utilizate fie mai puțin de patru luni pe an, fie pentru o perioadă anuală limitată și cu un consum preconizat de energie mai mic de 25 % din consumul care ar rezulta din utilizarea pe parcursul întregului an, pot exclude în continuare clădirile respective.

(7) Posibilele efecte ale certificatelor de performanță energetică asupra procedurilor juridice, dacă există, se stabilesc în conformitate cu normele naționale.

(8) Statele membre se asigură că toate certificatele de performanță energetică emise sunt încărcate în baza de date privind performanța energetică a clădirilor menționată la articolul 22. Printre documentele încărcate se numără certificatul complet de performanță energetică, inclusiv toate datele necesare pentru calcularea performanței energetice a clădirii.

Articolul 21

Afișarea certificatelor de performanță energetică

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că, în cazul unei clădiri pentru care a fost eliberat un certificat de performanță energetică în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) și care este ocupată de organisme publice și vizitată frecvent de public, certificatul de performanță energetică este afișat într-un loc unde să poată fi văzut de public.

(2) Statele membre impun ca, într-o clădire nerezidențială pentru care a fost eliberat un certificat de performanță energetică în conformitate cu articolul 20 alineatul (1), certificatul de performanță energetică să fie afișat într-un loc vizibil și ușor de observat.

(3) Dispozițiile de la alineatele (1) și (2) nu includ obligația de a expune recomandările incluse în certificatul de performanță energetică.

Articolul 22

Baze de date privind performanța energetică a clădirilor

(1) Fiecare stat membru creează o bază de date națională pentru performanța energetică a clădirilor, care permite colectarea de date cu privire la performanța energetică a clădirilor individuale și la performanța energetică globală a parcului imobiliar național. Astfel de baze de date pot consta într-un set de baze de date interconectate.

Baza de date permite colectarea de date din toate sursele relevante cu privire la certificatele de performanță energetică, inspecții, pașaportul de renovare, indicatorul gradului de pregătire pentru soluții inteligente și consumul de energie calculat sau contorizat al clădirilor vizate. Pentru a completa baza de date, pot fi colectate și tipologii de clădiri. De asemenea, se pot colecta și stoca date privind atât emisiile operaționale, cât și emisiile încorporate, precum și date privind potențialul de încălzire globală pe durata întregului ciclu de viață.

(2) Datele agregate și anonimizate privind parcul imobiliar se dau publicității, în conformitate cu normele Uniunii și cu normele naționale de protecție a datelor. Datele stocate sunt prelucrabile automat și sunt accesibile prin intermediul unei interfețe digitale adecvate. Statele membre asigură accesul ușor și gratuit la certificatul complet de performanță energetică pentru proprietarii, locatarii și administratorii clădirilor și pentru instituțiile financiare în ceea ce privește clădirile din portofoliul lor de investiții și de credite, precum și, cu acordul proprietarului, pentru experții independenți. Pentru clădirile oferite spre închiriere sau vânzare, statele membre asigură accesul potențialilor locatari sau cumpărători care au fost autorizați de proprietarul clădirii la certificatul complet de performanță energetică.

(3) Statele membre se asigură că autoritățile locale au acces la datele relevante privind performanța energetică a clădirilor de pe teritoriul lor, acces necesar pentru a facilita elaborarea de planuri privind încălzirea și răcirea, și includ sistemele operaționale de informații geografice și bazele de date conexe, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679. Statele membre sprijină autoritățile locale în vederea obținerii resurselor necesare pentru gestionarea datelor și a informațiilor.

(4) Statele membre pun la dispoziția publicului informații privind ponderea clădirilor în parcul imobiliar național care fac obiectul certificatelor de performanță energetică și date agregate sau anonimizate privind performanța energetică a clădirilor vizate, inclusiv consumul de energie al acestora și, acolo unde este disponibil, potențialul lor de încălzire globală pe durata ciclului de viață. Informațiile publice sunt actualizate cel puțin de două ori pe an. Statele membre pun informațiile anonimizate sau agregate la dispoziția publicului și a instituțiilor de cercetare, cum ar fi institutele naționale de statistică, la cerere.

(5) Cel puțin o dată pe an, statele membre asigură transferul informațiilor din baza de date națională către Observatorul parcului imobiliar al UE. Statele membre pot transfera informațiile cu o frecvență mai mare.

(6) Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a unor modele comune pentru transferul informațiilor către Observatorul parcului imobiliar al UE. Primul astfel de act de punere în aplicare se adoptă până la 30 iunie 2025.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (3).

(7) În scopul asigurării coerenței și consecvenței informațiilor, statele membre se asigură că baza de date națională privind performanța energetică a clădirilor este interoperabilă și integrată cu alte baze de date administrative care conțin informații privind clădirile, cum ar fi cadastrul sau cartea funciară națională a clădirilor și registrele digitale ale clădirilor.

Articolul 23

Inspecții

(1) Statele membre elaborează măsurile necesare pentru stabilirea de inspecții periodice ale părților accesibile ale sistemelor de încălzire, ale sistemelor de ventilare și ale sistemelor de climatizare, inclusiv ale unei combinații a acestora, cu o putere nominală utilă de peste 70 kW. Puterea nominală a sistemului se bazează pe suma puterii nominale a generatoarelor de căldură și de răcire.

(2) Statele membre pot stabili sisteme de inspecție separate pentru inspecțiile sistemelor rezidențiale și nerezidențiale.

(3) Statele membre pot stabili frecvențe de inspecție diferite, în funcție de tipul și puterea nominală utilă a sistemului, ținând seama totodată de costurile de inspecție a sistemului și de valoarea economiilor de energie estimate care ar putea rezulta în urma inspecției. Sistemele sunt inspectate cel puțin o dată la cinci ani. Sistemele de încălzire echipate cu generatoare cu o putere nominală utilă de peste 290 kW sunt inspectate cel puțin o dată la fiecare trei ani.

(4) Inspecția include evaluarea generatorului sau generatoarelor, a pompelor de circulație și, după caz, a componentelor sistemelor de ventilare, a sistemelor de distribuție a aerului și a apei, a sistemelor de echilibrare hidraulică și a sistemului de control. Statele membre pot decide să includă în programele de inspecție orice sisteme suplimentare ale clădirilor identificate în anexa I.

Inspecția include o evaluare a eficienței și a dimensionării generatorului sau a generatoarelor de căldură și de răcire și ale componentelor principale ale acestora în raport cu cerințele clădirii și ia în considerare capacitatea sistemului de a-și optimiza performanța în condiții de funcționare tipice sau medii, utilizând tehnologiile de economisire a energiei disponibile, și în condiții variabile în funcție de gradul de utilizare. Dacă este cazul, inspecția evaluează fezabilitatea funcționării sistemului în condiții de temperatură diferite și mai eficiente, ca, de pildă, la temperatură scăzută pentru sistemele de încălzire pe bază de apă, inclusiv prin intermediul cerințelor privind proiectarea puterii termice și al cerințelor privind temperatura și debitul, asigurând, în același timp, funcționarea în condiții de siguranță a sistemului. Inspecția include, dacă este cazul, o evaluare de bază privind fezabilitatea reducerii nivelului de utilizare a combustibililor fosili la fața locului, de exemplu prin integrarea energiei din surse regenerabile, prin schimbarea sursei de energie sau prin înlocuirea sau ajustarea sistemelor existente.

În cazul în care este instalat un sistem de ventilare, se evaluează, de asemenea, dimensionarea acestuia și capacitățile sale de a-și optimiza performanța în condiții tipice sau medii de funcționare relevante pentru destinația specifică și actuală a clădirii.

În cazul în care nu au avut loc modificări ale sistemului sau ale cerințelor clădirii, după ce a fost efectuată o inspecție în temeiul prezentului articol, statele membre pot alege să nu solicite ca evaluarea dimensionării componentei principale sau evaluarea funcționării la temperaturi diferite să fie repetată.

(5) Nu li se aplică cerințele prevăzute la alineatul (1), cu condiția ca impactul global al unei astfel de abordări să fie echivalent cu cel care rezultă din alineatul (1), sistemelor tehnice ale clădirilor care fac în mod explicit obiectul unui criteriu convenit de performanță energetică sau al unui acord de natură contractuală în care se specifică un nivel convenit de îmbunătățire a eficienței energetice, cum ar fi contractele de performanță energetică, sau cele care sunt operate de un operator de utilități sau de rețea și, prin urmare, fac obiectul unor măsuri de monitorizare a performanței privind sistemul.

(6) În cazul în care impactul global este echivalent cu cel care rezultă din alineatul (1), statele membre pot decide să ia măsuri alternative precum sprijinul financiar sau furnizarea către utilizatori de consiliere în ceea ce privește înlocuirea generatoarelor, alte modificări ale sistemului și soluții alternative pentru evaluarea performanței, eficienței și a dimensiunii adecvate ale respectivelor sisteme.

Înainte de a aplica măsurile alternative menționate la primul paragraf din prezentul alineat, fiecare stat membru documentează, prin transmiterea unui raport Comisiei, echivalența impactului acestor măsuri în raport cu impactul măsurilor menționate la alineatul (1), inclusiv în ceea ce privește economiile de energie și emisiile de gaze cu efect de seră.

(7) Clădirile care sunt conforme cu articolul 13 alineatul (10) sau (11) sunt scutite de cerințele prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol.

(8) Statele membre instituie sisteme de inspecție sau măsuri alternative, precum instrumente digitale și liste de verificare, pentru a certifica faptul că lucrările de construcție și de renovare efectuate îndeplinesc performanța energetică proiectată și respectă cerințele minime de performanță energetică prevăzute în codurile clădirilor sau în norme echivalente.

(9) Statele membre includ o analiză succintă a programelor de inspecție și a rezultatelor acestora, sub forma unei anexe la planul național de renovare a clădirii menționat la articolul 3. Statele membre care au ales măsurile alternative indicate la alineatul (6) din prezentul articol includ o analiză succintă și rezultatele măsurilor alternative.

Articolul 24

Rapoarte de inspecție ale sistemelor de încălzire, ale sistemelor de ventilare și ale sistemelor de climatizare

(1) După fiecare inspecție a unui sistem de încălzire, a unui sistem de ventilare sau de a unui sistem de climatizare se elaborează un raport de inspecție. Fiecare raport de inspecție cuprinde rezultatul inspecției desfășurate în conformitate cu articolul 23 și include recomandări pentru îmbunătățirea rentabilității performanței energetice a sistemului inspectat.

Recomandările respective pot avea la bază o comparație între performanța energetică a sistemului inspectat și cea a celui mai bun sistem disponibil fezabil, care utilizează tehnologii de economisire a energiei, și a unui sistem similar ca tip, în cazul căruia toate componentele relevante ating nivelul de performanță energetică impus de dreptul aplicabil. Recomandările includ, după caz, rezultatele evaluării de bază privind fezabilitatea reducerii nivelului de utilizare a combustibililor fosili la fața locului.

Raportul de inspecție indică orice problemă de siguranță care a fost detectată în timpul inspecției. Cu toate acestea, autorul raportului nu este considerat răspunzător în ceea ce privește detectarea sau indicarea unor astfel de probleme de siguranță.

(2) Raportul de inspecție este înmânat proprietarului sau locatarului clădirii sau al unității de clădire.

(3) Raportul de inspecție se încarcă în baza de date națională privind performanța energetică a clădirilor în temeiul articolului 22.

Articolul 25

Experți independenți

(1) Statele membre se asigură că certificarea performanței energetice a clădirilor, stabilirea pașapoartelor de renovare, evaluarea gradului de pregătire pentru soluții inteligente și inspectarea sistemelor de încălzire, a sistemelor de ventilare și a sistemelor de climatizare sunt realizate în mod independent de către experți calificați sau certificați, care lucrează fie ca independenți, fie ca angajați ai unor organisme publice sau întreprinderi private.

Experții sunt certificați în conformitate cu articolul 28 din Directiva (UE) 2023/1791 ținându-se seama de competența acestora.

(2) Statele membre pun la dispoziția publicului informații cu privire la formare și la certificări. Statele membre garantează punerea la dispoziția publicului fie a unor liste actualizate periodic cu experții calificați sau certificați, fie a unor liste actualizate periodic ale societăților certificate care oferă serviciile unor astfel de experți.

Articolul 26

Certificarea profesioniștilor din domeniul construcțiilor

(1) Statele membre asigură nivelul adecvat de competență pentru profesioniștii din domeniul construcțiilor care efectuează lucrări integrate de renovare în conformitate cu articolul 3 și anexa II la prezenta directivă și cu articolul 28 din Directiva (UE) 2023/1791.

(2) Atunci când este oportun și fezabil, statele membre se asigură că sunt disponibile sisteme de certificare sau sisteme echivalente de calificare pentru furnizorii de lucrări de renovare integrate, în cazul în care acest lucru nu este reglementat de articolul 18 alineatul (3) din Directiva (UE) 2018/2001 sau de articolul 28 din Directiva (UE) 2023/1791.

Articolul 27

Sistem de control independent

(1) Statele membre asigură instituirea sistemelor de control independent pentru certificatele de performanță energetică în conformitate cu anexa VI, precum și a sistemelor de control independent pentru pașapoartele de renovare, pentru indicatorii gradului de pregătire pentru soluții inteligente și pentru rapoartele de inspecție a sistemelor de încălzire, a sistemelor de ventilare și a sistemelor de climatizare. Statele membre pot institui sisteme separate pentru controlul certificatelor de performanță energetică, al pașapoartelor de renovare, al indicatorilor gradului de pregătire pentru soluții inteligente și pentru controlul rapoartelor privind inspecția sistemelor de încălzire, a sistemelor de ventilare și a sistemelor de climatizare.

(2) Statele membre pot delega responsabilitatea de implementare a sistemelor de control independent.

În cazul în care decid să recurgă la această posibilitate, statele membre se asigură că sistemele de control independent sunt implementate în conformitate cu anexa VI.

(3) Statele membre impun ca certificatele de performanță energetică, pașapoartele de renovare, indicatorii gradului de pregătire pentru soluții inteligente și rapoartele de inspecție prevăzute la alineatul (1) să fie puse la dispoziția autorităților sau organismelor competente, la cerere.

Articolul 28

Reexaminare

Comisia, asistată de experții comitetului menționat la articolul 33, reexaminează prezenta directivă până la 31 decembrie 2028, din perspectiva experienței acumulate și a progreselor înregistrate pe parcursul aplicării sale, și, dacă este necesar, prezintă propuneri.

În cadrul respectivei reexaminări, Comisia evaluează dacă aplicarea prezentei directive în combinație cu alte instrumente legislative care abordează performanța energetică și emisiile de gaze cu efect de seră generate de clădiri, în special prin stabilirea de tarife pentru emisiile de carbon, conduce la progrese suficiente în direcția realizării unui parc imobiliar complet decarbonizat și cu emisii zero până în 2050 sau dacă trebuie introduse măsuri suplimentare obligatorii la nivelul Uniunii, în special standarde minime obligatorii de performanță energetică pentru întregul parc imobiliar, inclusiv pentru a se asigura faptul că valorile pentru 2030 și 2035 prevăzute la articolul 9 alineatul (2) pot fi atinse. Comisia evaluează, de asemenea, foile de parcurs naționale și, în special, valorile limită planificate pentru potențialul de încălzire globală pe durata ciclului de viață al clădirilor noi în temeiul articolului 7 alineatul (4) și ia în considerare dacă e necesară luarea de măsuri suplimentare de promovare a unui mediu construit durabil. Comisia analizează de asemenea modul în care statele membre ar putea aplica abordările bazate pe cartiere sau pe vecinătate integrate în politica Uniunii privind clădirile și eficiența energetică, asigurându-se în același timp că fiecare clădire îndeplinește cerințele minime de performanță energetică, de exemplu prin intermediul programelor de renovare integrate și al programelor de renovare generală care se aplică mai multor clădiri într-un context spațial în loc să se aplice unei singure clădiri. Comisia evaluează, de asemenea, dacă indicatorii alternativi, cum ar fi consumul de energie finală și nevoile de energie, ar fi mai adecvați în sensul anexei I.

Articolul 29

Informare

(1) Statele membre pregătesc și desfășoară campanii de informare și de sensibilizare. Ele iau măsurile necesare pentru a informa proprietarii și locatarii clădirilor sau ai unităților de clădire și toți actorii relevanți de pe piață, cum ar fi autoritățile locale și regionale și comunitățile de energie, în privința metodelor și practicilor care servesc la creșterea performanței energetice. În special, statele membre iau măsurile necesare pentru a furniza informații personalizate gospodăriilor vulnerabile. Aceste informații sunt, de asemenea, puse la dispoziția autorităților locale și a organizațiilor societății civile.

(2) În special, statele membre furnizează proprietarilor sau locatarilor clădirilor informații cu privind certificatele de performanță energetică, inclusiv în ce privește scopul și obiectivele acestora, măsurile care sunt eficace din punctul de vedere al costurilor și, după caz, instrumentele financiare, în vederea îmbunătățirii performanței energetice a clădirii, precum și privind înlocuirea cazanelor cu combustibil fosil cu alternative mai sustenabile. Statele membre furnizează informații prin intermediul unor instrumente de consiliere accesibile și transparente, cum ar fi consilierea în materie de renovare și ghișeele unice înființate în temeiul articolului 18, acordând o atenție deosebită gospodăriilor vulnerabile.

La solicitarea statelor membre, Comisia asistă statele membre la organizarea unor campanii de informare în sensul alineatului (1) și al primului paragraf al prezentului alineat, campanii care pot fi cuprinse în cadrul unor programe ale Uniunii.

(3) Statele membre garantează că persoanele responsabile de punerea în aplicare a prezentei directive, inclusiv grupurile subreprezentate, beneficiază de orientare și formare. O astfel de orientare și formare răspunde în special importanței îmbunătățirii performanței energetice și permite luarea în considerare a combinației optime dintre îmbunătățirile în domeniul eficienței energetice, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, utilizarea energiei din surse regenerabile și a încălzirii și răcirii urbane în planificarea, proiectarea, construirea și renovarea zonelor industriale sau rezidențiale. O astfel de orientare și formare poate aborda, de asemenea, îmbunătățirile structurale, adaptarea la schimbările climatice, protecția împotriva incendiilor, riscurile legate de activitatea seismică intensă, eliminarea substanțelor periculoase, inclusiv azbestul, emisiile de poluanți atmosferici (inclusiv particulele fine în suspensie), calitatea mediului interior și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități. Statele membre depun eforturi pentru a institui măsuri de sprijinire a formării autorităților locale și regionale, a comunităților de energie din surse regenerabile și a altor actori relevanți, cum ar fi inițiativele de renovare conduse de cetățeni, pentru a promova obiectivele prezentei directive.

(4) Comisia își îmbunătățește în permanență serviciile de informații, în special site-ul creat ca portal european în domeniul eficienței energetice a clădirilor, destinat cetățenilor, profesioniștilor și autorităților, pentru a asista statele membre în eforturile depuse în vederea informării și a sensibilizării. Informațiile prezentate pe acest site pot include trimiteri la dreptul relevant al Uniunii și la normele naționale, regionale și locale relevante, trimiteri la site-urile Europa care prezintă Planurile naționale de acțiune pentru eficiența energetică, trimiteri la instrumentele financiare disponibile, precum și exemple de bune practici la nivel național, regional și local, inclusiv privind ghișeele unice înființate în temeiul articolului 18 din prezenta directivă. În contextul Fondului european de dezvoltare regională, al Fondului de coeziune, al Fondului pentru o tranziție justă instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului[33], al Fondului social pentru climă și al Mecanismului de redresare și reziliență, Comisia își va continua și își va intensifica în continuare serviciile de informații în scopul de a facilita utilizarea fondurilor disponibile prin furnizarea de asistență și de informații, inclusiv, în cooperare cu Banca Europeană de Investiții, prin intermediul instrumentului de Asistență europeană pentru energie locală, părților interesate, inclusiv autorităților naționale, regionale și locale, cu privire la posibilitățile de finanțare, ținând seama de cele mai recente modificări ale cadrului normativ.

[33] Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă (JO L 231, 30.6.2021, p. 1).

Articolul 30

Consultare

Pentru a facilita punerea în aplicare efectivă a prezentei directive, statele membre consultă părțile interesate implicate, inclusiv autoritățile locale și regionale, în conformitate cu dreptul intern aplicabil, după caz. Această consultare este deosebit de importantă pentru aplicarea articolului 29.

Articolul 31

Adaptarea anexei I la progresul tehnic

Comisia adoptă acte delegate, în conformitate cu articolul 32, de modificare a prezentei directive în ceea ce privește adaptarea punctelor 4 și 5 din anexa I la progresul tehnic.

Articolul 32

Exercitarea delegării de competențe

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolele 6, 7, 15, 17 și 31 se conferă Comisiei pe o perioadă nedeterminată de timp de la … [data intrării în vigoare a prezentei directive].

(3) Delegarea de competențe menționată la articolele 6, 7, 15, 17 și 31 poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.

(5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 6, 7, 15, 17 sau 31 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 33

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

(3) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 34

Sancțiuni

Statele membre stabilesc normele privind sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării dispozițiilor naționale adoptate în temeiul prezentei directive și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică, fără întârziere, normele și măsurile respective Comisiei și îi comunică acesteia, fără întârziere, orice modificare ulterioară a acestora.

Articolul 35

Transpunere

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolelor 1, 2 și 3, 5-29, 32 și 35 și anexelor I-III și V-X până la … [24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive]. Statele membre comunică imediat textul măsurilor respective și un tabel de corespondență Comisiei.

Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolului 17 alineatul (15) până la 1 ianuarie 2025.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Acestea conțin, de asemenea, o mențiune care precizează că trimiterile, în acte cu putere de lege și acte administrative în vigoare, la directiva abrogată prin prezenta directivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri și de formulare a acestei mențiuni.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 36

Abrogare

Directiva 2010/31/UE, astfel cum a fost modificată prin actele enumerate în anexa IX partea A, se abrogă cu efect de la … [o zi după 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre privind termenele de transpunere în dreptul intern și datele de aplicare a directivelor menționate în anexa IX partea B.

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa X.

Articolul 37

Intrare în vigoare și aplicare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolele 30, 31, 33, 34, 36, 37 și 38 se aplică de la … [o zi după 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive].

Articolul 38

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la …,

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*

ANEXA I

Cadru general comun pentru calculul performanței energetice a clădirilor
(menționat la articolul 4)

1. Performanța energetică a unei clădiri se determină pe baza consumului calculat sau măsurat de energie și reflectă consumul tipic de energie pentru încălzirea spațiului, pentru răcirea spațiului, pentru apă caldă menajeră, pentru ventilare, pentru iluminatul încorporat, precum și pentru alte sisteme tehnice ale clădirilor. Statele membre se asigură că consumul tipic de energie este reprezentativ pentru condițiile reale de funcționare pentru fiecare tipologie relevantă și reflectă comportamentul tipic al utilizatorului. Atunci când este posibil, consumul tipic de energie și comportamentul tipic al utilizatorilor se bazează pe statisticile naționale disponibile, pe codurile din domeniul construcțiilor și pe datele contorizate.

   În cazul în care energia contorizată reprezintă baza de calcul a performanței energetice a clădirilor, metodologia de calcul trebuie să poată identifica influența comportamentului ocupanților și a climatului local, care nu se reflectă în rezultatul calculului. Energia contorizată care urmează să fie utilizată în scopul calculării performanței energetice a clădirilor necesită citiri cel puțin la intervale lunare și trebuie să se stabilească o distincție între vectorii energetici.

   Statele membre pot utiliza consumul de energie contorizat în condiții tipice de funcționare pentru a verifica corectitudinea consumului de energie calculat și pentru a permite compararea performanței calculate cu cea reală. Consumul de energie contorizat în scopul verificării și comparării se poate baza pe citiri lunare.

Performanța energetică a unei clădiri este exprimată printr-un indicator numeric al consumului de energie primară per unitate de suprafață de referință pe an, în kWh/(m^2.an) atât în scopul certificării performanței energetice, cât și al conformității cu cerințele minime de performanță energetică. Metodologia aplicată pentru determinarea performanței energetice a clădirii este transparentă și deschisă pentru inovare.

Statele membre își descriu metodologia națională de calcul pe baza anexei A din standardele europene importante privind performanța energetică a clădirilor, și anume (EN) ISO 52000-1, (EN) ISO 52003-1, (EN) ISO 52010-1, (EN) ISO 52016-1, (EN) ISO 52018-1, (EN) 52120-1, EN 16798-1 și EN 17423 sau a documentelor care le înlocuiesc. Această dispoziție nu constituie o codificare legislativă a acestor standarde.

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cazul în care clădirile sunt aprovizionate cu sisteme de încălzire sau răcire centralizată, beneficiile unei astfel de aprovizionări sunt recunoscute și contabilizate în metodologia de calcul, în special ponderea energiei din surse regenerabile, prin factori de energie primară certificați sau recunoscuți individual.

2. Nevoile de energie și consumul de energie pentru încălzirea spațiilor, pentru răcirea spațiilor, pentru apa caldă menajeră, pentru ventilare, pentru iluminatul încorporat, precum și pentru alte sisteme tehnice ale clădirilor se calculează utilizând intervale de calcul lunare, orare sau suborare pentru a ține seama de condiții variabile care afectează în mod semnificativ funcționarea și performanța sistemului și condițiile interioare, precum și pentru a optimiza nivelurile de sănătate, de calitate a aerului interior, inclusiv nivelurile de confort, definite de statele membre la nivel național sau regional.

În cazul în care reglementările specifice produselor pentru produsele cu impact energetic adoptate în temeiul Directivei 2009/125/CE includ cerințe specifice privind informațiile despre produs în scopul calculării performanței energetice și a potențialului de încălzire globală pe durata ciclului de viață în temeiul prezentei directive, metodele naționale de calcul nu necesită informații suplimentare.

Calculul energiei primare se întemeiază pe factorii de energie primară actualizați periodic și prospectivi (făcându-se distincție între energia neregenerabilă, regenerabilă și totală) sau pe factorii de ponderare pentru fiecare vector energetic, care trebuie să fie recunoscuți de autoritățile naționale și ținând cont de mixul energetic preconizat pe baza planului național privind energia și clima. Respectivii factori de energie primară sau factori de ponderare se pot baza pe informații naționale, regionale sau locale. Factorii de energie primară sau factorii de ponderare pot fi stabiliți pe baze anuale, sezoniere, lunare, zilnice sau orare sau pe informații mai specifice puse la dispoziție pentru sisteme individuale centralizate.

Factorii de energie primară sau factorii de ponderare se definesc de către statele membre. Alegerile făcute și sursele de date se raportează în conformitate cu standardul EN 17423 sau cu orice document care înlocuiește standardul. Statele membre pot opta pentru un factor mediu de energie primară la nivelul Uniunii pentru energia electrică stabilit în temeiul Directivei (UE) 2023/1791 în locul unui factor de energie primară care să reflecte mixul de energie electrică din fiecare țară.

3. În scopul exprimării performanței energetice a unei clădiri, statele membre definesc indicatori numerici suplimentari pentru utilizarea de energie primară totală din surse neregenerabile și regenerabile, precum și pentru emisiile operaționale de gaze cu efect de seră produse în kg CO_2eq/(m^2.an).

4. Metodologia se stabilește ținându-se seama cel puțin de următoarele elemente:

(a) următoarele caracteristici termice reale ale clădirii, inclusiv compartimentarea interioară a acesteia:

(i) capacitatea termică;

(ii) izolația termică;

(iii) încălzirea pasivă;

(iv) elementele de răcire;

(v) punțile termice;

(b) instalațiile de încălzire și de alimentare cu apă caldă menajeră, inclusiv caracteristicile de izolare termică ale acestora;

(c) capacitatea producerii de energie din surse regenerabile și de stocare a energiei din surse regenerabile instalate la fața locului;

(d) instalațiile de climatizare;

(e) ventilarea naturală și mecanică și, eventual, etanșeitatea la aer și recuperarea căldurii;

(f) instalația de iluminat integrată (în special în sectorul nerezidențial);

(g) proiectarea, poziționarea și orientarea clădirii, inclusiv climatul exterior;

(h) sistemele solare pasive și de protecție solară;

(i) condițiile de climat interior, inclusiv climatul interior prevăzut prin proiect;

(j) aporturile interne;

(k) sistemele de automatizare și control ale clădirilor și capacitățile acestora de monitorizare, control și optimizare a performanței energetice.

5. Trebuie să se țină seama de influența pozitivă a următoarelor aspecte:

(a) condițiile locale de expunere la radiația solară, sistemele solare active și alte sisteme electrice și de încălzire bazate pe energie din surse regenerabile;

(b) electricitatea produsă prin cogenerare;

(c) sistemele de încălzire și de răcire centralizate sau de bloc;

(d) iluminatul natural;

(e) sistemele de stocare electrice;

(f) sistemele de stocare termice.

6. În scopul calculării performanței energetice a clădirilor, clădirile ar trebui să fie clasificate corespunzător în categoriile următoare:

(a) clădiri unifamiliale de diferite tipuri;

(b) blocuri de apartamente;

(c) birouri;

(d) clădiri de învățământ;

(e) spitale;

(f) hoteluri și restaurante;

(g) construcții sportive;

(h) clădiri pentru servicii de comerț en gros și cu amănuntul;

(i) alte tipuri de clădiri cu consum energetic.

ANEXA II

Model pentru planurile naționale de renovare a clădirilor

(menționat la articolul 3)

Prezenta directivă articolul 3	Indicatori obligatorii	Indicatori opționali
(a) Prezentare generală a parcului imobiliar național	Numărul de clădiri și suprafața totală (m^2): – per tip de clădire (inclusiv clădiri publice și locuințe sociale) – per clasă de performanță energetică – clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero – clădiri cu cele mai slabe performanțe (inclusiv o definiție) – 43 % din clădirile rezidențiale cu cele mai slabe performanțe – estimarea ponderii clădirilor exceptate în temeiul articolului 9 alineatul (6) litera (b)	Numărul de clădiri și suprafața totală (m^2): – per vechimea clădirii – per dimensiunea clădirii – per zonă climatică – demolare (număr și suprafață totală (m^2))
	Numărul certificatelor de performanță energetică: – per tip de clădire (inclusiv clădirile publice) – per clasă de performanță energetică	Numărul certificatelor de performanță energetică: – per perioadă de construcție

Prezenta directivă articolul 3	Indicatori obligatorii	Indicatori opționali
	Rate anuale de renovare: număr și suprafața totală (m^2): – per tip de clădire – pentru a atinge un nivel al consumului de energie aproape egal cu zero și/sau un nivel al emisiilor egal cu zero – per profunzimea renovării (renovare medie ponderată) – clădiri publice	
	Consum anual primar și final de energie (ktep): – per tip de clădire – per utilizare finală Economii de energie (ktep): – – clădiri rezidențiale – clădiri nerezidențiale – clădiri publice Consumul mediu de energie primară în kWh/(m^2.an) pentru clădiri rezidențiale Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul construcțiilor (MW instalați sau GWh generați): – pentru utilizări diferite	Reducerea costurilor cu energia (EUR) per gospodărie (medie) Consumul de energie primară al unei clădiri care corespunde procentului de 15 % (prag de contribuție substanțială) și procentului de 30 % (prag de absență a prejudiciului semnificativ) din parcul imobiliar național, în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2021/2139 al Comisiei Ponderea sistemului de încălzire în sectorul clădirilor per tip de cazan/sistem de încălzire Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul construcțiilor (MW instalați sau GWh generați): – la fața locului – în afara amplasamentului
	Emisii operaționale anuale de gaze cu efect de seră ($kgCO_2eq/(m^2.an)$): – per tip de clădire Reducere a emisiilor operaționale anuale de gaze cu efect de seră [$kgCO_2eq/(m^2.an)$]: – per tip de clădire	GWP pe durata ciclului de viață [$kgCO_2eq/m^2.an$] în clădirile noi: – per tip de clădire

Prezenta directivă articolul 3	Indicatori obligatorii	Indicatori opționali
	Obstacole și disfuncționalități ale pieței (descriere): – motivații divergente – capacitatea sectorului construcțiilor și a sectorului energetic Evaluarea capacităților din sectorul construcțiilor, al eficienței energetice și al energiei din surse regenerabile	Obstacole și disfuncționalități ale pieței (descriere): – administrative – financiare – tehnice – conștientizare – altele Numărul de: – societăți de servicii energetice – societăți de construcții – arhitecți și ingineri – lucrători calificați – ghișee unice – IMM-uri din sectorul construcțiilor/renovării – comunități de energie din surse regenerabile și inițiative de renovare conduse de cetățeni Previziuni privind forța de muncă din sectorul construcțiilor: – arhitecți/ingineri/lucrători calificați pensionați – arhitecți/ingineri/lucrători calificați care intră pe piață – tinerii din sector – femeile din sector Prezentare generală și prognoză a evoluției prețurilor materialelor de construcții și a evoluțiilor piețelor naționale

Prezenta directivă articolul 3	Indicatori obligatorii	Indicatori opționali
	Sărăcia energetică (definiție): – % din persoanele afectate de sărăcia energetică – procentul veniturilor disponibile ale gospodăriilor cheltuite pentru energie – populația care trăiește în condiții de locuit necorespunzătoare (de exemplu, acoperiș cu scurgeri) sau în condiții de confort termic inadecvate	
	Factori de energie primară: – per vector energetic – factor de energie primară din surse neregenerabile – factor de energie primară din surse regenerabile – factor de energie primară totală	
	Definiția unei clădiri al cărei consum de energie este aproape egal cu zero pentru clădirile noi și pentru cele existente	Prezentare generală a cadrului juridic și administrativ
	Cerințe minime de performanță energetică optime din punctul de vedere al costurilor pentru clădirile noi și pentru cele existente	

Prezenta directivă articolul 3	Indicatori obligatorii	Indicatori opționali
(b) Foaie de parcurs pentru 2030, 2040, 2050	Obiective privind ratele anuale de renovare: număr și suprafața totală (m^2): – per tip de clădire – clădirile cu cele mai slabe performanțe – 43 % din clădirile rezidențiale cu cele mai slabe performanțe Informații în temeiul articolului 9 alineatul (1): – criterii pentru scutirea clădirilor nerezidențiale individuale – ponderea estimată a clădirilor nerezidențiale scutite – estimarea îmbunătățirilor echivalente ale performanței energetice datorate clădirilor nerezidențiale scutite	Obiective privind ponderea preconizată (%) de clădiri renovate: – per tip de clădire – per profunzimea renovării
	Obiective pentru consumul anual primar și final de energie preconizat (ktep): – per tip de clădire – per utilizare finală Economii de energie preconizate: – per tip de clădire Obiective privind creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în conformitate cu articolul 15a din Directiva (UE) 2018/2001 Obiective numerice pentru utilizarea energiei solare în clădiri	Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul construcțiilor (MW instalați sau GWh generați)

Prezenta directivă articolul 3	Indicatori obligatorii	Indicatori opționali
	Obiective pentru reducerea preconizată a emisiilor operaționale de gaze cu efect de seră ($kgCO_2eq/(m^2.an)$): – per tip de clădire Obiective pentru reducerea preconizată a emisiilor operaționale de gaze cu efect de seră (%): – per tip de clădire	Defalcare între emisiile reglementate de capitolul III [instalații staționare], capitolul IVa [sistemul de comercializare a certificatelor de emisii în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare] din Directiva 2003/87/CE și alte stocuri; Obiective privind emisiile de gaze cu efect de seră preconizate pe durata întregului ciclu de viață [$kgCO_2eq/(m^2.an)$] în clădirile noi: – per tip de clădire
	Beneficii de ordin mai general preconizate – % de reducere din numărul de persoane afectate de sărăcia energetică	– Crearea de noi locuri de muncă – Creșterea PIB-ului (pondere și miliarde EUR)
	Contribuția statului membru la obiectivele de eficiență energetică ale Uniunii în conformitate cu articolul 4 din Directiva (UE) 2023/1791 care poate fi atribuită renovării parcului său imobiliar (ponderea și cifra în ktep)	
	Contribuția statului membru la obiectivele Uniunii privind energia din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001 care poate fi atribuită renovării parcului său imobiliar (pondere, MW instalați sau GWh generați)	

Prezenta directivă articolul 3	Indicatori obligatorii	Indicatori opționali
(c) Prezentare generală a politicilor și măsurilor puse în aplicare și planificate	Politici și măsuri cu privire la următoarele elemente: (a) identificarea unor abordări eficace din punctul de vedere al costurilor ale renovărilor pentru diferite tipuri de clădire și zone climatice, ținând cont, după caz, de potențialele praguri de declanșare relevante din ciclul de viață al clădirii; (b) standardele naționale minime de performanță energetică în temeiul articolului 9 și alte politici și acțiuni care vizează segmentele cele mai puțin performante ale parcului imobiliar național, inclusiv garanțiile menționate la articolul 7 alineatul (19); (c) promovarea renovării în profunzime a clădirilor, inclusiv a renovărilor în profunzime etapizate; (d) capacitarea și protejarea consumatorilor vulnerabili și atenuarea sărăciei energetice, inclusiv politicile și măsurile în temeiul articolului 24 din Directiva (UE) 2023/1791, precum și accesibilitatea locuințelor; (e) crearea unor ghișee unice sau a unor mecanisme similare în temeiul articolului 18 pentru furnizarea de consiliere și asistență tehnică, administrativă și financiară;	Politici și măsuri cu privire la următoarele elemente: (a) creșterea rezilienței clădirilor la schimbările climatice; (b) promovarea pieței serviciilor energetice; (c) creșterea nivelului de protecție împotriva incendiilor; (d) creșterea rezistenței la riscurile de dezastre, inclusiv la riscurile legate de activitatea seismică intensă; (e) îndepărtarea substanțelor periculoase, inclusiv azbestul; (f) accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități; (g) rolul comunităților de energie din surse regenerabile și al comunităților de energie ale cetățenilor în abordările la nivel de cartiere și de vecinătate; (h) abordarea neconcordanțelor în ceea ce privește capacitățile umane; și (i) abordarea chestiunii privind îmbunătățirea calității mediului interior.

Prezenta directivă articolul 3	Indicatori obligatorii	Indicatori opționali
	(f) decarbonizarea încălzirii și răcirii, inclusiv prin intermediul rețelelor de încălzire și răcire centralizată, și eliminarea treptată a combustibililor fosili utilizați pentru încălzire și răcire, în vederea unei eliminări treptate complete a cazanelor pe bază de combustibili fosili până în 2040; (g) prevenirea și tratarea de înaltă calitate a deșeurilor provenite din activități de construcție și demolări, în conformitate cu Directiva 2008/98/CE, în special în ceea ce privește ierarhia deșeurilor și obiectivele economiei circulare; (h) promovarea surselor regenerabile de energie în clădiri în conformitate cu obiectivul orientativ privind ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul construcțiilor stabilit la articolul 15a alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/2001; (i) amplasarea de instalații de energie solară pe clădiri; (j) reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră de-a lungul întregului ciclu de viață pentru construirea, renovarea, exploatarea și sfârșitul ciclului de viață al clădirilor, precum și adoptarea absorbțiilor de carbon; (k) promovarea abordărilor la nivel de cartiere și de vecinătate și a programelor integrate de renovare la nivel de cartier, care pot viza aspecte precum energia, mobilitatea, infrastructura verde, tratarea deșeurilor și epurarea apelor și alte aspecte legate de urbanism și pot lua în considerare resursele locale și regionale, circularitatea și autonomia; (l) îmbunătățirea clădirilor deținute de organisme publice, inclusiv politicile și măsurile în temeiul articolelor 5, 6 și 7 din Directiva (UE) 2023/1791;	Pentru toate politicile și măsurile: – resurse și capacități administrative – zona (zonele) acoperită (acoperite): – cele mai slabe performanțe – standarde minime de performanță energetică – sărăcia energetică, locuințele sociale – clădiri publice – sector rezidențial (locuințe unifamiliale, multifamiliale) – sectorul nerezidențial – industria – surse regenerabile de energie – eliminarea treptată a combustibililor fosili pentru încălzire și răcire – emisiile de gaze cu efect de seră de-a lungul întregului ciclu de viață – economia circulară și deșeurile – ghișee unice – pașapoarte de renovare – tehnologii inteligente – mobilitatea durabilă în clădiri – abordări la nivel de cartiere și de vecinătate – competențe, formare – campanii de sensibilizare și instrumente de consiliere

Prezenta directivă articolul 3	Indicatori obligatorii	Indicatori opționali
	(m) promovarea tehnologiilor inteligente și a infrastructurii pentru o mobilitate durabilă în clădiri; (n) abordarea obstacolelor de pe piață și a disfuncționalităților pieței; (o) abordarea lacunelor în materie de competențe și promovarea educației, a formării specifice, a perfecționării și a recalificării în sectorul construcțiilor, în sectorul eficienței energetice și în cel al energiei din surse regenerabile (publice sau private), pentru a se asigura că există forță de muncă suficientă, cu un nivel adecvat de competențe care să corespundă nevoilor din sectorul construcțiilor, cu un accent special pe grupurile subreprezentate; (p) campanii de sensibilizare și alte instrumente de consiliere; și (q) promovarea soluțiilor modulare și industrializate pentru construcții și renovarea clădirilor. Pentru toate politicile și măsurile: – denumirea politicii sau a măsurii – scurtă descriere (domeniul de aplicare precis, obiectivul și condițiile de funcționare) – obiectiv cuantificat – tipul de politică sau de măsură (cum ar fi cea legislativă; economică; fiscală; formare, sensibilizare) – bugetul și sursele de finanțare planificate – entitățile responsabile cu punerea în aplicare a politicii – impactul preconizat – stadiul punerii în aplicare – data intrării în vigoare – perioada de punere în aplicare	

Prezenta directivă articolul 3	Indicatori obligatorii	Indicatori opționali
(d) Prezentare generală a nevoilor de investiții, a surselor bugetare și a resurselor administrative	– necesarul total de investiții pentru 2030, 2040, 2050 (milioane EUR) – investiții publice (milioane EUR) – investiții private (milioane EUR) – resurse bugetare	
(e) Praguri pentru clădirile noi și renovate cu emisii zero, menționate la articolul 11	– praguri pentru emisiile operaționale de gaze cu efect de seră pentru clădirile noi cu emisii zero; – praguri pentru emisiile operaționale de gaze cu efect de seră pentru clădirile renovate cu emisii zero; – praguri pentru consumul anual de energie primară pentru clădirile noi cu emisii zero; – praguri pentru consumul anual de energie primară pentru clădirile renovate cu emisii zero	
(f) Standarde minime de performanță energetică pentru clădirile nerezidențiale	– praguri maxime de performanță energetică, în temeiul articolului 9 alineatul (1)	
(g) Traiectoria națională pentru renovarea progresivă a parcului imobiliar rezidențial	– traiectoria națională pentru renovarea progresivă a parcului imobiliar rezidențial, inclusiv etapele orientative pentru 2030 și 2035, pentru consumul mediu de energie primară în kWh/(m².an), în temeiul articolului 9 alineatul (2)	

ANEXA III

Calcularea GWP pe durata ciclului de viață al clădirilor noi
în temeiul articolului 7 alineatul (2)

Pentru calcularea GWP pe durata ciclului de viață al clădirilor noi în conformitate cu articolul 7 alineatul (2), GWP total pe durata ciclului de viață este comunicat ca indicator numeric pentru fiecare etapă a ciclului de viață, exprimat în $kgCO_2eq/(m^2)$ (de suprafață utilă), calculat pe o perioadă de studiu de referință de 50 de ani. Selectarea datelor, definirea scenariului și calculele se efectuează în conformitate cu EN 15978 (EN 15978:2011 Sustenabilitatea lucrărilor de construcție. Evaluarea performanței de mediu a clădirilor. Metoda de calcul) și luând în considerare orice standard ulterior referitor la sustenabilitatea lucrărilor de construcții și metoda de calcul pentru evaluarea performanței de mediu a clădirilor. Domeniul de aplicare al elementelor clădirii și al echipamentelor tehnice corespunde cadrului comun „Level(s)" al UE pentru indicatorul 1.2. În cazul în care există o metodă sau un instrument național de calcul sau dacă el/ea este necesar(ă) pentru prezentarea informațiilor sau pentru obținerea autorizațiilor de construcție, metoda sau instrumentul respectiv poate fi utilizat(ă) pentru a furniza informațiile solicitate. Alte metode sau instrumente de calcul pot fi utilizate dacă îndeplinesc criteriile minime stabilite de cadrul comun „Level(s)" al UE. Datele privind anumite produse pentru construcții, calculate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[1] revizuit privind produsele pentru construcții], se utilizează atunci când sunt disponibile.

---

[1] Regulamentul (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului (JO L 88, 4.4.2011, p. 5).

ANEXA IV

Cadrul general comun pentru evaluarea gradului de pregătire a clădirilor pentru soluții inteligente

1. Comisia stabilește definiția indicatorului gradului de pregătire pentru soluții inteligente și o metodologie prin care să fie calculat acesta, în scopul evaluării capacității unei clădiri sau a unei unități de clădire de a-și adapta funcționarea la nevoile ocupantului și ale rețelei și de a-și îmbunătăți eficiența energetică și performanța globală.

   Indicatorul gradului de pregătire a clădirilor pentru soluții inteligente cuprinde elemente referitoare la creșterea economiilor de energie, evaluarea comparativă și flexibilitate, precum și funcționalitățile și capacitățile sporite care rezultă din dispozitive inteligente și mai interconectate.

   Metodologia ia în considerare caracteristici precum posibila existență a unui geamăn digital al clădirii.

   Metodologia ține seama de o serie de elemente, cum ar fi contoarele inteligente, sistemele de automatizare și de control ale clădirii, dispozitivele cu autoreglare pentru reglarea temperaturii aerului interior, aparatele de uz casnic integrate, punctele de reîncărcare pentru vehiculele electrice, stocarea energiei și funcționalitățile detaliate, precum și interoperabilitatea respectivelor elemente, dar și de avantajele unor condiții care caracterizează climatul interior, ale eficienței energetice, ale unor niveluri de performanță și ale unei flexibilități permise.

2. Metodologia se bazează pe următoarele funcționalități esențiale referitoare la clădiri și la sistemele tehnice ale clădirilor:

(a) capacitatea de a menține performanța energetică și funcționarea clădirii prin adaptarea consumului de energie, de exemplu prin utilizarea energiei din surse regenerabile;

(b) capacitatea de a-și adapta modul de funcționare ca răspuns la nevoile ocupanților, acordând totodată o atenție deosebită disponibilității caracteristicilor privind ușurința în utilizare, menținerii unor condiții care caracterizează un climat interior sănătos și capacității de a raporta consumul de energie;

(c) flexibilitatea cererii totale de energie din partea unei clădiri, inclusiv capacitatea acesteia de a permite participarea la un răspuns la cerere activ și pasiv, dar și implicit și explicit, precum și prin stocarea de energie și eliberarea de energie înapoi în rețea, de exemplu prin intermediul flexibilității și al capacităților de redirecționare a sarcinii; și

(d) capacitatea de a-și îmbunătăți eficiența energetică și performanța generală prin utilizarea tehnologiilor de economisire a energiei.

3. De asemenea, metodologia poate să țină seama de următoarele elemente:

(a) interoperabilitatea dintre sisteme (contoarele inteligente, sistemele de automatizare și de control ale clădirilor, aparatele de uz casnic integrate, dispozitivele cu autoreglare pentru reglarea temperaturii aerului interior, senzorii de calitate a aerului interior și sistemele de ventilare); și

(b) influența pozitivă a rețelelor de comunicare existente, în special existența unei infrastructuri fizice interioare pregătite pentru rețele de mare viteză, cum ar fi eticheta voluntară „accesibilitate pentru serviciile în bandă largă”, precum și existența unui punct de acces pentru clădirile cu mai multe unități locative, în conformitate cu articolul 8 din Directiva 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului[1].

4. Metodologia nu afectează negativ sistemele naționale existente privind certificarea performanței energetice și se bazează pe inițiative conexe la nivel național, ținând totodată seama de principiul referitor la proprietatea ocupanților, de protecția datelor, de confidențialitate și securitate, în concordanță cu legislația relevantă a Uniunii privind protecția datelor și confidențialitatea, precum și de cele mai bune tehnici disponibile pentru securitatea cibernetică.

5. Metodologia stabilește formatul cel mai adecvat pentru parametrul vizând indicatorul gradului de pregătire pentru soluții inteligente și trebuie să fie simplă, transparentă și ușor de înțeles de către consumatori, proprietari, investitori și participanții la piața privind răspunsul la cerere.

---

[1] Directiva 2014/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză (JO L 155, 23.5.2014, p. 1).

ANEXA V

Model pentru certificatele de performanță energetică
(menționate la articolul 19)

1. Pe prima pagină, certificatul de performanță energetică afișează cel puțin următoarele elemente:

   (a) clasa de performanță energetică;

   (b) consumul anual de energie primară calculat în kWh/(m^2.an);

   (c) consumul anual de energie finală calculat în kWh/(m^2.an);

   (d) energia din surse regenerabile produsă la fața locului în % din utilizarea de energie;

   (e) emisiile operaționale de gaze cu efect de seră [kg CO_2/(m^2.an)] și valoarea GWP pe durata ciclului de viață, dacă este disponibilă.

   Certificatul de performanță energetică afișează de asemenea următoarele elemente:

   (a) consumul anual de energie primară și finală calculat în kWh sau MWh;

   (b) producția de energie din surse regenerabile în kWh sau MWh; principalul vector energetic și tipul de sursă de energie regenerabilă;

   (c) nevoile de energie calculate în kWh/(m^2.an);

(d) indicarea cu da/nu a capacității clădirii de a reacționa la semnale externe și de a ajusta consumul de energie;

(e) indicarea cu „da/nu” a capacității sistemului de distribuție a căldurii din interiorul clădirii de a funcționa la niveluri de temperatură scăzute sau mai eficiente, dacă este cazul;

(f) informațiile de contact ale ghișeului unic relevant pentru consiliere în materie de renovare.

2. În plus, certificatul de performanță energetică poate include următorii indicatori:

(a) consumul de energie, sarcina maximă, dimensiunea generatorului sau a sistemului, vectorul energetic principal și tipul principal de element pentru fiecare dintre utilizări: încălzire, răcire, apă caldă menajeră, ventilație și iluminat integrat;

(b) clasa de emisii de gaze cu efect de seră (dacă este cazul);

(c) informații privind eliminările de carbon asociate stocării temporare a carbonului în sau pe clădiri;

(d) indicarea cu da/nu a disponibilității unui pașaport de renovare pentru clădire;

(e) valoarea U medie a elementelor opace ale anvelopei clădirii;

(f) valoarea medie U a elementelor transparente ale anvelopei clădirii;

(g) tipul celui mai frecvent element transparent (de exemplu, fereastră cu vitraj dublu);

(h) rezultatele analizei privind riscul de supraîncălzire (dacă sunt disponibile);

(i) prezența unor senzori ficși care monitorizează calitatea mediului interior;

(j) prezența unor sisteme de control fixe sensibile la nivelurile de calitate a mediului interior;

(k) numărul și tipul punctelor de reîncărcare pentru vehiculele electrice;

(l) prezența, tipul și dimensiunea sistemelor de stocare a energiei;

(m) durata de viață rămasă preconizată a sistemelor și aparatelor de încălzire sau de climatizare, după caz;

(n) fezabilitatea adaptării sistemului de încălzire pentru a funcționa la reglaje de temperatură mai eficiente;

(o) fezabilitatea adaptării sistemului de apă caldă menajeră pentru a funcționa la reglaje de temperatură mai eficiente;

(p) fezabilitatea adaptării sistemului de climatizare pentru a funcționa la reglaje de temperatură mai eficiente;

(q) consumul de energie contorizat;

(r) prezența unei conexiuni la o rețea de încălzire și răcire centralizată și, dacă sunt disponibile, informații cu privire la o potențială conectare la un sistem eficient de încălzire și răcire centralizată;

(s) factorii locali de energie primară și factorii de emisie de carbon aferenți din rețeaua locală de încălzire și răcire centralizată conectată;

(t) emisiile operaționale de particule fine în suspensie (PM2,5).

Certificatul de performanță energetică poate include următoarele legături cu alte inițiative, dacă acestea se aplică în statul membru în cauză:

(a) indicarea cu da/nu a efectuării evaluării gradului de pregătire pentru soluții inteligente pentru clădire;

(b) dacă este disponibilă, valoarea evaluării gradului de pregătire pentru soluții inteligente;

(c) indicarea cu da/nu a disponibilității unui registru digital al clădirilor.

Persoanele cu dizabilități au acces egal la informațiile din certificatele de performanță energetică.

ANEXA VI

Sisteme de control independent al certificatelor de performanță energetică

1. Definiția unui certificat de performanță energetică valabil

Statele membre furnizează o definiție clară a ceea ce se consideră a fi un certificat de performanță energetică valabil.

Definiția unui certificat de performanță energetică valabil asigură:

(a) verificarea validității datelor de intrare (inclusiv verificări la fața locului) ale clădirii pe baza cărora s-a emis certificatul de performanță energetică și a rezultatelor indicate în certificat;

(b) valabilitatea calculelor;

(c) o abatere maximă pentru performanța energetică a unei clădiri, exprimată de preferință prin indicatorul numeric al consumului de energie primară [kWh/(m^2.an)];

(d) un număr minim de elemente care diferă de valorile implicite sau standard.

Statele membre pot include elemente suplimentare în definiția unui certificat de performanță energetică valabil, cum ar fi abaterea maximă pentru anumite valori ale datelor de intrare.

2. Calitatea sistemului de control independent pentru certificatele de performanță energetică

Statele membre furnizează o definiție clară a obiectivelor de calitate și a nivelului de încredere statistică pe care ar trebui să îl atingă cadrul certificatelor de performanță energetică. Sistemul de control independent asigură cel puțin 90 % din certificatele de performanță energetică valabile emise, cu o fiabilitate statistică de 95 % pentru perioada evaluată, care nu trebuie să depășească un an.

Nivelul de calitate și nivelul de încredere ale sistemului de control independent pentru certificatele de performanță energetică se măsoară utilizând eșantionarea aleatorie și iau în considerare toate elementele prevăzute în definiția unui certificat de performanță energetică valabil. Statele membre solicită verificarea de către o parte terță pentru evaluarea a cel puțin 25 % din eșantionul aleatoriu atunci când sistemele de control independent au fost delegate unor organisme neguvernamentale.

Valabilitatea datelor de intrare se verifică cu ajutorul informațiilor furnizate de expertul independent. Astfel de informații pot include certificate de produs, specificații sau planuri de construcție care includ detalii privind performanța diferitelor elemente incluse în certificatul de performanță energetică.

Valabilitatea datelor de intrare se verifică prin vizite la fața locului, care pot fi efectuate prin mijloace virtuale, după caz, în cel puțin 10 % din certificatele de performanță energetică care fac parte din eșantionarea aleatorie utilizată pentru evaluarea calității globale a sistemului.

Pe lângă eșantionarea aleatorie minimă necesară pentru a determina nivelul general de calitate, statele membre pot utiliza diferite strategii pentru a detecta și a viza mai ales calitatea slabă a certificatelor de performanță energetică, cu scopul de a îmbunătăți calitatea generală a sistemului. O astfel de analiză specifică nu poate fi utilizată ca bază pentru măsurarea calității globale a sistemului.

Statele membre pun în aplicare măsuri preventive și reactive pentru a asigura calitatea cadrului general al certificatelor de performanță energetică. Aceste măsuri pot include cursuri suplimentare de formare pentru experți independenți, eșantionare specifică, obligația de a prezenta din nou certificate de performanță energetică, amenzi proporționale și interdicții temporare sau permanente pentru experți.

Atunci când se adaugă informații într-o bază de date, autoritățile naționale dispun de posibilitatea de a identifica autorul adăugirii, în scopuri de monitorizare și de verificare.

3. Disponibilitatea certificatelor de performanță energetică

Sistemul de control independent verifică disponibilitatea certificatelor de performanță energetică pentru potențialii cumpărători și chiriași, pentru a se asigura că este posibilă luarea în considerare a performanței energetice a clădirii în decizia lor de a cumpăra sau închiria.

Sistemul de control independent verifică vizibilitatea indicatorului și a clasei de performanță energetică în mijloacele de publicitate.

4. Tratamentul tipologiilor de clădiri

Sistemul de control independent trebuie să țină seama de diferitele tipologii de clădiri, în special pentru tipologiile de clădiri care sunt cele mai răspândite pe piața imobiliară, cum ar fi locuințele individuale, locuințele colective, birourile sau magazinele de vânzare cu amănuntul.

5. Publicare

Statele membre publică periodic, în baza de date națională privind certificatele de performanță energetică, cel puțin următoarele informații privind sistemul de calitate:

(a) definiția unui certificat de performanță energetică valabil;

(b) obiectivele de calitate ale sistemului de certificate de performanță energetică;

(c) rezultatele evaluării calității, inclusiv numărul de certificate evaluate și dimensiunea relativă a numărului total de certificate emise în perioada dată (per tipologie);

(d) măsurile de contingență pentru îmbunătățirea calității generale a certificatelor de performanță energetică.

ANEXA VII

Cadru metodologic comparativ pentru identificarea nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor de performanță energetică pentru clădiri și pentru elementele clădirilor

Cadrul metodologic comparativ permite statelor membre să determine performanțele energetice și în materie de emisii ale clădirilor și ale elementelor clădirilor și aspectele economice ale măsurilor legate de performanța energetică și în materie de emisii și să stabilească legături între acestea, în vederea identificării nivelului optim din punctul de vedere al costurilor pentru atingerea obiectivelor de reducere a emisiilor pentru 2030 și de realizare a neutralității climatice, precum și a unui parc imobiliar cu emisii zero până cel târziu în 2050.

Cadrul metodologic comparativ este însoțit de orientări care detaliază modalitățile de aplicare a acestui cadru pentru calculul nivelurilor de performanță optime din punctul de vedere al costurilor.

Cadrul metodologic comparativ permite luarea în considerare a modelelor de utilizare, a condițiilor climatice exterioare și a modificărilor lor viitoare în conformitate cu cele mai bune previziuni climatice disponibile, inclusiv a valurilor de căldură și de frig, a costurilor de investiție, a categoriei clădirii, a costurilor de întreținere și a costurilor de exploatare (inclusiv costurile și economiile de energie), a veniturilor din energia produsă, după caz, a externalităților în materie de mediu și sănătate ale utilizării de energie, a costurilor de gestionare a deșeurilor, după caz, și a evoluțiilor tehnologice. Cadrul ar trebui să se bazeze pe standardele europene relevante corespunzătoare prezentei directive.

De asemenea, Comisia furnizează:

– orientări care însoțesc cadrul metodologic comparativ; aceste orientări vor permite statelor membre să ia măsurile prezentate în continuare;

– informații în ceea ce privește evoluțiile estimate ale prețului energiei pe termen lung.

Pentru aplicarea cadrului metodologic comparativ de către statele membre, condițiile generale, exprimate în parametri, sunt prevăzute la nivel de stat membru. Comisia emite recomandări adresate statelor membre cu privire la nivelurile lor de optimizare a costurilor, după caz.

Cadrul metodologic comparativ impune statelor membre:

– să definească clădirile de referință care se caracterizează prin funcțiile pe care le îndeplinesc și sunt reprezentative pentru acestea și pentru amplasarea geografică, inclusiv din punctul de vedere al condițiilor climatice din interior și din exterior. Clădirile de referință includ atât clădirile rezidențiale, cât și pe cele nerezidențiale, atât noi, cât și existente;

– să definească măsurile în materie de eficiență energetică care urmează să fie evaluate pentru clădirile de referință. Acestea pot fi măsuri pentru clădirile individuale în ansamblul lor, pentru elementele individuale ale clădirilor sau pentru o combinație de elemente ale clădirilor;

– să evalueze nevoile de energie primară și finală și emisiile rezultate ale clădirilor de referință cărora li se aplică măsuri specifice de eficiență energetică;

– să calculeze costurile (și anume valoarea netă actualizată) ale măsurilor de eficiență energetică (astfel cum se precizează la a doua liniuță) pe durata normată de funcționare preconizată aplicată clădirilor de referință (astfel cum se precizează la prima liniuță) prin aplicarea principiilor cadrului metodologic comparativ.

Prin calcularea costurilor măsurilor de eficiență energetică pe durata normată de funcționare preconizată, statele membre evaluează eficiența din punctul de vedere al costurilor a diferitelor niveluri ale cerințelor minime de performanță energetică. Aceasta va permite stabilirea nivelurilor optime din punctul de vedere al costurilor ale cerințelor de performanță energetică.

ANEXA VIII

Cerințe privind pașapoartele de renovare

1. Pașaportul de renovare include:

(a) informații privind performanța energetică actuală a clădirii;

(b) o reprezentare grafică sau reprezentări grafice ale foii de parcurs și ale etapelor acesteia pentru o renovare în profunzime etapizată;

(c) informații privind cerințele naționale relevante, cum ar fi cerințele minime de performanță energetică a clădirilor, standardele minime de performanță energetică și normele din statele membre privind eliminarea treptată a combustibililor fosili utilizați în clădiri pentru încălzire și răcire, inclusiv datele de aplicare;

(d) o explicație succintă privind succesiunea optimă a etapelor;

(e) informații despre fiecare etapă, inclusiv:

(i) denumirea și descrierea măsurilor de renovare pentru etapa respectivă, inclusiv opțiunile relevante pentru tehnologiile, tehnicile și materialele care urmează să fie utilizate;

(ii) economiile de energie estimate în cadrul consumului de energie primară și finală, în kWh și ca îmbunătățire procentuală în comparație cu consumul de energie anterior etapei respective;

(iii) reducerea estimată a emisiilor operaționale de gaze cu efect de seră;

(iv) economiile estimate pe factura la energie, indicând în mod clar ipotezele privind costurile energiei utilizate pentru calcul;

(v) clasa de performanță energetică estimată a certificatului de performanță energetică care trebuie atinsă după finalizarea etapei;

(f) informații privind o potențială conectare la un sistem eficient de încălzire și răcire centralizată;

(g) ponderea producției individuale sau colective și a autoconsumului de energie din surse regenerabile estimată a fi atinsă după renovare;

(h) informații generale cu privire la opțiunile disponibile pentru îmbunătățirea circularității produselor pentru construcții și pentru reducerea emisiilor lor de gaze cu efect de seră de-a lungul întregului ciclu de viață, precum și cu privire la beneficiile de ordin mai general legate de sănătate și confort, calitatea mediului interior și îmbunătățirea capacității de adaptare a clădirii la schimbările climatice;

(i) informații privind finanțarea disponibilă și linkurile către paginile web relevante indicând sursele unei astfel de finanțări;

(j) informații privind consilierea tehnică și serviciile de consiliere, inclusiv datele de contact și linkuri către paginile web ale ghișeelor unice.

2. Pașaportul de renovare poate include:

(a) un calendar orientativ al etapelor;

(b) pentru fiecare etapă:

(i) o descriere detaliată a tehnologiilor, tehnicilor și materialelor care urmează să fie utilizate, precum și a avantajelor, dezavantajelor și costurilor acestora;

(ii) modul în care performanța energetică a clădirii s-ar compara cu cerințele minime de performanță energetică pentru clădirile care fac obiectul unor renovări majore, cerințele privind clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero și cerințele privind clădirile cu emisii zero după finalizarea etapei și modul în care performanța energetică a elementelor înlocuite ale clădirii s-ar compara cu cerințele minime de performanță energetică pentru elementele individuale ale clădirii [dacă acestea există];

(iii) costurile estimate pentru realizarea etapei;

(iv) perioada de recuperare a investiției estimată pentru etapa respectivă, cu și fără sprijin financiar disponibil;

(v) timpul estimat necesar pentru realizarea etapei;

(vi) dacă sunt disponibile, valorile de referință privind emisiile de gaze cu efect de seră ale materialelor și echipamentelor pe durata ciclului lor de viață și un link către pagina web relevantă la care pot fi găsite acestea;

(vii) durata de viață estimată a măsurilor și costurile de întreținere estimate;

(c) module independente privind:

(i) profesiile sau funcțiile tipice necesare sau recomandate pentru efectuarea renovărilor energetice (arhitecți, consilieri, contractanți, furnizori și instalatori etc.) sau un link către paginile web relevante;

(ii) o listă a arhitecților, consilierilor, contractanților, furnizorilor sau instalatorilor relevanți din zonă, care îi pot include numai pe cei care îndeplinesc anumite condiții, cum ar fi întrunirea unui nivel superior de calificare sau deținerea unor etichete în materie de certificare ori satisfacerea unor cerințe în acest sens, sau un link către paginile web relevante;

(iii) condițiile tehnice necesare pentru o implementare optimă a încălzirii la temperatură scăzută;

(iv) modul în care etapele de renovare și măsurile suplimentare ar putea îmbunătăți gradul de pregătire pentru soluții inteligente al unei clădiri;

(v) cerințele tehnice și de siguranță pentru materiale și lucrări;

(vi) ipotezele care stau la baza calculelor furnizate sau un link către pagina web relevantă la care pot fi găsite;

(d) informații privind modul de accesare a unei versiuni digitale a pașaportului de renovare;

(e) orice renovare majoră a clădirii sau a unității de clădire, astfel cum se menționează la articolul 8 alineatul (1), și orice modernizare sau înlocuire a unui element al clădirii care face parte din anvelopa clădirii și care are un impact semnificativ asupra performanței energetice a anvelopei clădirii, astfel cum se menționează la articolul 8 alineatul (2), în cazul în care aceste informații sunt puse la dispoziția expertului care întocmește pașaportul de renovare;

(f) informații referitoare la siguranța seismică, în cazul în care aceste informații relevante pentru clădire sunt puse la dispoziția expertului;

(g) la cererea actualului proprietar al clădirii și pe baza informațiilor puse la dispoziție de acesta, o anexă conținând informații suplimentare, cum ar fi adaptabilitatea spațiilor la nevoile în continuă evoluție și orice renovări planificate.

3. În ceea ce privește statutul clădirii înainte de etapele de renovare, pașaportul de renovare ține seama, în măsura posibilului, de informațiile cuprinse în certificatul de performanță energetică.

4. Fiecare indicator utilizat pentru estimarea impactului etapelor se bazează pe un set de condiții standard.

ANEXA IX

Partea A

Directiva abrogată cu lista modificărilor sale ulterioare

(menționată la articolul 36)

Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 153, 18.6.2010, p. 13)	
Directiva (UE) 2018/844 a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 156, 19.6.2018, p. 75)	numai articolul 1
Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 21.12.2018, p. 1)	numai articolul 53

Partea B

Termene de transpunere în dreptul intern și datele de aplicare

(menționate la articolul 36)

Directiva	Termen de transpunere	Datele de aplicare
2010/31/UE	9 iulie 2012	În ceea ce privește articolele 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 și 27, statele membre aplică aceste acte de la 9 ianuarie 2013 cel târziu. În ceea ce privește articolele 4-8, 14, 15 și 16, statele membre aplică aceste acte de la 9 ianuarie 2013, cel târziu, în cazul clădirilor ocupate de autorități publice, și de la 9 iulie 2013, cel târziu, în cazul altor clădiri.
(UE) 2018/844	10 martie 2020	

ANEXA X

Tabel de corespondență

Directiva 2010/31/UE	Prezenta directivă
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2 punctul 1	Articolul 2 punctul 1
–	Articolul 2 punctul 2
Articolul 2 punctul 2	Articolul 2 punctul 3
–	Articolul 2 punctele 5 și 6
Articolul 2 punctele 3, 3a, 4 și 5	Articolul 2 punctele 7-10
–	Articolul 2 punctele 12, 13 și 14
Articolul 2 punctele 6, 7, 8 și 9	Articolul 2 punctele 15-18
–	Articolul 2 punctele 19-22
Articolul 2 punctul 10	Articolul 2 punctul 23
–	Articolul 2 punctele 24-29
Articolul 2 punctele 11, 12, 13 și 14	Articolul 2 punctele 30-33
–	Articolul 2 punctele 34, 37-40 și 42
Articolul 2 punctul 15	Articolul 2 punctul 42
Articolul 2 punctele 15, 15a, 15b, 15c, 16 și 17	Articolul 2 punctele 43, 44, 47-50
Articolul 2 punctul 18	–
Articolul 2 punctul 19	Articolul 2 punctul 51
–	Articolul 2 punctele 52-64
Articolul 2 punctul 20	–
Articolul 2a	Articolul 3
Articolul 3	Articolul 4
Articolul 4	Articolul 5
Articolul 5	Articolul 6

Directiva 2010/31/UE	Prezenta directivă
Articolele 6 și 9	Articolul 7
Articolul 7	Articolul 8
–	Articolul 9
–	Articolul 12
Articolul 8 alineatele (1) și (9)	Articolul 13
Articolul 8 alineatele (2)-(8)	Articolul 14
Articolul 8 alineatele (10) și (11)	Articolul 15
–	Articolul 16
Articolul 10	Articolul 17
Articolul 11	Articolul 19
Articolul 12	Articolul 20
Articolul 13	Articolul 21
–	Articolul 22
Articolele 14 și 15	Articolul 23
Articolul 16	Articolul 24
Articolul 17	Articolul 25
–	Articolul 26
Articolul 18	Articolul 27
Articolul 19	Articolul 28
Articolul 19 a	–
Articolul 20	Articolul 29
Articolul 21	Articolul 30
Articolul 22	Articolul 31
Articolul 23	Articolul 32
Articolul 26	Articolul 33
Articolul 27	Articolul 34
Articolul 28	Articolul 35

Directiva 2010/31/UE	Prezenta directivă
Articolul 29	Articolul 36
Articolul 30	Articolul 37
Articolul 31	Articolul 38
Anexa I	Anexa I
–	Anexa II
–	Anexa III
Anexa IA	Anexa IV
–	Anexa V
Anexa II	Anexa VI
Anexa III	Anexa VII
Anexa IV	Anexa IX
Anexa V	Anexa X